

NE VORBEŞTE PĂRINTELE CLEOPA

7

NE VORBEŞTE

PĂRINTELE CLEOPA

7

Carte tipărită cu binecuvântarea

I.P.S. DANIEL

Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei

Ediţie îngrijită de

Arhimandrit Ioanichie Bălan

Ediţia a II-a

EDITURA MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA
2004

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CLEOPA ILIE, ARHIMANDRIT
Ne vorbeşte părintele Cleopa / Arhim. Cleopa Ilie. - Ed. a 2-a. - Vânători-Neamţ : Mănăstirea Sihăstria, 2001
13 vol.
ISBN 973-86836-2-9
Vol. 7. - 2004. - ISBN 973-86896-2-7

281.95(047.53)

CUVÂNT ÎNAINTE

Cu binecuvântarea Domnului nostru Iisus Hristos, cu îngăduinţa Prea Cuviosului Arhimandrit Cleopa Ilie şi cu stăruinţa fiilor săi duhovniceşti, oferim tuturor iubitorilor de Dumnezeu al şaptelea volum din seria binecunoscută de toţi – **Ne vorbeşte Părintele Cleopa.**

Suntem încredinţaţi că orice nouă apariţie din scrierile Prea Cuvioşiei sale este o adevărată bucurie pentru noi toţi, călugări şi mireni, şi ne simţim îndemnaţi s-o citim şi să urmăm sfatul său duhovnicesc.

La început, Părintele Cleopa ne oferă o frumoasă predică cu conţinut dogmatic şi mistic, ţinută la hramul Schitului Sihla – Schimbarea la Faţă – în vara anului 1978, care predomină întregul volum prin profunzimea şi dinamismul ei apofatic.

După ce vorbeşte despre patimile Domnului, aduce un minunat cuvânt de laudă în cinstea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care se cuvine să fie citit de tot creştinul.

În continuare sunt redate pe larg 14 reguli pentru mergerea creştinilor la biserică, pe care trebuie să le ştie şi să le respecte fiecare. Un

capitol special este intitulat „Cum înşeală diavolul pe om”, în care se arată cea mai iscusită metodă prin care creştinul îşi pierde mântuirea, prin amânarea pocăinţei, care este valabilă pentru noi toţi.

Alte capitole pe care le găsim în acest volum, sunt intitulate: „Lucrarea conştiinţei”, „Nunta creştină”, „Sfaturi duhovniceşti” – foarte folositoare tuturor –, „Inimă de mamă”, „Minunea făcută de Dumnezeu cu văduva Anastasia”, „Sinodul al VII-lea Ecumenic” şi altele.

Încredinţaţi că şi acest volum, cu învăţături duhovniceşti ale Părintelui Cleopa, va aduce bucurie şi o rază de lumină în casele şi inimile noastre, îl recomandăm tuturor bunilor creştini iubitori de Hristos care doresc să meargă pe calea mântuirii.

Arhimandrit Ioanichie Bălan

Sfânta Mănăstire Sihăstria,
Soborul Sfinţilor Arhangheli,
8 Noiembrie 1998

PREDICĂ LA SCHIMBAREA LA FAŢĂ*

Părinţilor, fraţilor şi iubiţi credincioşi,

Biserica lui Hristos cea dreptmăritoare are un brâu, cu care este încinsă de-a lungul anului. Pe acest brâu se găsesc douăsprezece mărgăritare preascumpe şi preasfinte, adică cele douăsprezece praznice împărăteşti.

De aceea, la aceste dumnezeieşti praznice, predicile sunt mai grele şi mai dogmatice, pentru că în aceste praznice este arătată toată taina iconomiei în trup a lui Iisus Hristos şi toată mântuirea neamului omenesc.

Astăzi este dumnezeiasca Schimbare la Faţă a Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Acest mare eveniment din viaţa Mântuitorului nostru, această mare sărbătoare şi prealuminat praznic s-a petrecut în anul treizeci şi trei al vieţii Domnului nostru Iisus Hristos şi în ultimul an al propovăduirii Sale.

Mântuitorul era pe atunci în partea Cezareei lui Filip, unde marele Apostol Petru L-a mărturisit ca fiind Fiul lui Dumnezeu cel adevărat. El i-a întrebat pe apostoli: *Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?* Iar apostolii ziceau: *Doamne, unii zic că Tu eşti Ilie, alţii zic că eşti Ieremia sau alţii, că Tu eşti unul din prooroci* (Matei 16, 13-14).

* Ţinută cu prilejul hramului Schitului Sihla, în anul 1978.

Iar Mântuitorul, vrând să scoată din mintea lor această mare greşeală, că El ar fi unul din prooroci, care s-ar fi reîntrupat (ca să scoată din mintea lor şi a tuturor popoarelor creştine de mai târziu), a binevoit să-i ia pe cei trei apostoli, pe Petru, pe Ioan şi pe Iacov, fratele său, şi să-i suie pe vârful Muntelui Tabor.

Acolo, cei trei apostoli, fiind obosiţi de călătoria muntelui – că muntele este mare, lung şi înalt –, când au ajuns cu Mântuitorul sus, de mare oboseală, au stat jos şi s-au odihnit până au adormit. Apoi, trezindu-se ei, prin iconomia lui Dumnezeu, Mântuitorul S-a schimbat la faţă înaintea lor. Hainele Lui s-au făcut ca lumina, faţa Lui strălucea mai mult decât soarele, iar ei, văzând aceasta, s-au spăimântat foarte şi au văzut că stătea în văzduh şi vorbea cu doi mari prooroci, cu Moise şi cu Ilie.

Moise era icoana şi închipuirea Mântuitorului, care a condus poporul lui Israel prin pustie până la primirea legii, mai înainte de venirea lui Hristos; şi Ilie, cel mai slăvit dintre prooroci, care va veni şi la a doua venire să predice Evanghelia trei ani şi jumătate pe pământ, împreună cu Enoh şi Ioan, pe vremea lui Antihrist, ca să întoarcă poporul evreiesc la dreapta credinţă.

Stând ei aşa şi privind la Mântuitorul, auzeau cum vorbea Mântuitorul cu Ilie şi cu Moise în limba aramaică, limba lui Adam, pentru intrarea care avea s-o facă El în Ierusalim şi pentru preaslăvita Lui patimă, pentru răstignire, pentru moarte şi înviere.

Apostolii auzeau, dar erau îmbătaţi de lumină, de frică şi de cutremur, că un nor deodată a cuprins vârful Taborului. Dar norul acesta nu era întunecat, ci luminos ca soarele şi se întindea de la cer până la pământ şi un glas din nor, de sus, s-a auzit: *Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care bine am voit. Pe Acesta să-L ascultaţi!* (Matei 17, 5).

Dar, stând ei, deodată au dispărut cei doi prooroci. Ilie s-a dus în ţara sa şi Moise s-a ridicat la cer, iar ei au rămas uimiţi, înţelegând că Hristos nu-i Ilie, ci este Dumnezeul lui Ilie; Hristos nu-i Ieremia, ci este Cel Care l-a sfinţit pe Ieremia în pântecele maicii lui, şi iarăşi că Hristos nu este Moise, ci este Cel care a dat lege lui Moise, pentru că Dumnezeu anume a voit să se arate aceşti doi prooroci, că El este Dumnezeul proorocilor şi nu unul din prooroci.

O, minunile Tale, Doamne! Ce era pe Tabor acum? Taborul luase forma Bisericii. Acolo se vedeau cele două Testamente: Testamentul Vechi era reprezentat prin Ilie şi prin Moise, iar Testamentul Nou, prin cei trei apostoli: Ioan Evanghelistul, Iacov şi Petru.

„Acolo – zice dumnezeiescul părinte Efrem Sirul – au văzut apostolii pe prooroci şi proorocii pe apostoli. A văzut iconomul Tatălui, adică Moise, pe epitropul lui Dumnezeu, pe marele Apostol Petru, căruia i s-au dat cheile împărăţiei cerurilor. Acolo feciorelnicul Legii Vechi, Ilie, a văzut pe feciorelnicul Legii Noi, pe Ioan Evanghelistul, şi s-a făcut Muntele Taborului în chipul Bisericii”.

Acolo se aude şi glasul Tatălui, după ce pleacă cei doi prooroci, Care zice: *Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit; pe Acesta să-L ascultaţi!*

Petru Apostolul, care iubea mult pe Mântuitorul, ca şi Ioan Evanghelistul, neştiind ce vorbeşte – cum spune Evanghelia –, ar fi vrut ca bucuria, lumina şi dulceaţa aceea pe care o văzuse acolo, să rămână cu el totdeauna. De aceea, când a văzut pe Tabor pe cei doi prooroci, îi spune Mântuitorului: *Doamne, bine este să stăm noi aici! Să facem aici trei colibe! Ţie una, lui Moise una şi una lui Ilie!* (Matei 17, 4). Dar uitase că-i trebuie şi lui colibă şi lui Ioan Evanghelistul şi lui Iacov! Dragostea lui era să-i umbrească pe cei trei pe care-i văzuse.

Iar Mântuitorul parcă-i zicea lui Petru:

„O, Petre, vrei să-mi faci Mie colibă? Iată îndată vine coliba!"

Şi încă stând ei de vorbă, un nor luminos i-a acoperit pe dânşii. Un nor plin de strălucire şi de lumină îi umbrea, le ţinea şi umbră şi lumină. Şi-i zicea Mântuitorul lui Petru: „Iată, Petre, colibă! Mai vrei să faci colibă? Eu ţi-am adus nori din cer ca să te umbrească şi să te lumineze. Adu-ţi aminte, Petre, că n-am nevoie aici de colibele tale! Eu sunt care am acoperit poporul lui Israel, pe cei 638.000 robiţi care au ieşit din robie, sub nor. Îi duceam ziua şi-i acopeream ca sub aripi de vultur şi noaptea îi luminam cu stâlp de foc.

Iată, Petre, colibă nefăcută de tine! Iată nor care străluceşte mai mult decât soarele, şi-ţi ţine şi umbră! Deci să ştii, Petre, că Eu n-am nevoie de colibele tale. Eu pot să umbresc tot pământul şi tot cerul, că Eu l-am făcut".

Şi atunci, din acel nor preascump, aude Petru glasul Tatălui, al Părintelui, că se duseseră proorocii. Vine Tatăl din cer şi mărturiseşte cine este Hristos. Ce le spune? „Voi aţi văzut că Hristos nu-i nici Ilie, nici Moise, nici Ieremia! Hristos Dumnezeu, Care-i cu voi pe Tabor, *este Fiul Meu cel iubit, întru Care bine am voit; pe Acesta să-L ascultaţi!*"

Dumnezeu-Tatăl ştia că Petru o să-L mărturisească pe Hristos până la Roma şi acolo avea să moară răstignit cu capul în jos; şi Ioan Evanghelistul avea să fie îngropat de viu, şi lui Iacov avea să i se taie capul cu sabia de către Irod. Ştia că până la moarte vor mărturisi pe Hristos.

„Dar să ştiţi pe cine mărturisiţi! Acesta, Care pe Tabor S-a schimbat la faţă şi hainele Lui se văd acum ca lumina şi faţa Lui ca soarele, nu este Moise, nu-i Ilie, nici Ieremia, nu este unul din prooroci, *este Fiul Meu cel iubit, întru Care bine am voit,* pe Care şi la Iordan L-am mărturisit, *pe Acesta să-L ascultaţi!"*

Şi aşa au luat încredinţare mai-mare marele Apostol Petru, cu Ioan şi Iacov, că Iisus Hristos este Mesia, este Fiul lui Dumnezeu şi nu este unul din prooroci, ci este Dumnezeul proorocilor, Care i-a zidit pe ei în pântecele maicilor lor.

Dar, o, minunile Tale, Mântuitorule! Ce s-a arătat pe Tabor? Oare fiinţa lui Hristos? Doamne fereşte! Ar fi o hulă să gândeşti aceasta, că fiinţa era aceea ce iradia din Hristos.

Prin secolul al XII-lea a fost în Bulgaria o erezie ai cărei membri se chemau bogomili. De la aceia au rămas cărţile care se numesc „Visul Maicii Domnului", „Epistolia" şi „Cele douăsprezece vineri", cărţi apocrife, pe care Biserica nu le-a aprobat niciodată.

Aceşti eretici aveau pretenţia că ei, atunci când se roagă, văd fiinţa lui Dumnezeu. O, ce mare hulă şi nebunie! Fiinţa lui Dumnezeu n-o văd nici heruvimii, nici serafimii, nici toate puterile cele gânditoare din ceruri. Ei aveau pretenţia că, atunci când se roagă, apare o lumină şi văd fiinţa lui Dumnezeu!

Era cea mai mare hulă adusă lui Dumnezeu, că cineva poate să vadă fiinţa Lui! Ce spune dumnezeiescul Evanghelist Ioan? *Pe Dumnezeu nimeni niciodată nu L-a văzut!* (Ioan 1, 18). Aici nu face aluzie la Dumnezeu întrupat, că pe Acela l-am văzut, sau la Dumnezeu, Care se arată lui Avraam, lui Isaia şi lui Moise, cu pogorământ şi cu închipuire, ci la fiinţa lui Dumnezeu, pe care nimeni n-a văzut-o niciodată.

Fiinţa lui Dumnezeu este inaccesibilă tuturor taberelor minţilor raţionale din cer şi de pe pământ şi nimeni nu poate să vadă ce este El după fiinţă. Iar acei eretici spuneau că ei în vremea rugăciunii văd fiinţa lui Dumnezeu.

Slava fiinţei lui Dumnezeu reflecta raze şi se lumina ca soarele, pentru că El era Însuşi Dumnezeu şi din dumnezeirea Lui slobozea raze ca un soare intens dumnezeiesc. Ceea ce se vedea pe Tabor nu era lumină creată, ci necreată, lumină care izvora din dumnezeirea Lui şi era slava fiinţei lui Dumnezeu sau lumina slavei lui Dumnezeu.

Aceasta era deosebirea între schimbarea la faţă a lui Hristos şi cea a sfinţilor Lui, prooroci, patriarhi şi cuvioşi de mai târziu.

Tocmai aceasta a fost lupta cea mare şi înverşunată a Sfântului Grigorie Sinaitul şi Sfântului Grigorie Palama, preaîndumnezeitul la minte, cu ereticii Varlaam şi Achindin, balaurii cei din Calabria Italiei, care-i învinuiau pe sihaştrii din Athos că sunt bogomili, care spun că văd o lumină în vremea rugăciunii şi că văd fiinţa lui Dumnezeu.

Dumnezeiescul Grigorie Palama, ale cărei sfinte moaşte, cu toată nevrednicia, le-am sărutat acum câţiva ani la Mitropolia din Tesalonic, a fost cel mai mare teolog grec din secolul XIV. El a întrecut pe toţi cu teologia lui, fiind mai presus de apofatismul Sfântului Dionisie.

Dacă Sfântul Dionisie Areopagitul are cea mai înaltă teologie, teologia apofatică sau negativă, Sfântul Grigorie Palama a trecut şi peste aceasta. El numai cu puţin a întrecut pe dumnezeiescul Maxim Mărturisitorul, prea îndumnezeitul la minte, cel mai mare vârf al teologiei greceşti. Sfântul Grigorie apără pe părinţii din Sfântul Munte, pe isihaşti, că nu sunt bogomili, că văd

lumină mare în vremea rugăciunii celei gânditoare a inimii.

Ei nu văd fiinţa lui Dumnezeu, ci altceva văd. Ce văd? Slava fiinţei lui Dumnezeu! Citiţi în Filocalia VII, care o aveţi, şi vedeţi lupta cea mare care a ţinut sute de ani pe tema isihasmului! Să vedeţi, lumină era care iradia din Hristos, dar nu era fiinţa Lui. Auzi ce spune dumnezeiescul părinte Efrem Sirul: „Din tot trupul Său izvora raza slavei lui Dumnezeu".

Deci lumina de pe Tabor nu este fiinţa lui Hristos, ci slava fiinţei Lui. Să ştiţi totdeauna, cei care sunteţi teologi! Că o să aveţi discuţii cu oameni păruţi filosofi ai veacului de acum. Niciodată fiinţa lui Dumnezeu nu s-a arătat cuiva, ci slava fiinţei lui Dumnezeu. De aceea cântă Biserica astăzi: „...arătând ucenicilor Tăi slava Ta – cât? nu toată, ci – pe cât li se putea".

Deci slava fiinţei lui Dumnezeu s-a arătat pe Tabor apostolilor. Şi aceasta se poate arăta şi sfinţilor în vremea rugăciunii celei gânditoare a inimii, celor ce ştiu să se roage cu inima lui Dumnezeu. Dar nu este aceasta fiinţa Lui, ci slava fiinţei Lui. Să reţineţi!

Să ştiţi un lucru. Slava fiinţei lui Dumnezeu este nedespărţită de fiinţa Lui. După cum la soare raza nu se desparte de el, aşa şi slava lui Dumnezeu nu se desparte de fiinţa Lui. Dar nu este însăşi fiinţa Lui, ci slava fiinţei lui Dumnezeu.

Iată ce este, fraţilor, Schimbarea la Faţă a Mântuitorului. Cum v-am spus la început, nu s-a făcut luminarea dinafară, ci dinăuntru, adică Hristos

nu Se luminează de altcineva, ca să strălucească ca luna, ci invers. La Hristos, lumina care se vedea în Tabor nu era ca la sfinţii care se schimbau la faţă.

Aşa să înţelegeţi lumina de pe Tabor, aşa să înţelegeţi lumina pe care o pot vedea sfinţii într-o mare şi înaltă rugăciune a inimii.

Tot omul este dator să se schimbe la faţă. Dar cum se poate schimba la faţă? Dacă ieri a fost desfrânat şi s-a mărturisit, să nu mai fie! Dacă a fost hoţ, să lase hoţia! Dacă a fost înjurător sau beţiv, să lase beţia şi înjuratul sau fumatul, să lase răutăţile, să le mărturisească, să le plângă toată viaţa, să facă canonul; şi aşa se schimbă omul, nu la faţa cea din afară, ci la cea dinlăuntru, a sufletului.

Şi atunci, aşezarea omului care a fost înainte de păcat, cu aceea care este când intră în fericire şi în treptele duhovniceşti ale desăvârşirii, nu mai seamănă.

Ieri era ca un drac, slujind păcatului, şi astăzi, dacă s-a pocăit, şi-a îndreptat viaţa şi s-a sfinţit, se face lumină şi are lumină duhovnicească într-însul şi merge din putere în putere, dintr-o desăvârşire în alta, pe cele trei trepte ale urcuşului duhovnicesc, care sunt:

– *Nepătimirea raţională a sufletului* sau *făptuirea morală;*

– *Slobozenia duhovnicească a sufletului raţional,* care-şi retrage mintea sa din simţire şi o leagă cu Dumnezeu prin contemplaţia naturală în duh, şi

– Odihna duhovnicească a sufletului raţional, (sâmbetele sâmbetelor), care-şi retrage mintea sa chiar de la toate contemplaţiile naturale în duh, de la cugetările cele mai înalte din zidiri şi o leagă cu totul de Dumnezeu în extazul iubirii. Amin.

PATIMA DOMNULUI

Eu vorbesc şi la mulţi şi la puţini. Şi dacă atunci când vorbesc, o sută se vor întoarce la pocăinţă, plată însutită voi avea! Dacă şaizeci sau treizeci se vor întoarce, cum spune Evanghelia, mare plată voi avea! Iar dacă, din cei puţini care sunt în biserică, numai unul se va întoarce la Dumnezeu, şi aceasta este mare plată, că un singur suflet îi mai scump decât toată lumea, decât tot ce există sub cer.

Deci tocmai aceasta m-a îndemnat la aceşti puţini, care au venit cu multă osteneală, având în vedere ploile şi glodul, dealurile de urcat şi muntele, au răzbătut cu toată tăria să ajungă până aici, mai mare plată au aceştia decât atunci când vine cineva numai când e vreme bună.

Cu cât o faptă bună se face mai cu osteneală, cu atât mai mare plată are de la Dumnezeu. Fapta bună care se face cu mai puţină osteneală, mai puţină plată are, iar care o faci mai cu greutate, cu mai multă osteneală, mai mare plată are de la Preasfântul Dumnezeu.

Cu opt zile mai înainte de a se sui pe Muntele Tabor, când Petru l-a mărturisit pe Mântuitorul,

zicând: *Tu eşti cu adevărat Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu* (Matei 16, 16), Mântuitorul l-a lăudat foarte pe Petru pentru această mărturisire, aşa de adevărată şi dogmatică, şi i-a zis: *Fericit eşti, Simone, fiul lui Ionà, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta... Şi Eu îţi zic ţie, că tu eşti Petru,* adică piatra credinţei (Chifa), că Simon îl chema, *şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui* (Matei 16, 17-18).

Aici ne arată că pe dreapta credinţă a lui Petru şi a tuturor care vor crede ca el, se va întemeia Biserica lui Hristos, iar porţile iadului, cum arată Sfântul Atanasie, care sunt gurile sectarilor şi ale ereticilor care hulesc adevărul Bisericii, nu o vor birui.

Să nu vorbiţi de rău Biserica, că este întemeiată pe piatra cea din capul unghiului, care este Iisus Hristos.

Dar tot atunci, cu opt zile înainte de Schimbarea la Faţă, Petru, fiind lăudat aşa de tare pentru dreapta lui credinţă, primeşte şi o ocară de la Hristos. Că Mântuitorul începe să predice despre patima Lui, de suferinţele Lui pe care avea să le sufere în Ierusalim, şi zice: *Iată, ne suim în Ierusalim şi Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor păcătoşi; şi-L vor batjocori pe El, şi-L vor bate, şi-L vor scuipa, şi-L vor răni, şi-L vor răstigni, şi-L vor omorî pe El, iar a treia zi va învia* (Matei 16,21; 20, 18).

Petru, care Îl iubea foarte mult pe Mântuitorul, căuta să-l oprească, să nu meargă la răstignire:

Doamne, să nu-ţi fie Ţie una ca asta! (Matei 16, 22). „Cruţă-Te pe Tine, Doamne! Nu Te sui în Ierusalim! Stai aici, nu cumva să mori!"

Atunci Mântuitorul se întoarce la Petru şi-i spune cu mânie: *Înapoia Mea, satano, că nu cugeţi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor!* (Matei 16, 23). Iar pe Petru îl numeşte satana, căci cuvântul satana înseamnă potrivnic, că i se împotrivea lui Hristos să nu împlinească planul mântuirii neamului omenesc, să nu meargă la moarte. În felul ăsta îl numeşte „satana". Adică „tu Mă opreşti să merg la moarte? Dacă nu mă duc Eu la moarte, nu se mântuieşte tot neamul lui Adam care stă în iad de 5508 ani. Dacă nu voi merge pe Golgota întâi ca să sufăr până la moarte şi moarte de cruce, tot neamul omenesc nu poate să fie mântuit; că pentru asta am venit în lume, să-Mi vărs sângele şi să mor pentru neamul omenesc, din dragostea pe care o am către el.

Tu vrei să rămân pe Tabor? Dar la Golgota cine are să meargă?

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor şi nu voi duce crucea pe Golgota, proorocia lui Isaia Proorocul, care zice: *Dat-am spatele Mele spre bătăi şi obrazul Meu spre scuipări şi n-am întors faţa Mea de către ruşinea scuipărilor* (Isaia 50, 6), unde se va împlini?

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor, cum se va împlini Scriptura, care zice: *Şi n-avea El chip nici asemănare, om ce ştia să rabde dureri şi plin era de răni, şi cu rana Lui noi toţi ne-am vindecat?* (Isaia 53, 2-5).

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor, unde se va împlini Scriptura, care zice: *Şi cu cei fără de lege S-a socotit?* (Isaia 53, 12); că l-a răstignit între doi tâlhari.

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor, unde se va împlini Scriptura, care zice: *Vedea-vor pe Care L-au împuns*, când mă va împunge cu suliţa în coastă, după proorocia lui Zaharia Proorocul, (Zaharia 12,10)?

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor, proorocia lui David Proorocul, care zice: *Dat-au spre mâncarea Mea fiere şi în setea Mea m-au adăpat cu oţet* (Psalmi 68, 25), cum se va împlini?

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor, Scriptura care zice: *Împărţit-au hainele Mele loruşi şi pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi,* (Psalmi 21, 20), unde se va împlini?

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor şi nu mă voi duce să-Mi curgă tot sângele pe Cruce, ca să rămână oasele goale, unde va fi proorocia psalmului care zice: *Numărat-au toate oasele Mele, iar ei stăteau şi se uitau la Mine?* (Psalmi 21, 19).

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor să-Mi faci colibă, proorocia care zice: *Străpuns-au mâinile Mele şi picioarele Mele şi M-au răstignit,* (Psalmi 21, 18) unde se va împlini?

Dacă Eu, Petre, voi rămâne pe Tabor, cum se va împlini Scriptura, care spune: *El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră şi prin rana Lui, noi toţi ne-am vindecat?* (Isaia 53, 5).

Şi dacă Eu voi rămâne pe Tabor, Petre, porţile cele de aramă cine le va deschide, pentru că zice

Scriptura: *Ridicaţi, boieri, porţile voastre şi vă ridicaţi porţile cele veşnice, ca să intre Împăratul slavei,* şi celelalte (Psalmi 23, 7, 9)".

Şi aşa, pe Petru îl mustra conştiinţa, căci căuta să-L oprească pe Mântuitorul, să nu meargă la răstignire. Iar Hristos zice: „Eu vă arăt pe Tabor cine sunt Eu, dar mergem dincolo la Golgota pe celălalt munte şi acolo voi suferi să împlinesc Scriptura, să mă duc întru slava pe care am avut-o la Părintele Meu mai înainte de întemeierea lumii şi să ridic firea lui Adam de-a dreapta măririi întru cele înalte".

Iar Mântuitorul a binevoit să ia pe cei trei apostoli, pe Petru, pe Ioan şi pe Iacov, fratele său, şi i-a suit pe vârful Muntelui Tabor.

Acolo, cei trei apostoli, fiind obosiţi de călătoria muntelui, au adormit. Prin iconomia lui Dumnezeu, trezindu-se ei, Mântuitorul S-a schimbat la faţă înaintea lor şi au văzut că stătea în văzduh şi vorbea cu doi mari prooroci, cu Moise şi cu Ilie.

Deci s-a făcut Muntele Taborului, cum spune Sfântul Efrem, chipul Bisericii. Tatăl vorbea din cer; Fiul se schimbase la faţă, Duhul Sfânt era reprezentat prin chip de nor, Legea Nouă era reprezentată prin cei trei apostoli, care stăteau jos ameţiţi de lumina dumnezeirii, şi cei doi prooroci, Moise şi Ilie, care reprezentau Legea Veche, stăteau în văzduh şi vorbeau cu Dânsul.

Şi aşa Taborul a luat chipul Bisericii lui Dumnezeu în clipa schimbării la faţă a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Iată cât de mare taină se arată pe Tabor, ca nu mult după aceasta Mântuitorul să meargă în Ierusalim, să fie prins, să fie vândut, să fie bătut, biciuit şi răstignit şi în cele din urmă să învie din morţi.

CINSTIREA MAICII DOMNULUI

Dintre toţi sfinţii, pe care trebuie să-i cinstiţi, să cinstiţi mai tare pe Maica Domnului! Auziţi cum laudă Biserica pe Maica Domnului? *Scaun de Heruvimi, Fecioara.* Aţi auzit axionul Marelui Vasile? Aţi auzit „că pântecele tău mai desfătat decât cerul s-a lucrat!" Comoara şi vistieria tuturor darurilor Duhului Sfânt a fost Maica Domnului!

Prin Maica Domnului, Dumnezeu S-a pogorât până la noi şi firea noastră s-a ridicat până de-a dreapta măririi întru cele înalte, până de-a dreapta lui Dumnezeu-Tatăl. Firea cu care este îmbrăcat Hristos astăzi, adică firea omenească fără de păcat, a luat-o din preacuratele sângiuri ale Maicii Domnului.

Iată, ea este scara lui Iacov pe care, ai văzut, se pogorau şi se suiau îngerii lui Dumnezeu, pe care a văzut-o Iacov când dormea, când mergea spre Laban Sirianul. Că Dumnezeu S-a pogorât pe această scară prin întrupare până la noi, S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din preacuratele sângiuri ale Fecioarei Maria şi a ridicat firea noastră până de-a dreapta măririi întru cele înalte,

de unde era căzută toată firea lui Adam în fundul iadului, cu toţi patriarhii şi proorocii.

Să aveţi mare evlavie, fraţilor, la Fecioara Maria şi fericită este casa şi familia aceea care are în casă icoana Maicii Domnului şi în fiecare dimineaţă îi citeşte Acatistul şi cinstitul ei Paraclis şi toţi ştiu rugăciuni către Maica Domnului.

Mult pot şi sfinţii lui Dumnezeu, dar nici unul cât Maica Domnului. Dacă nu era Maica Domnului în ceruri, între Sfânta Treime şi noi, lumea asta se pierdea de mult. Ea pururea stă în genunchi şi se roagă Preasfintei Treimi.

Ea este a patra faţă duhovnicească din ceruri. Întâi este Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, adică Sfânta Treime, apoi a patra este Maica Domnului.

Auziţi cum cântă Biserica: *Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât serafimii...* Aţi auzit? De ce? Ea a purtat în pântecele ei pe cel ce a zidit serafimii şi heruvimii din nefiinţă. Ea n-a purtat un sfânt în pântecele ei, ci pe Fiul lui Dumnezeu, pe Cel ce a făcut heruvimii şi serafimii numai cu gândirea, pe care L-a purtat în pântecele ei. Şi ea n-are împărtăşire de Dumnezeu cu participare, cum au heruvimii sau serafimii sau preafericitele tronuri.

Dumnezeu se odihneşte pe tronuri cu darul, nu cu fiinţa. Iar în preacuratele sângiuri, adică în pântecele Maicii Domnului şi în braţele ei preasfinte, Dumnezeu nu se odihneşte cu darul, ci cu fiinţa. Toată dumnezeirea S-a unit cu toată omenirea din preacuratele sângiuri ale Maicii Domnului!

Pentru că Cel ce era în braţele ei nu era numai om, era Dumnezeu desăvârşit şi Om desăvârşit. De aceea Biserica înţelege că „pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile". Dumnezeu nu încape în toate cerurile, că nu-L cuprinde nici o fiinţă, dar a încăput în pântecele Preacuratei Fecioare.

Ştiţi voi cine-i Maica Domnului?

Ea este Împărăteasa Heruvimilor, Împărăteasa a toată făptura, cămara întrupării lui Dumnezeu-Cuvântul! Uşa Luminii, că lumina cea neapropiată gânditoare prin ea a venit în lume; Uşa vieţii, că Viaţa Hristos prin ea a intrat; Poarta cea încuiată prin care n-a trecut nimeni decât Domnul, cum spune Proorocul Iezechiel (cap. 44, 2). Scară către cer, pod către cer; porumbiţa care a încetat pierderea sau potopul păcatelor, precum porumbiţa lui Noe a adeverit încetarea potopului. Cădelniţă dumnezeiască, că a primit focul dumnezeirii, şi Biserică a Preasfântului Duh.

Cine este Maica Domnului?

Este Mireasa Tatălui, Maica Cuvântului şi Biserica Duhului Sfânt.

Ştiţi voi cine-i Maica Domnului?

Când auzi un blestemat de sectar că nu crede în Maica Domnului, fugi, că acesta este fiu al iadului. Vor vedea în ziua judecăţii ceea ce spune la Psalmul 44: *De faţă a stătut împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumuseţată* (vers. 11).

Maica lui Dumnezeu, Împărăteasa cerului şi a pământului, câtă milă are de cei care au crezut în

ea şi au lăudat-o, şi câtă urgie are să vină peste cei care n-au crezut în ea!

Ce vor face sectele care nu cred în Maica Domnului şi popoarele care n-o cinstesc? Când ea stă de-a dreapta măririi, stă de-a dreapta Sfintei Treimi! Şi câte miliarde de suflete care au credinţă şi nădejde în Maica Domnului vor trece uşor vămile văzduhului şi din moarte la viaţă, pentru că au cinstit-o pe Maica Domnului. Deci, vă rog să nu lipsească din casă Acatistul Maicii Domnului, Paraclisul şi alte rugăciuni către Maica Domnului! Şi la icoana ei să ardă candela permanent.

Când vezi icoana Maicii Domnului cu Pruncul Hristos în braţe, tu ştii ce vezi acolo? Cerul şi pământul! Cerul este Hristos, Cel mai presus de ceruri; Ziditorul cerului şi al pământului; şi Maica Domnului reprezintă pământul, adică toate popoarele de pe faţa pământului, că ea este din neamul nostru. Este din seminţie împărătească şi arhierească.

Braţele Maicii Domnului sunt mult mai puternice decât umerii heruvimilor şi ale preafericitelor tronuri. Deci pe cine ţine Fecioara Maria în braţe? Voi ştiţi pe cine ţine? Pe Cel ce a făcut cerul şi pământul şi toate cele văzute şi nevăzute.

Ştiţi voi cine este Maica Domnului şi câtă cinste, câtă putere şi câtă milă are? Este mama noastră, că are milă şi de săraci şi de văduve şi de creştini. Pururea se roagă Mântuitorului Hristos pentru noi toţi.

De când i-a spus arhanghelul puterilor cereşti, Gavriil, care venise în Nazaret la ea cu crin, cine

este Cel Care se va naşte, zicându-i: *Bucură-te ceea ce eşti plină de har, Marie, Domnul este cu tine* (Luca 1, 28), ea fiind fecioară, neştiind de bărbat, l-a întrebat pe arhanghel: *Cum va fi aceasta să nasc, că eu nu ştiu de bărbat?* Şi i-a spus chipul zămislirii, că prin auz va fi. *Duhul Sfânt va veni peste tine şi puterea celui Preaînalt te va umbri. Pentru aceasta şi Sfântul care se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema* (Luca 34, 35).

Ea s-a umplut de toate darurile Duhului Sfânt, devenind cămară. Dacă un om credincios înţelege tainele mari dumnezeieşti, cu atât mai mult Maica Domnului. Ea şi-a dat seama că este cămara lui Dumnezeu-Cuvântul. Şi gândiţi-vă, când Îl purta în braţe pe Hristos şi-L alăpta, să sugă laptele de la ea: „Pe cine m-am învrednicit eu să nasc şi să port în braţe?" De aceea ea s-a numit „roabă" (Luca 1, 38).

Iată cât har avea Maica Domnului! Şi fecioria, că era de neam împărătesc, al lui David, şi arhieresc, al lui Aaron; şi nu făcea nimic dacă nu era smerită. Când a văzut ce misiune are ea pe pământ, i-a spus îngerului: *Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!* S-a numit „roabă".

Dar a proorocit, când s-a dus ea la Ierusalim: *Iată, de acum mă vor ferici toate neamurile!* (Luca 1, 48). Ea îşi dădea seama. A devenit maică după trup a lui Dumnezeu-Cuvântul. „Toate popoarele şi îngerii şi heruvimii, toate mă vor slăvi de-acum. Aşa a voit Dumnezeu să mă aleagă din toate fecioarele de pe faţa pământului".

Şi atunci, cum spune istoria, când Mântuitorul era mic, ea Îl alăpta, Îl punea într-o faşă curată, albă, şi începea a face sute de metanii la El şi-I săruta picioruţele. Că ea îşi dădea seama: „Acesta pe care Îl vezi prunc, este Dumnezeu cel mai înainte de veci", cum cântă Biserica: *Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu steaua călătoresc, că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci*. Îşi dădea seama pe cine naşte şi pe cine poartă în braţe.

CELE 14 REGULI PENTRU MERGEREA LA BISERICĂ

Fraţilor, trebuie să ştiţi că un creştin care merge la biserică are 14 reguli canonice de bună cuviinţă, dacă vrea să-i folosească mersul la sfânta biserică. Dacă nu le împlineşte, se duce la biserică spre osândă.

Am să vă spun regulile de bună cuviinţă pentru un creştin care merge la sfânta biserică.

Dacă vreţi să fiţi fii cu adevărat ai Bisericii lui Hristos celei dreptmăritoare, care ne naşte pe noi prin apă şi prin Duh la Botez, de aproape 2000 de ani, în Biserica lui Hristos, care este stâlp şi întărire a adevărului, să ştiţi regulile de mergere la biserică, după cum urmează:

1. Prima condiţie canonică pentru a merge la Sfânta Biserică este să te ierţi cu toţi. Dacă

merge mama la biserică, sau tata, să zică: „Iertaţi-mă, măi băieţi! Iartă-mă, soţie!"

2. A doua condiţie canonică. Când mergi la Biserică să duci un mic dar din casa ta. Măcar o lumânărică, măcar un bănuţ, o prescură, un pahar de vin, ce poţi. Că prin acel mic dar pe care-l duci tu la biserică se binecuvintează toată averea ta, căci îl dai jertfă lui Dumnezeu.

3. A treia condiţie canonică. La biserică este bine să mergi mai de dimineaţă, ca să poţi apuca Evanghelia Învierii de dimineaţă şi Slavoslovia. Şi totodată, dacă te duci mai devreme, te poţi închina liniştit, nu-i lume multă la biserică, te duci la locul tău fără să deranjezi slujba.

4. A patra condiţie canonică. Totdeauna bărbaţii în biserică trebuie să stea în partea dreaptă, iar femeile în partea stângă. Şi în ordinea aceasta trebuie să stea în biserică: bărbaţii bătrâni în frunte, cei mai puţin cărunţi la spate, cei mai tineri în spatele lor, flăcăii şi băieţii tot aşa. La fel şi femeile. Iar între bărbaţi şi femei, să lăsaţi o cărare în biserică, ca să meargă cine vine să se închine şi să ducă darul la Sfântul Altar.

5. A cincea condiţie canonică este să nu vorbiţi în biserică, că este mare păcat. Dacă este mare nevoie să vorbeşti, vorbeşte în şoaptă sau prin semne.

6. A şasea condiţie canonică. Dacă mergi la biserică, să nu ieşi până nu se termină slujba. Numai, Doamne fereşte, dacă eşti bolnav sau dacă păţeşti ceva. Dar altfel să nu ieşi, că, dacă ieşi înainte de terminarea Liturghiei, eşti asemenea cu

Iuda, care a ieşit de la Cina de Taină, unde erau la masă Mântuitorul cu Apostolii şi s-a dus şi L-a vândut pe Hristos. Aşa arată Sfântul Ioan Gură de Aur.

7. A şaptea condiţie canonică pentru cei ce merg la biserică. Când vă închinaţi la sfintele icoane, să nu sărutaţi sfinţii pe faţă, că-i păcat. Nu-i voie. Dacă sfântul este pictat în picioare, îi săruţi picioarele; dacă este pictat pe jumătate, îl săruţi la partea de jos.

8. A opta condiţie canonică. Să ştiţi că după ce dă preotul binecuvântare de Sfânta Liturghie, nimeni nu mai are voie să se închine în biserică sau să mai ducă daruri la altar, că este mare păcat.

Când auzi că zice preotul: „Binecuvântată este Împărăţia Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor", este gata! De atunci fiecare stă la locul lui liniştit, nu se mai duce să se închine. Chiar de-ai venit cu un dar în biserică, cu lumânare şi cu prescură, le dai la urmă.

Că din timpul acela preotul intră în Sfânta Liturghie şi nu mai are timp să ia darul. Că dacă te duci şi el se opreşte de la Liturghie, îi rămân o mulţime de rugăciuni şi are păcat. Deci darurile se dau la biserică până se dă binecuvântarea de Liturghie.

De atunci înainte nu mai este voie nici să te închini, pentru că îi tulburi pe cei care vor să asculte Sfânta Liturghie.

9. A noua condiţie canonică. Creştinii trebuie să stea în genunchi când se sfinţesc preacuratele

daruri, când se cântă: „Pe Tine Te lăudăm, pe Tine bine Te cuvântăm...!" Alţii stau în genunchi şi la Evanghelie. Nu-i o greşeală. La Axionul Maicii Domnului şi la Tatăl nostru, atunci se stă. Şi după ce se zice Simbolul Credinţei se face sărutarea păcii. Aşa se făcea înainte în unele biserici. Acum s-a uitat.

Cei ce au dezlegare şi vor să se împărtăşească cu Preacuratele Taine, trebuie să-şi ceară iertare de la toţi, de la cei mai bătrâni până la cei mai tineri. Dacă sunt bărbaţi, se duc la cei mai bătrâni oameni din frunte. Şi de la care au avut vreo supărare, Doamne fereşte, să ceară iertare: „Iartă-mă, frate! Iartă-mă, cumătre sau vecine!"

La fel şi femeile să se ducă la cele mai bătrâne şi să ia iertare, să le sărute mâna, iar acelea să le sărute pe frunte. Această rânduială se face înainte de a merge la Sfânta Împărtăşanie. Şi apoi iei o lumânărică aprinsă şi la iconostas o dai în mâna paraclisierului; nu mergi cu ea înaintea preotului, în faţa Sfântului Potir.

Pentru că în faţa Sfântului Potir, când mergeţi, nu aveţi voie să fiţi cu lumânarea aprinsă, nici să mai faceţi Sfânta Cruce, că-i mare primejdie. Mulţi, făcând cruce, s-a întâmplat că au lovit Sfântul Potir, pe preot, şi au vărsat Sfintele. S-a întâmplat în multe biserici.

Eu am păţit-o. A venit unul de la Sasca Mare la împărtăşanie; eram stareţ la Mânăstirea Slatina, şi m-a lovit peste Sfântul Potir şi, dacă nu-l ţineam, îl zvârlea în mijlocul bisericii. Şi tot mi-a

vărsat din Sfintele Taine. Am avut de făcut canon şi rânduială.

Un băietan, când şi-a făcut cruce, a dat peste Sfântul Potir. Şi dacă nu-l ţineam strâns mi-l vărsa tot şi nu mai puteam să fiu preot din cauza asta. A încremenit şi el. Şi doar le-am spus, că erau sute de oameni cu lumânări aprinse: „Nu mai faceţi cruce când ajungeţi în faţa Sfântului Potir, şi lumânările lăsaţi-le colo la iconostas!"

Când mergi în faţa Sfântului Potir pui mâinile cruciş pe piept. Şi atunci preotul ia cu linguriţa Preasfintele şi Preacuratele Taine şi ţi le dă să le mănânci.

10. A zecea condiţie canonică. După ce-ai primit Preacuratele Taine ale lui Iisus Hristos, treci la uşa diaconească, ca acolo să-ţi dea anafora şi un păhăruţ de vin. Apoi treceţi la strană sau în pridvor, să vă citiţi molitfele sau rugăciunea de mulţumire după Sfânta Împărtăşanie.

Trebuie să ştiţi că nimeni nu are voie să se împărtăşească dacă nu şi-a citit rugăciunile de împărtăşire (molitfele). Apoi, cele de mulţumire. Cel ce s-a împărtăşit nu mai are voie să sărute mâna preotului. Până nu stai la masă nu mai ai voie să săruţi nici sfintele icoane, nimic; că ai primit pe Hristos atunci. După masă poţi să săruţi mâna şi sfintele icoane.

După împărtăşanie n-ai voie să scuipi trei zile şi trei nopţi. Aşa-i după rânduiala canonică. Dar măcar până a doua zi; măcar 24 de ore să ţineţi minte. Dar trei zile arată cartea. Aşa este după Sfânta Împărtăşanie.

Cei căsătoriţi, care vor să se împărtăşească cu Preacuratele Taine, trebuie să păzească curăţia în familie măcar trei zile, iar după ce s-au împărtăşit să ţină măcar două zile. Iar în posturi trebuie să trăiască toate zilele în curăţie.

11. A unsprezecea condiţie canonică. Cel ce a venit la biserică dintr-o familie, se cheamă apostolul familiei. El trebuie să ia sfânta anafora pentru toţi cei de acasă.

Cei de acasă n-au voie, Doamne fereşte, în Duminici şi sărbători, să mănânce ceva până nu vine cel de la sfânta biserică, să le aducă sfânta anafora, să se împărtăşească cu sfânta anafora în locul Preacuratelor Taine. Că sfânta anafora pe greceşte se cheamă *antidoron,* adică contra chip, ţine locul Preacuratelor Taine pentru cei ce nu pot să se împărtăşească.

Duminica şi în sărbători, în timpul Sfintei Liturghii, n-ai voie să faci mâncare, că este mare păcat. Fă mâncarea de sâmbătă seara şi pune-o undeva la rece, că aveţi acum frigidere, şi o încălzeşti când veniţi de la biserică. În caz de mare nevoie, după ce ieşi de la Sfânta Liturghie, ai voie să faci mâncare. Dar în timpul Sfintei Liturghii, când preotul leagă cerul cu pământul şi scoate părticele pentru milioane de suflete, tu să nu te apuci atunci să faci mâncare, că-i mare păcat!

Aşa a fost la strămoşii noştri. Întrebaţi bătrânii, că aşa ţineau înainte! Nu se făcea mâncare Duminica. Este mare păcat. Nu-i voie să faci focul şi să faci mâncare când preotul face dumnezeiasca

Liturghie pentru atâtea milioane de creştini, unde mijloceşte iertarea atâtor suflete, şi pentru cei din iad şi pentru cei din ceruri şi pentru cei de pe pământ.

12. A douăsprezecea condiţie canonică. Cel ce a fost la sfânta biserică, când a zis preotul: „Cu pace să ieşim! Întru numele Domnului" şi a făcut otpustul, adică sfârşitul Liturghiei, face trei închinăciuni în mijlocul bisericii şi merge acasă.

De la biserică să nu se oprească până la uşa lui. Nu cumva să-l ducă diavolul de la biserică la crâşmă sau la joc, că atunci e vai de el. A început cu Dumnezeu şi termină cu diavolul. Că aşa face vrăjmaşul: „Da, să mă duc pe la cutare cumătru; da' să mă duc până la cutare; da' să merg oleacă la crâşmă!"

Bucuria diavolului că te-a scos din raiul lui Dumnezeu şi te duce în iad, căci crâşma este gura iadului. Aşa o numesc toţi Sfinţii Părinţi.

Dracul, când ai intrat în crâşmă, îţi bate trei cuie. Primul cui, când ai pus piciorul pe pragul crâşmei; al doilea, când ai stat pe scaun la masă, în crâşmă; şi al treilea, când ai luat primul pahar. Pe urmă eşti al lui; te ţine el acolo, nu scapi degrabă. Ţi-a bătut trei cuie.

Deci de la uşa bisericii du-te direct acasă!

13. A treisprezecea condiţie canonică. Când mergi acasă, zi o rugăciune la sfintele icoane şi când toţi stau la masă, tu să le povesteşti ce ţi-a rămas şi ţie în cap de la biserică. „Uite, a fost Apostolul cutare, Evanghelia cutare; preotul a ţinut predica cutare; uite aşa a cântat dascălul, aşa frumos a fost!", ca să audă şi cei ce n-au putut merge la biserică din motive binecuvântate.

14. A paisprezecea condiţie canonică. După ce ai stat şi tu la masă, să te odihneşti două ore. Apoi trebuie să te duci, în Duminici şi sărbători, să faci vizite şi să cercetezi pe cei bolnavi şi săraci.

Dacă ştii un bătrân bolnav sau o femeie bolnavă sau un copil, sau cineva care zace de mulţi ani, du-te şi-l cercetează, că auzi ce spune Hristos în ziua Judecăţii: *Bolnav am fost şi nu m-aţi cercetat* (Matei 25, 36).

Dacă nu poţi duce un dar cât de mic la cel bolnav, du-te şi-i spune un cuvânt de mângâiere: „Rabdă, frate! Roagă-te lui Dumnezeu, că te iubeşte! Dumnezeu, pe care-L iubeşte, îl ceartă. Şi dacă ai să rabzi în lumea asta, n-ai să mai rabzi dincolo. Aşa a răbdat Iov, aşa a răbdat Lazăr!"

Deci regula a paisprezecea este să cercetăm pe bătrâni şi pe cei bolnavi în Duminici şi sărbători.

Acestea sunt pe scurt cele paisprezece reguli de bună cuviinţă pentru creştinii care merg la sfânta biserică în Duminici şi în sărbători.

CUM ÎNŞEALĂ DIAVOLUL PE OM

În cele ce urmează vom vorbi despre *sfatul dracilor*; cum îi învaţă dracii pe oameni să amâne pocăinţa.

Era un călugăr pustnic, ascet mare în pustie în părţile Alexandriei, cu numele Ilarion, mare sihastru. Avea aproape o sută de ani.

S-a rugat lui Dumnezeu câţiva ani de zile: „Doamne, să-mi arăţi mie care este sfatul dracilor cu care ei câştigă cele mai multe suflete pentru împărăţia iadului! Care-i meşteşugul lor şi metoda de a-i întoarce pe oameni de la calea cea bună, pentru a-i face robi păcatului şi a-i duce în iad. Cum câştigă ei mai multe suflete pentru iad, decât îngerii păzitori pentru împărăţia cerului?" S-a rugat părintele un an, doi, trei şi nu i-a răspuns Dumnezeu.

Într-o noapte, stând el la rugăciune, în puterea nopţii fiind, afară era lună ca ziua, aude un glas: „Avva* Ilarioane!" „Ce este, Doamne?" „Ia Sfânta Cruce în mână, ia toiagul tău, fă semnul Sfintei Cruci, ieşi din chilie şi mergi până în poiana din apropiere şi, când vei ajunge în poiană, stai lângă un copac, acolo. Dar să nu te temi de ce vei vedea! Stai acolo şi uită-te în mijlocul poienii până voi veni".

El, când a auzit că l-a învăţat să se înarmeze cu semnul Sfintei Cruci, a cunoscut că este de la Dumnezeu chemarea. S-a dus bătrânul, zicând în minte rugăciuni, şi a ajuns în poiană. Era linişte mare; nu bătea vântul în noaptea aceea. Numai luna şi stelele se vedeau. S-a dus bătrânul călugăr lângă un copac şi stătea luând aminte.

Deodată vede că în mijlocul poienii apare un jilţ, un tron împărătesc. Parcă era de fulgere, ca para focului. Întâi scaunul a apărut şi s-a minunat. După aceea vede că vine satana şi se aşază pe scaun. Avea umerii ca nicovala. Pielea

* Avva = părinte

lui era ca cerneala, cu peri ca de urs, cu gheare puternice. Avea o coroană făcută numai din şerpi, şi ţinea în mână un toiag în chip de balaur.

Când l-a văzut, s-a însemnat cu semnul Sfintei Cruci. Satana s-a aşezat pe scaunul acela şi a bătut de trei ori din palme. Când a bătut, s-a umplut văzduhul de cete drăceşti. Polcuri de draci, mii şi milioane. Unii, care păreau să fie din cei mai mari, boieri de-ai iadului, stăteau aproape de el. Alţii, deasupra pădurii şi alţii, prin văzduh; cât vedeai, numai cete drăceşti.

Când a văzut călugărul atâta amar de iad acolo şi atâţia diavoli, şi-a adus aminte de cuvântul din chilie care i-a zis „să nu te temi", s-a înarmat cu semnul Sfintei Cruci şi stătea atent.

Atunci, după ce s-au adunat cât nisipul mării, în toate părţile nu se vedeau decât cete de diavoli, s-a sculat satana în picioare şi a zis:

– V-am adunat în noaptea asta, în miezul nopţii aici, că vreau să fac un examen cu voi. Trebuie să daţi un examen greu. Ştiţi voi de ce v-am chemat?

Şi a zis unul:

– Stăpâne, nu ştim!

– Iată de ce v-am chemat aici. Să iasă la raport fiecare din voi, care ştie cel mai bun meşteşug de a înşela oamenii şi a-i aduce la împărăţia mea. Şi să-mi arate cum înşeală el lumea şi cum îl prosteşte pe om şi-l înşeală de-l aduce la munca cea veşnică şi la împărăţia noastră. Care-i metoda, care-i meşteşugul vostru, că voi în toată lumea această treabă aveţi, să înşelaţi sufletele oamenilor?

Să vă văd cât de iscusiţi sunteţi voi în a înşela sufletele oamenilor!

Cel ce mă loveşte în gândire, dacă are să-mi spună un sfat cum înşeală lumea aşa cum gândesc eu, iată îi voi da să conducă trei minute iadul, îl voi pune împărat trei minute în locul meu, şi-l voi face mare general peste ceilalţi.

Atunci a ieşit unul din mulţime, cu numele Aghiuţă, şi a zis:

– Să trăieşti, întunecimea ta! Am venit să dau raport cum înşel eu pe oameni!

– Ei, să vedem!

– Eu, zice el, îi spun omului aşa: „Măi omule, mai du-te la biserică, mai posteşte, mai roagă-te, mai fă chiar şi milostenie, şi alte fapte bune. Măi, dar nici cu dracul nu te strica! Mai du-te la restaurant, mai mergi la crâşmă, la jocuri, la petreceri, la jocuri de noroc, ca şi cu lumea asta să te mai veseleşti!"

Cu această metodă am înşelat pe foarte mulţi. Le dau în gând, că altă putere n-am! Din iad altă putere nu ni s-a dat nouă. Îngerii din rai au putere de la Dumnezeu numai să-i dea în gând omului să facă bine. Noi avem putere numai să-i dăm în gând omului să facă rău. Dar ca să-l silim, nu putem, că omul are de sine stăpânirea lui dată de Dumnezeu. Nu putem cu sila să-l facem să păcătuiască; numai dacă-i prost şi ne ascultă ce-i dăm în gând.

Şi aşa am amăgit pe foarte mulţi. Când ies de la biserică, unii se opresc la cârciumă. Acolo fiecare se întâlneşte cu neamuri, cu prieteni. Mai ia o ţuică, mai ia un pahar; unul mai ia o ţigară, mai vine un lăutar să-i mai cânte. Din cauza asta omul s-a împiedicat, nu i-a mai folosit nimic că a fost dimineaţă la biserică, căci seara s-a întors de la slujba noastră. Şi tot aşa fac cu fiecare.

Şi a întrebat satana:

– Pe mulţi ai înşelat?

– Să trăieşti, întunecimea ta, pe mulţi!

– Ai înşelat pe cei mai proşti decât tine, dar n-ai făcut nici o ispravă.

– De ce, întunecimea ta?

– Tu îi spui omului să mai meargă şi la biserică, să mai meargă şi la cârciumă, să meargă şi la petreceri, să meargă şi la locuri sfinte, să mai citească, să se mai roage, pe urmă să meargă la distracţii nepermise, dar Hristos îi spune în Evanghelie: *Nimeni nu poate sluji la doi domni!* adică şi mie şi Lui.

L-ai îndemnat tu, poate omul n-a fost pregătit sufleteşte şi se duce de câteva ori, dar după o vreme vine îngerul şi-i dă în gând: „Măi omule, nu poţi umbla pe două cărări; ori cu dracul, ori cu Dumnezeu". Şi omul, fiind certat de frica lui Dumnezeu, se lasă. „Măi, mă ţin de una, că nu este mântuire umblând pe două căi!"

– Ai păţit aşa?

– Am păţit şi aşa!

– Vezi! Ţi-am spus eu că tu ai înşelat pe cei mai proşti decât tine. Deci să ştii că n-ai răspuns bine.

Şi a chemat pe un comandant, de acei mari, un căpitan şi i-a zis:

– Ia-l în spate, du-l în adunare şi dă-i zece toiege la spinare şi să-l trimiţi în fundul iadului că-i prost!

L-a bătut, în loc să-i mulţumească! Nu i-a plăcut sfatul lui. Căuta altul mai bun.

Iese altul la raport:

– Să trăieşti, întunecimea ta! Dacă nu te-oi mulţumi eu, altul nu te mulţumeşte.

– Să te văd, viteazule! Cum te cheamă?

– Scărăbuţă mă cheamă.

– Cum înşeli tu pe oameni?

– Iată cum, măria ta. Eu îi spun omului aşa: Măi omule, nu este Dumnezeu, nu este drac, nu este înger, nu este iad, nu este rai, nu este muncă veşnică, nu este slavă veşnică, totul este aici în lumea asta! Dacă ai ce mânca şi ce bea şi ai femei şi bani mulţi, dacă ai cinste de la oameni, casă şi bogăţii multe, aici este raiul. Şi dacă n-ai, aici este iadul. Deci atâta-i, cât îi omul pe lumea asta.

– Şi ai înşelat mulţi?

– Mulţi am înşelat!

– Şi tu ai înşelat pe cei mai proşti decât tine. Ştiu eu că ai înşelat, dar pe cei proşti, că pe cei ce ştiu Scripturile nu poţi să-i înşeli. Pentru că Scriptura îi spune omului că este Dumnezeu, că este drac, că este înger, este iad, este rai, este muncă veşnică, este slavă veşnică, este pedeapsă pentru păcat, este răsplată pentru fapta bună în ceruri. Scriptura este plină de acest fel de învăţături şi cei care o citesc, nu te cred pe tine.

Ba şi mai mult. Dumnezeu, când l-a sădit pe om a pus în sufletul şi trupul lui simţirea de

Dumnezeu. Cât de păgân ar fi cineva, simte că este o putere nevăzută în sufletul lui şi aceasta este conştiinţa. Conştiinţa îl mustră când face rău şi-l bucură când face bine. Şi glasul conştiinţei nu poate fi un reflex al materiei, ceva material, că-i de natură nevăzută.

Conştiinţa este glasul lui Dumnezeu în om şi, îndată ce a greşit, îl mustră: „De ce ai făcut aşa?" Poate să nu-l mustre nimeni. Poate să nu-l vadă nimeni când face păcatul. Oricând greşeşte, această lege pusă de Dumnezeu lui Adam întâi, numită şi legea firii sau a conştiinţei, îl mustră imediat.

Uneori aşa de tare îl mustră, dacă este păcatul mare, încât îl dă aproape în deznădejde. Se împlineşte atunci cuvântul care spune în psalmi: *Întru mustrări pentru fărădelege ai pedepsit pe om şi ai subţiat ca pânza de păianjen sufletul său* (Psalm 38, 14-15). Adică se subţie nădejdea ca pânza unui păianjen şi, de mare mustrare de cuget, mai că-şi pierde nădejdea.

Conştiinţa, dacă se pătează cu multe păcate, aşa de tare îl mustră pe om uneori, că se face lui această mustrare chinuirea chinuirilor. Din cauza conştiinţei nici nu poate mânca bine, nici nu mai poate dormi, nici pace nu mai are, nici nu se poate ruga. Conştiinţa roade, roade ca şi cariul în lemn. „De ce ai făcut şi de ce ai mâniat pe Dumnezeu cu asemenea păcate?"

Deci, degeaba îi spui tu că nu-i Dumnezeu, căci conştiinţa îi spune şi, după conştiinţă, îi spune şi Scriptura. Tu zici că-l înveţi pe om că nu-i Dumnezeu, că nu-i drac, că nu-i înger, că nu-i iad,

că nu-i rai, dar conştiinţa îi spune că este şi Scriptura este plină de mărturii din care se arată că există Dumnezeu, că este înger, este muncă veşnică, este slavă veşnică. Deci şi tu – i-a zis satana la acel cu raportul, care se lăuda că prin acest sfat înşeală multă lume – eşti prost şi nu aduci mare aport pentru împărăţia iadului; nu aduci mare folos!

Aşa a păţit şi acest drac care a venit cu al doilea raport înaintea satanei, cum a păţit şi cel dintâi care se lăuda că a făcut mare ispravă. Adică în loc să-l laude, să-l facă mai mare peste multe cete de draci, l-a bătut şi cu ruşine l-a trimis în fundul iadului, că-i prost şi nu ştie să înşele pe oameni.

A înşelat, dar a înşelat prea puţin şi prea puţine suflete a dus la iad! A păţit şi acest diavol ca şi cel dintâi care învăţa pe om să meargă şi la biserică şi la crâşmă şi să facă şi de-ale lui Dumnezeu şi de-ale satanei. Deci şi acesta a ieşit rău.

Şi acum dintre cetele dracilor care erau de faţă a chemat pe altul la raport. Şi era o tăcere între polcurile dracilor, că erau milioane de demoni în jurul pădurii şi a poienii aceleia, şi nu ieşea nici unul, că se temeau că vor păţi ce au păţit ceilalţi, că, în loc de laudă, îi bate şi îi trimite în fundul iadului.

Satana stătea pe scaun şi aştepta să mai iasă vreo unul la raport, zicând:

– Dacă cel ce iese a treia oară, mă loveşte în gândire, adică îmi spune un plan de-a câştiga

suflete pentru împărăţia iadului, mai bun decât al celor doi care mi-au dat raportul mai înainte, atunci eu pe acela îl voi face general peste multe oştiri drăceşti şi-l voi pune să stea pe scaunul meu de împărat al iadului trei minute.

După ce-a zis satana aşa, din polcurile cele nenumărate de draci n-a vrut să mai iasă nimeni, pentru că se temeau să nu păţească ce au păţit ceilalţi doi, care au raportat mai înainte şi nu i-a plăcut lui.

Totuşi după un timp iese unul ghebos, cu patru rânduri de coarne, un picior de raţă, unul era de cal. Avea semnele iadului pe fruntea lui, coada era lungă, de nu ştiu câţi metri în urmă. Şi când a ieşit, s-a dus înaintea satanei, cum stătea pe scaun acolo în mijlocul poienii, şi i-a spus:

– Să trăieşti, întunecimea ta!

Satana îl întreabă:

– Cum te cheamă?

– Sarsailă, mă cheamă!

– Ehei, te văd bătrân şi grebănos. Mi se pare că ştii tu ceva meşteşuguri de a înşela suflete, să le aduci la împărăţia mea.

Sarsailă a spus:

– Nici întunecimea ta nu ştii ce ştiu eu!

– Să te văd! Mi se pare că eşti mare meşter de-a câştiga suflete.

– Nici tu nu ştii ce ştiu eu! Eu am un meşteşug, că am îmbătrânit în luptă cu sufletele oamenilor de atâtea mii de ani, prin care multe suflete duc la iad. Cum cad iarna fulgii de zăpadă, aşa cobor în iad suflete în fiecare zi.

– Şi cum ai reuşit să aduci atâtea suflete la împărăţia mea?

– Eu n-am să spun nici ca diavolul cel dintâi, care a ieşit la raport, pentru că se întâmplă cum ai zis întunecimea ta. Omul ştie că nu poate sluji la doi domni şi îndată îl câştigă îngerul de partea lui. Dar, nici n-am să-i spun omului, ca celălalt prost, că nu-i Dumnezeu, nu-i drac, nu-i înger, nu-i iad, nu-i rai. Nu! Pentru că Scriptura spune că este şi Dumnezeu şi drac şi înger şi iad.

Eu atât îi spun omului: „Măi omule, este Dumnezeu, este drac, este înger, este muncă veşnică pentru păcat şi slavă veşnică pentru fapta bună, dar mai ai vreme! Eşti prost? Chiar de azi începi fapta bună?"

Dacă-i copil îi spun: „Măi băiete, tu de acum ai de trăit! Vine tinereţea, trebuie să te căsătoreşti, trebuie să petreci în lume! Nu cumva să-ţi pierzi tinereţea aşa degeaba, doar viaţa trebuie trăită!"

Iar dacă-i tânăr îi spun: „După ce te vei căsători şi îţi vei face o gospodărie, după aceea ai să începi fapta bună. Acum mănâncă, bea, distrează-te, fă toate răutăţile, că doar eşti tânăr. Te va ierta Dumnezeu, că El ştie neputinţa omului. Pentru pocăinţă mai lasă pe mâine, lasă pe poimâine, lasă pe la anul, mai încolo!"

Îl învăţ pe om să amâne pocăinţa de azi pe mâine, de mâine pe poimâine! „Ce milostenie vrei să faci acum? Taci din gură! Te pocăieşti aproape de moarte! Vrei să posteşti acum, să-ţi cheltuieşti sănătatea trupului? Lasă la bătrâneţe, că postul este pentru cei bătrâni! Vrei să te rogi? Să pierzi

tu atâtea ceasuri rugându-te lui Dumnezeu? Apoi acum ai treabă. Iată, ai să creşti copii, ai de făcut casă şi zestre la fete, ai de însurat şi măritat. Ai atâtea!"

Şi-l încurc cu grijile vieţii şi tot îi spun: „Lasă pe altă dată". Când vine îngerul şi-i spune: „Măi, omule, fă un praznic pentru morţi!" Eu îi spun: „Dar eşti prost? Acum ai de îmbrăcat copiii, ai de făcut nuntă, ai de făcut cutare!" Îngerul vine şi-i spune: „Măi, omule, ia începe a posti posturile de peste an, miercurea şi vinerea!" Eu îi spun: „Nu posti că îţi pierzi sănătatea! Tu trebuie să munceşti, să aduni averi, ai de crescut copii!"

Sau vine îngerul şi-i spune: „Măi omule, spovedeşte-te şi lasă păcatul, lasă desfrâul, lasă beţia, lasă tutunul, lasă înjurăturile!" „Ei, dar de pe acum? Mai încolo, aproape de moarte, m-oi spovedi la un preot, mă va dezlega şi gata. Doar cartea spune să te apuce sfârşitul cel bun, dar până atunci poţi petrece aşa!"

Cu aceasta mă ascultă toţi, zice diavolul, şi fapta bună tot o amână de azi pe mâine.

Sfânta Scriptură spune altfel. Duhul Sfânt îi trezeşte pe oameni, zicând: *Astăzi de veţi auzi glasul Lui, să nu vă învârtoşaţi inimile voastre* (Evrei 37, 8). Şi cum am spus, glasul lui Dumnezeu în om este conştiinţa, care-l mustră pentru păcat şi-i spune: „Omule, părăseşte păcatul! Lasă-te de furat, lasă-te de curvit, lasă-te de înjurat, lasă-te de beţie, lasă-te de fumat, lasă-te de lucruri rele, de zavistie, de pizmă, de ceartă".

Dumnezeu îi porunceşte azi, iar noi îi spunem lui: „Nu astăzi, ci mâine, poimâine, la bătrâneţe!"

Şi-i zicem aşa: „Dă-mi mie ziua de azi şi tu ia-o pe cea de mâine!" Şi aşa, zice, este păcatul la om, cum ai lua un cui mare şi cu o bardă începi a-l bate într-un lemn de stejar uscat. Dacă-i dai un ciocan, două, trei, cuiul îl poţi scoate uşor. Dacă-l baţi pe jumătate, este mai greu, iar dacă îl baţi de tot, trebuie să crăpi lemnul!

Aşa-i şi păcatul! Se bate în fire prin obişnuinţă. Şi dacă omul nu lasă azi păcatul, când este proaspăt, cu cât se învecheşte, cu atât mai greu se poate dezobişnui de dânsul.

Văzut-ai în aramă rugină verde? Arama, dacă o curăţai în fiecare zi, strălucea ca aurul! Însă, dacă s-a lăsat ani de zile, a prins rugină verde, n-o mai poţi spăla cu nimic în lume, numai dacă o topeşti. Aşa-i sufletul când îmbătrâneşte în păcat. Dacă nu a lăsat azi păcatul, să nu creadă că mâine sau poimâine îl lasă mai uşor. Că pe măsură ce trece vremea, păcatul se învecheşte, se bate în fire şi obiceiul devine a doua natură; obişnuinţa se face a doua fire şi omul face păcatul vrând-nevrând, şi cu mare nevoie se mai dezbară omul de păcat, după ce s-a învechit în el!

Obişnuinţa, după legile canonice ale Bisericii, este a zecea treaptă a păcatului, că de aici urmează deznădejdea, penultima treaptă. Şi când l-am văzut pe om că s-a obişnuit cu păcatul, un an, doi, zece, nu ştiu câţi, este al meu pentru totdeauna! Şi aşa reuşesc eu să-i înşel, că mii şi milioane de oameni amână pocăinţa de azi pe mâine, şi toţi se robesc de păcat; căci păcatul care nu l-a lăsat azi, mâine-poimâine tot prinde rădăcini şi este tot mai greu. Iar când vrea omul să lase păcatul, păcatul se ridică cu mare putere asupra lui: „Eşti prost, măi? Cu mine ai trăit! Cum să te laşi de mine? Ce mai este? Să trăieşti cum te învăţ eu şi cum te-ai obişnuit cu mine!"

Aşa cum ţi-am spus mai înainte, am învăţat şi am înşelat atâtea suflete, încât acestea cad în iad cum cad fulgii când ninge, cu un singur sfat: „Oameni buni, pentru fapta bună mai este vreme; nu fiţi proşti să începeţi chiar de azi sau chiar din ceasul acesta!"

Deci vă spun, întunecimea ta, acesta-i sfatul şi meşteşugul meu şi am o ceată în iad de mii şi sute de mii de ucenici de-ai mei, pe care i-am învăţat aşa, şi-i trimit în tot pământul să şoptească omului la ureche: „Omule, pentru fapta bună mai este vreme. Mâine, poimâine, peste un an, peste doi, la bătrâneţe". Şi am reuşit şi reuşesc. Du-te şi vezi în iad câţi am pogorât şi pogor cu acest sfat!

Atunci satana a zis:

– Bravo! Cel mai bun sfat, să-l înveţi pe om să amâne pocăinţa de azi pe mâine: „Chiar azi vrei să te spovedeşti? Chiar azi vrei să te împărtăşeşti? Chiar azi vrei să faci milostenie? Nu vezi că n-ai timp? Lasă pe mâine!"

Acum, pentru că m-ai lovit în gândire, îţi voi da coroana şi toiagul meu, să stăpâneşti trei minute iadul, şi toţi să învăţaţi de la el acest vicleşug, ca să aduceţi cât mai multe suflete în

împărăţia mea, ca să se chinuiască cu noi în vecii vecilor.

*

Călugărul, după ce-a văzut şi a auzit toate acestea, a văzut pe satana că a bătut de trei ori din palme şi ca o scânteie s-a stins în văzduh şi n-a mai văzut nimic, nici nu s-a mai auzit nimic. Şi el a rămas uimit de cele ce a auzit, cum instruieşte satana pe ucenicii lui şi pe cei fără număr draci din iad, ca să-i înveţe pe oameni să amâne pocăinţa.

Atunci a venit îngerul Domnului şi i-a zis:

– Avva Ilarioane!

– Ce este, Doamne?

– De trei ani de zile te rogi lui Dumnezeu ca să-ţi arate cum înşeală dracii pe oameni şi cum îi duc în împărăţia iadului! Iată ai văzut cu ochii tăi şi ai auzit cu urechile tale cum!

Du-te la chilia ta, ia un caiet, pune mâna pe condei şi scrie tot ce-ai văzut, tot ce-ai auzit cu urechile tale, să rămână pentru neamurile ce vor veni, pentru cele din urmă, acest meşteşug al satanei. Căci trebuie să ştie toată lumea, că cel mai bun sfat al dracilor de-a câştiga suflete pentru împărăţia iadului, este de-al învăţa pe om să amâne fapta bună de azi pe mâine, de mâine pe poimâine, de la tinereţe la bătrâneţe, pe patul morţii, şi aşa să-i ducă pe toţi în iad! Amin.

SĂ NU JUDECĂM PREOŢII!

În anul 1954 am fost invitat la Bucureşti la un profesor universitar, Alexandru Mironescu, să vorbesc într-o sală, unde erau peste 50 de persoane: numai miniştri, generali, colonei, profesori, doctori, ingineri, farmacişti, numai oameni din clasa de sus. Era şi părintele Daniil Tudor. El a aranjat ca să predic, împreună cu părintele Benedict Ghiuş şi părintele Petroniu Tănase.

După ce-am intrat acolo, întâlnirea religioasă a început, aşa cum se cuvenea, cu rugăciune. La un moment dat, se ridică o doamnă şi spune:

– Prea Cuvioase părinte, eu nu pot pune în acelaşi cântar pe toţi preoţii!

– Dar cine eşti dumneata de cântăreşti preoţii? Ai stat pe scaunul lui Hristos?

– Dar, Prea Cuvioase, părintele cutare-i sfânt, părintele cutare, care a fost la închisoare, a fost un sfânt, dar ceilalţi preoţi care nu poartă uniformă, care se bărbieresc, care fumează, eu nu-i pot pune în acelaşi cântar.

– Dar cine ţi-a dat voie să-i pui în acelaşi cântar dumneata şi să cântăreşti preoţii? Că n-ai voie să cântăreşti pe nimeni, că zice aşa Scriptura: *Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi* (Matei 7, 1). Eu pe nimeni n-am voie să judec, pentru că judecătorul nostru este Hristos.

– Vreau să vă spun că eu mi-am pierdut evlavia la unii preoţi şi eu cred că n-au toţi acelaşi har.

– Rău ai gândit! Dumneata trebuie să ştii că, dacă ar fi aşa cum zici, n-ar mai fi preoţi pe faţa pământului, fiindcă toţi greşesc. Dar nu-i aşa. Zice Sfântul Ioan Gură de Aur: „A preotului este numai a deschide gura, şi harul lucrează".

De vei vedea preot beat, căzut în şanţ, du-te şi-i sărută mâna şi îndată te-ai umplut de harul lui Dumnezeu! Că nu se amestecă niciodată păcatele lui cu harul lui Dumnezeu care l-a luat la hirotonie, că atunci n-ar mai fi har. Preotul nu lucrează în virtutea sa personală, ci în virtutea harului care l-a primit. Dacă n-a fost vrednic, la judecată ia mai mare muncă decât creştinii, că *cei tari, tare se vor cerca; căruia i s-a dat mult, mult i se va cere; şi mai mult va fi bătută sluga aceea care a ştiut voia, decât cea care n-a ştiut* (Luca 12, 48).

Dar acest lucru este al lui Hristos, nu-i al tău. Noi ne plecăm harului lui Dumnezeu, că ai auzit ce a spus Mântuitorul la popor. El, ca Dumnezeu, îi mustra pe cărturari şi pe arhierei, dar poporului nu i-a dat voie să-i mustre. Ai auzit ce-a spus? *Pe scaunul lui Moise şi al lui Aaron au şezut cărturarii şi fariseii, arhiereii şi preoţii; tot ce vă învaţă ei să faceţi, să faceţi, că ei legea lui Dumnezeu învaţă, dar după faptele lor să nu faceţi, că ei zic şi nu fac* (Matei 23, 2-3).

Evanghelia îţi dă voie să faci ce zice preotul, când te învaţă de bine, iar dacă vezi la el ceva că nu-i bun, nu face. Mântuitorul spune asta. Pentru că el are să dea seama înaintea lui Dumnezeu, dacă n-a făcut, şi eu am să dau seama înaintea lui

Dumnezeu dacă am auzit un cuvânt bun şi nu l-am făcut.

Dar nu le-a dat voie să judece, pentru că harul lui Dumnezeu nu se duce de la preot, numai dacă ai auzit că l-a caterisit. Şi când este caterisit, încă darul nu se ia. Atunci este ca un soldat care are la dânsul sabie, are puşcă, are pistol, dar n-are voie să le folosească, că i se ia numai administrarea harului, nu harul lui Dumnezeu, numai lucrarea harului. El, în ziua judecăţii, tot ca preot se va judeca.

Ia să vă dau un exemplu: Pune dumneata într-un castron de marmură un pumn de galbeni de aur şi pune şi cenuşă. Ia o căldare de apă şi toarnă peste ei. Ce se întâmplă cu cenuşa? S-a amestecat aurul cu apa? A intrat cenuşa în aur? N-a intrat. Aurul este altă fire şi cenuşa alta.

După cum nu se amestecă aurul cu cenuşa, aşa nu se amestecă la preot păcatele lui cu harul care este dat de la Dumnezeu, măcar de ar fi el cât de păcătos.

LUCRAREA CONŞTIINŢEI

Cel mai adânc glas în inima noastră este conştiinţa, glasul lui Dumnezeu din om, care ne îndeamnă numai la bine şi ne opreşte de la rău, şi al doilea este sufletul cuvântului.

Sufletul cuvântului este cuvântul cel dinlăuntru, aşezat de Dumnezeu în inimă, cu care vorbim; că nu vorbim sonor. Acesta se cheamă

„sufletul cuvântului”, cum spune Sfântul Ioan Damaschin. Cuvântul aşezat de Dumnezeu în inima omului de la zidirea lui, cu care vorbim tainic, nu cuvântul sonor.

Cuvântul sonor este îmbrăcămintea cuvântului din inimă. Cuvântul sonor ne face să vorbim. Dar acela este aşezat în inimă tainic. Vezi că stai şi vorbeşti ceasuri întregi singur. Citeşti o carte numai cu gândul, fără să mişti limba. Acesta-i sufletul cuvântului. Cuvântul cel tainic aşezat în inimă. El este pus de Dumnezeu acolo. Prin el vorbim cu Dumnezeu tainic; şi în rugăciune şi oricând. Punem la cale toate problemele. Acesta lucrează împreună cu conştiinţa, este glasul lui Dumnezeu din om.

Dacă am greşit, mă mustră. Dacă am făcut bine, mă bucură totdeauna. Da, este pus de Dumnezeu în om cuvântul cel înăuntru aşezat. Acesta-i cuvântul tainic care lucrează cu conştiinţa, fără să mă mustre nimeni. Am greşit, nimeni nu mă mustră. Acela însă, da!

Spune Sfântul Ioan Gură de Aur: „Conştiinţa este judecător drept. N-o poţi potoli nici cu parale, nici cu măguleli, nici cu nimic”. Poate să-ţi dea unul tot globul.

În măsura în care am împăcat conştiinţa noastră, ca să nu ne mustre pentru păcat, în măsura aceea ne simţim uşori şi foarte aproape de Dumnezeu. Căci conştiinţa îţi spune imediat dacă mai are ceva pe ea, căci îndată te îngreuiezi. Conştiinţa lucrează întreit, cum spune Sfântul

Dorotei. Ea lucrează faţă de materie, faţă de Dumnezeu şi faţă de noi înşine.

Cum, faţă de materie? Bunăoară eu ţi-am dat o haină de pomană şi ţi-am spus s-o cruţi, să nu-ţi baţi joc de ea. O porţi, dar s-o păstrezi. Şi dacă vezi că ai rupt-o prea devreme, te mustră cugetul: „Măi, n-am făcut cum a zis acela!”

Tot faţă de materie: Tu te apuci să cheltui prea mult pe mâncare, pe băutură şi altul n-are ce mânca, săracul! Conştiinţa îţi spune: „Vezi? Tu vrei să trăieşti bine în lumea asta, dar altul este flămând şi n-are ce mânca!” Conştiinţa faţă de materie totdeauna te ţine aproape.

Faţă de Dumnezeu, conştiinţa totdeauna sau se încarcă sau se uşurează, dacă nu am pocăinţă şi lacrimi pentru păcate.

Faţă de mine, conştiinţa mă mustră pentru păcat. Măcar de-ar fi cu gândul, cu cuvântul sau cu fapta.

*

Conştiinţa este judecător drept. Dumnezeiescul Ioan Gură de Aur spune: „Nu ţi-a pus ţie Dumnezeu judecător dinafară, să-l poţi momi cu parale, să-i dai atâta, ca să te facă pe tine drept. Acest judecător este pus înăuntru, nu-l putem momi cu nimic!”

Auzi ce spune Sfântul Dionisie Areopagitul: „Ştiinţa gândului curat este veselia veseliilor, şi ştiinţa gândului pătat este chinuirea chinuirilor”. Poate să-mi zică mie toată lumea că eu sunt sfânt, că sunt bun, că sunt cutare, dacă conştiinţa îmi

spune: „Ia seama că eşti păcătos, eşti leneş, eşti plin de păcate", n-o poţi împăca.

Dacă toată lumea mă laudă, însă conştiinţa de mă judecă vinovat, gata, eu sunt cel mai chinuit om! Ştiinţa mea este chinuirea chinuirilor, că am de-a face cu ştiinţa lui Dumnezeu din mine, care nu cruţă, care socoate lucrurile drept totdeauna şi ne arată slăbiciunile.

Iar dacă conştiinţa este nepătată, toată lumea să mă ocărască, toată lumea să spună tot ce-i mai rău despre mine, mie nu-mi pasă. Mie îmi place când nu mă judecă în conştiinţă Dumnezeu. Dacă pe mine nu mă judecă conştiinţa pentru păcat, şi dacă nu mă judecă Dumnezeu în conştiinţă, eu am toată veselia! Aceasta este ce spune Evanghelia: *Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî pe voi oamenii şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.* Pentru cine? Pentru adevăr. Şi nu ne arată numai să nu ne scârbim, ci: *Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este la ceruri.*

Aşa este, dacă nu este pătată conştiinţa, nu te supără. Iar dacă ţi-i pătată şi te mustră conştiinţa, o poţi împăca. Du-te la mărturisire la un preot, te dezleagă de păcate şi te-ai uşurat. Apoi te păzeşti să nu mai faci şi aşa te poţi împăca cu conştiinţa. Împăcându-te cu conştiinţa, te-ai împăcat cu Dumnezeu şi totdeauna vei avea odihnă şi pace în suflet.

NUNTA CREŞTINĂ

Nu toată nunta dintre oameni şi nu la toate confesiunile religioase nunta este Taină. Aşa la protestanţi, la catolici, la anglicani şi la alte multe confesiuni şi popoare, nunta n-are putere de taină. Este numai un simbol la dânşii, un act de prietenie şi o dovedinţă oarecare între soţ şi soţie. Dar niciunde n-are nunta putere harică de Taină şi nu este atât de cinstită ca în Biserica dreptmăritoare de Răsărit.

Ca nunta să fie cu adevărat Taină mare şi sfinţită trebuie să ştiţi că nunta are unsprezece reguli canonice. Şi numai atunci când se face după aceste reguli nunta este adevărată nuntă creştinească şi adevărată Taina mare.

Nunta este rădăcina firii omeneşti, cum o numeşte dumnezeiescul Apostol Pavel. El spune aşa: *Dacă rădăcina este sfântă, sfinte vor fi şi ramurile. Iar dacă rădăcina este sălbatică, sălbatice şi rele vor fi ramurile ei.*

El numeşte nunta Taină, că este una din cele şapte Taine. Dar nu taină, ci *taina aceasta mare este* – zice de nuntă –, *iar eu zic vouă: în Hristos şi în Biserică.* Dacă s-a făcut cununia în biserică, ea închipuie unirea cea duhovnicească din ceruri a Bisericii cu Hristos.

Nu după ce ţi-ai bătut joc, te uneşti prin cununie cu o fecioară. Te-ai dus să faci armata şi dai buzna să te însori. Dacă faci aşa, nu-i bine! Cununia este de 2000 de ani în Biserica lui

Hristos. Taina lui Hristos este numai când se face cununia în biserică.

Când am fost la Ierusalim, am fost la Cana Galileii, unde s-a prefăcut apa în vin; că prima minune a făcut-o Mântuitorul la nunta din Cana. De aceea nunta a ridicat-o la rangul de Taină, cum este Sfânta Împărtăşanie, Botezul, Spovedania, Sfântul Maslu, Preoţia, tot aşa de mare Taină este şi nunta.

Acolo am fost şi am văzut vasele de piatră unde s-a prefăcut apa în vin şi le-am sărutat. Sunt două vase de cremene, galbene. Evanghelia spune că şase vase au fost; două le-am văzut la Sfânta Ana la muzeu, două la Cana şi două s-au pierdut de 2000 de ani.

Aceste vase în care Mântuitorul a prefăcut apa în vin sunt puse în biserică; ele au icoane frumoase şi perdele de aur, să se închine lumea, să sărute icoanele şi pe urmă aceste vase.

Dar Taina Nunţii pe care o fac creştinii azi, vai şi amar de noi! Cum s-a stricat sfinţenia acestei Taine! Cum ne-am depărtat de sfinţenia Tainei acesteia, cât cerul de pământ!

Ca să vă daţi seamă de aceasta, ascultaţi cu atenţie care sunt cele unsprezece reguli canonice ale nunţii creştine ortodoxe, după canoanele Bisericii lui Hristos.

1. Prima condiţie sau rânduială canonică, şi aici vorbim din cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur, este să nu se ia neamuri în căsătorie.

Preotul bisericii este părintele întregului sat sau al parohiei. Voi, când o să vă căsătoriţi fetele

sau băieţii, sunteţi datori să vă duceţi întâi la preot. Preotul trebuie să ştie întâi şi-ntâi câte nunţi are în sat.

A vorbit un băiat cu o fată, dar trebuie să se ducă la preot. Dacă preotul are multe familii în comună, cum se întâmplă în multe locuri, şi nu ştie care-i rudă unul cu altul, poate pune pe uşa bisericii un anunţ: „Vă rugăm pe toţi enoriaşii să ne comunicaţi, dacă aceşti doi tineri nu sunt rude!” Dacă enoriaşii nu spun când ştiu, este păcatul lor.

Spiţa de rudenii şi arborele genealogic al unei familii se împarte în cinci: Rudenie suitoare şi coborâtoare, colaterală, din cuscrie, din dumnezeiescul Botez şi din fii adoptivi.

Rudeniile suitoare sunt: tata, bunicul, străbunicul, răs-străbunicul. Cele *coborâtoare* sunt: feciorul, nepotul, strănepotul şi răs-strănepotul. Acest fel de rudenii nu se pot lua niciodată în căsătorie, pentru imposibilitate de vârstă.

Are dreptul răs-străbunicul să ia în căsătorie pe o răs-strănepoată, dar ea trebuie să fie de 16 ani, iar el de 100 de ani. Deci vă daţi seama că nu se poate lua din cauza vârstei. Deci acestea nu se pot lua la infinit.

Rudeniile colaterale, care fac cruce cu cele de sânge, cele suitoare şi coborâtoare, adică: tata, băiatul (sora), vărul întâi, vărul al doilea şi vărul al treilea. Tata cu mama sunt de gradul întâi; fratele cu sora sunt gradul al doilea; verii întâi sunt gradul al patrulea; verii al doilea sunt gradul al şaselea. Toţi aceştia n-au voie să se ia în căsă-

torie unul cu altul. De abia verii al treilea se pot lua, care sunt gradul al optulea. Deci verii al treilea se pot lua în căsătorie.

Cine intră în această rudenie colaterală, iarăşi intră în rudenie de sânge. Să ţineţi minte! Vă spune preotul din sat, dar, fiindcă aţi venit pe aici, vă spun şi eu.

Rudeniile din cuscrie, din două şi trei neamuri în laturi. Adică: un bărbat a fost căsătorit cu o femeie, s-au încuscrit părinţii femeii cu părinţii lui. Sunt rudenii din două laturi. Dar dacă-i moare femeia şi bărbatul ia altă femeie, au devenit trei neamuri în cuscrie, că s-a mai încuscrit şi cu părinţii celei de-a doua femei. Aici se opreşte căsătoria până la gradul cinci, la gradul şase dezleagă Sfinţii Părinţi.

Rudeniile din dumnezeiescul Botez. Acestea rudenii sunt oprite să se ia în căsătorie până la gradul şapte inclusiv.

Naşul, dacă a botezat un copil, băiatul acela, dacă a crescut, nu poate lua pe fiica naşului, dar nici pe fata fiului, nepoată de la fiu. De abia poate lua pe strănepoata naşului. Tot aşa şi dacă acest băiat al naşilor ar avea un băiat, nu poate lua pe fata naşului, ci numai pe nepoata naşului.

Apoi mare păcat fac preoţii şi creştinii aceia care pun naşi mulţi la nuntă, cum am auzit prin Bucovina, că au pus 40 de naşi la o nuntă. Nebunie nemaipomenită! Toţi se fac rudenii. Copiii lor nu se mai pot lua în veac în căsătorie.

Cine v-a învăţat să puneţi mulţi naşi la nuntă? Ca să iasă parale multe? Te duci în gheenă, în iad!

Atât aveţi voie, un naş să puneţi; naşul cu soţia lui (dacă sunt cununaţi religios). Atât! Un singur naş să se pune la nuntă. Vă arăt eu dogmele şi canoanele Bisericii; eu sunt cu mâna pe Pidalion şi pe pravilele bisericeşti.

Deci să nu se mai facă păcatul acesta! Şi pe preotul care îngăduie aceasta, Biserica îl osândeşte. Ştiţi voi cât de mare păcat este amestecarea rudeniilor din dumnezeiescul Botez? Este mai mare decât cel de sânge. Am să vă dau o pildă. Dacă s-ar ajunge la nebunia aceasta să păcătuiască tatăl cu fiica sa, îi opreşte 20 de ani de Sfintele Taine. Iar dacă a trăit cu fina din botez, îl opreşte 25 de ani, că este mai mare rudenia din botez decât cea de sânge, că este rudenie duhovnicească.

Trebuie să ştiţi lucrul acesta, că vă băgaţi în gheenă, dacă vă puneţi naşi mulţi şi vă faceţi rudenii şi pe urmă copiii sau nepoţii voştri se iau în căsătorie. Voi răspundeţi!

Rudenia din fii adoptivi. Ai luat un băiat, l-ai adoptat, l-ai trecut pe numele tău, el poartă numele tău în societate. Acela este al tău. Cum este băiatul tău, aşa-i şi acela înaintea lui Dumnezeu, după ce l-ai înfiat.

Deci copilul acela, dacă are o soră sau un frate, nu poate să ia pe un copil al dumitale sau dacă ar avea un nepot. Tocmai strănepotul lui poate să ia pe strănepoata dumitale, iarăşi până la spiţa a patra. Trebuie să ştiţi acestea, pentru că mult se încarcă bietul suflet.

Nunta celor care s-au luat din rudenii are numai două leacuri, grele amândouă, după Sfântul

Vasile cel Mare: „Cine s-a încurcat cu rudenie în căsătorie, ori se desparte – chiar dacă ar avea copii, că-i desparte Biserica –, ori să trăiască ca fraţii în curăţie până la moarte!”

Deci, de orice nuanţă şi spiţă de rudenie este cineva, dacă păşeşte peste rudenii şi se iau în căsătorie, se face incest şi amestecare de sânge şi este blestem şi nenorocire pe ambele familii care s-au încuscrit, şi pe tinerii care s-au luat în căsătorie.

2. A doua condiţie canonică a nunţii ortodoxe este să se învoiască tinerii; să se placă mirele şi mireasa, băiatul şi fata. Mare păcat şi mare greşeală fac părinţii care dau fata după cine nu-i place, sau obligă pe fecior să ia cutare fată, pentru că are avere multă, sau că-i frumoasă, sau cine ştie ce alte condiţii.

Aceşti părinţi, care îndeamnă copiii să se căsătorească împotriva voinţei lor, sunt nişte ucigaşi care-i bagă în ispită, că ei numai de ruşinea părinţilor se iau, la stăruinţa lor şi apoi nu se plac şi se despart. Şi toate păcatele care urmează din această despărţire se datorează părinţilor care i-au îndemnat şi cad pe umerii lor. Odată ce s-au învoit tinerii, este de la Dumnezeu.

3. Dar este şi a treia rânduială a nunţii canonice. Trebuie să se învoiască şi părinţii lor; atât ai băiatului, cât şi ai fetei. Nu-i binecuvântarea lui Dumnezeu dacă tinerii se plac unul pe altul şi părinţii nu se împacă. Deci atunci nunta este Taină, când Dumnezeu le dă în gând şi părinţilor şi tinerilor să se învoiască la nuntă.

Atunci este nunta binecuvântată, când se învoiesc şi tinerii şi părinţii, când fac tocmeală de bunăvoie între această cuscrie şi între copiii lor.

4. A patra rânduială a nunţii canonice. Tinerii să se căsătorească foarte devreme. După canoanele Bisericii, după învăţătura Sfântului Ioan Gură de Aur, trebuie să se căsătorească băiatul când este de 15 ani şi fata când este de 13 ani.

Dar pentru ce aceasta? V-aţi pus întrebarea? Iată de ce: Pentru ca să nu greşească până la căsătorie, să se ia spurcaţi. Că nunta-i cinstită, când amândoi sunt feciorelnici, şi băiatul şi fata. Biserica apără întotdeauna neprihănirea şi curăţia. Are mare grijă, nu cumva să se ia în căsătorie după ce-a căzut în păcat băiatul sau fata cu cineva. Că nu mai este „Doamne ajută” în căsătorie.

Iar dacă acum, după legile statului, s-a hotărât să fie fata de 16 ani, este bună şi această rânduială. Că nu-i prea tânără, este numai potrivită. Şi băiatul n-ar trebui să treacă de vârsta de 18 ani sau cel mult 20, dar să se păzească cu mare tărie până la căsătorie în feciorie, cum i-au făcut mamele lor.

5. A cincea rânduială a nunţii canonice. Înainte de-a face nunta cu cel puţin o săptămână, trebuie să meargă la duhovnic pentru spovedanie părinţii mirelui şi ai miresei şi cu feciorii lor, mirele şi mireasa, să fie pregătiţi pentru împărtăşanie.

Dar să facă o spovedanie aşa cum trebuie, scrisă, că spovedania este al doilea botez. S-o faci bine, spunând tot ce-ai făcut, de când erai mic

copil şi până a venit vremea să te însori sau să te măriţi.

6. A şasea rânduială a nunţii canonice. În ziua când are să fie nunta, trebuie să meargă la biserică mirele şi cu mireasa, părinţii băiatului, care se numesc socrii mari, şi părinţii fetei, adică socrii mici, să asculte cu mare evlavie şi cu mare frică de Dumnezeu toată dumnezeiasca slujbă a Bisericii, Utrenia, Sfânta Liturghie, predica şi toată rânduiala.

7. A şaptea rânduială a nunţii canonice. În ziua când are să-i cunune, dacă preotul, la mărturisire, i-a găsit vrednici pe aceşti doi tineri, să le dea Sfânta Împărtăşanie, adică să-i împărtăşească cu Trupul şi Sângele Domnului.

Ei, în ziua nunţii, primesc două taine, anume Împărtăşania şi Cununia.

8. A opta rânduială canonică a Bisericii lui Hristos pentru nunta cea adevărată, creştină, este ca preotul duhovnic care i-a mărturisit pe aceşti tineri şi cunoaşte viaţa lor, dacă ştie că, Doamne fereşte, unul din ei a căzut în păcat până la cununie, mirele sau mireasa, n-are voie să-i pună cununia pe cap, pentru că face păcat de moarte.

Ce credeţi dumneavoastră, că acea cununie se pune de fantezie, de mândrie; ca să ne vadă oamenii că ne încununează Biserica? Vai de capul tău, dacă te-a încununat fiind nevrednic, că spre osândă te-ai încununat!

Biserica lui Hristos, care este „stâlp şi întărirea adevărului", încununează numai pe cei feciorelnici, care şi-au păzit fecioria până la nuntă, şi băiatul şi fata, cum i-a făcut mama lor. Numai acelora Biserica are voie să le facă această mare cinste de a le pune cununa pe cap, această cunună a biruinţei asupra păcatului trupesc, asupra patimilor şi a stricăciunii, că s-au luptat în viaţă cu post, cu rugăciune şi cu înfrânare şi s-au păzit să fie biserică a Duhului Sfânt, şi se încununează pentru că au biruit păcatul!

Înainte vreme, când un stăpânitor sau un împărat câştiga o împărăţie, având o oarecare biruinţă sau o mare bravură, era obiceiul să-l încunuheze. Aşa şi la această taină. Biserica încununează pe cei biruitori, pe cei viteji, care s-au luptat până la cununie să ţină fecioria neatinsă de păcatele trupeşti, spurcate.

Biserica, care-i trupul lui Hristos, stâlp şi întărire a adevărului, nu încununează curvari şi preacurvari, ci numai oameni sfinţi, care şi-au păzit trupul şi sufletul sfânt până la cununie.

Iar dacă preotul ştie de la spovedanie că ori mirele ori mireasa a căzut în curvie, să nu-i pună cununia pe cap! Să i-o pună numai mirelui, dacă el a fost cinstit, sau numai miresei.

O, ce bine ar mai fi aceasta! Ar vedea toată biserica cine-i cu musca pe căciulă! Ar cunoaşte toţi cât de cinstit a fost, când va vedea pe mireasă cu cununia pe cap şi pe mire nu, sau invers. Iar dacă amândoi au căzut, preotul n-are voie să le pună nici unuia cununia pe cap. Citiţi pe Sfântul Ioan Gură de Aur (Omilia 9, la I Timotei) şi pe Sfântul Nicodim Aghioritul (în „Hristoitia", Cuvântul IV).

Preotul care pune cununia pe cap la oamenii curvari, care au fost căzuţi, sau la a doua nuntă, este sub canon. N-are voie! Face lucruri necanonice şi neaprobate de Biserica lui Hristos.

Am auzit că acum se pune cununia şi la a doua nuntă la unii. Cine te-a învăţat? Cine îţi dă voie să faci aceasta?

Sunt unii care au pretenţia să le pună cununia pe cap după ce s-au săturat, bărbaţii de femei şi femeile de bărbaţi. Nu mai ai de ce să-i pui cunună! Poate să fie spovedit de o sută de ori, dacă a căzut, este căzut; nu mai este feciorelnic.

Dacă-i spovedit, este oprit şapte ani de împărtăşanie. Să facă canon, dar nu să-i pună cununa pe cap. Numai la prima cununie şi dacă sunt feciorelnici are voie să le pună cununia pe cap.

9. A noua rânduială a nunţii canonice. Nunta nu se face cu lăutari, Doamne fereşte! Îl pui pe dracul să cânte la taina lui Hristos? Taină este nunta!

Citiţi canonul 117 al Soborului din Cartagina şi alte canoane, care osândesc pe creştinii care fac nunţi cu lăutari. Şi zice acolo, că dacă cineva a pus lăutari la nuntă, preotul să nu stea la nunta aceea, imediat să plece, pentru că nu se poate împăca lucrarea lui Veliar (diavolul) cu a lui Hristos!

Dacă eu ţi-aş citi molitfa de spovedanie (când îl spovedesc pe om, el săracul începe să-şi spună păcatele) şi tocmai atunci ar veni unul cu cobza lângă tine, acolo, când te spovedeşti, ce-ai zice:

„Uite, măi, dracul nici aici la spovedanie nu mă lasă!"

Taină este spovedania, Taină este şi nunta. Ce pui pe dracul să cânte la taina lui Hristos? Cine te-a învăţat? Care-s lăutarii nunţii? Ştiţi voi? Dascălii bisericii şi coriştii. **Nu dau voie canoanele Bisericii ca nunta să se facă cu lăutari.**

Preotul, după ce i-a cununat pe tineri şi a terminat Sfânta Liturghie, dacă este invitat la nuntă, la masa de cununie, să vină. Mirele şi mireasa, de la biserică până acasă, merg cu cununiile pe cap.

Unde se pune masa de cununie, mirele să stea în dreapta preotului cu socrii mari şi mireasa în stânga cu socrii mici. La masa de cununie trebuie să se servească numai trei feluri de bucate şi trei pahare de vin, mai mult nimic, iar în timpul acesta preotul trebuie să dea poruncă dascălilor şi coriştilor să cânte rânduielile de la nuntă şi alte slave potrivite de la slujbele bisericeşti, care se cuvin la această sfântă şi mare Taină a nunţii.

Acolo dascălul zice *Tatăl nostru*, preotul binecuvintează masa de cununie, cum aţi văzut că facem noi la mânăstire, şi stau la masă.

Am zis trei pahare de vin, dar nu cumva paharul să-l faci de jumătate de litru şi să zici că-s trei! Iată Sfântul Teodor Studitul arată cât de mare să fie paharul la nuntă şi chiar pentru toţi cei ce beau vin: „Iar paharul să nu ia mai mult de patru uncii*". Deci un pahar de vin la nuntă să aibă 32 de grame. Oleacă mai mare ca cel de rachiu.

* Uncia romană avea opt grame.

Atât ai voie să iei la nuntă, trei pahare de câte 32 de grame, adică abia 96 de grame. Trei pahare care le iei la nuntă nu au voie să aibă mai mult de 100 de grame de vin.

Asta-i beţia de la nuntă. Că nunta-i taină, nu-i balamuc şi teatru drăcesc, unde să se îmbete şi să se taie cu cuţitele ca nebunii şi unde se fac cele mai mari desfrâuri şi răutăţi şi bătăi şi înjurături. Aceea nu-i nuntă, ci teatru. Şi mai rău decât teatru este. Pentru că este teatru drăcesc, că-şi bate satana joc de dânşii, că în loc de taină sfântă o fac prăvălia satanei!

Un fel de bucate şi un pahar de vin. Preotul, după primul fel de bucate, ia paharul, îl blagosloveşte* şi urează întâi la mire şi mireasă căsnicie fericită, copii cuminţi, sănătate, ferire de primejdii şi de boli, de scârbe, de ură, de răutate şi să trăiască socrii mari, socrii mici şi nunii mari care au cununat şi toţi cei care stau la masă.

Pe urmă, din acest pahar, mai întâi gustă preotul, apoi gustă mirele şi mireasa; că preotul este împărtăşit cu Preacuratele Taine şi ei sunt împărtăşiţi.

După aceea se serveşte al doilea fel de mâncare şi dă al doilea pahar de vin. La al treilea pahar, preotul ţine o predică scurtă şi cântă axionul Maicii Domnului şi apoi mulţumirea.

După ce s-au ridicat de la masă, dascălul zice rugăciunea de mulţumire, preotul binecuvintează rămăşiţele şi fărâmiturile, ia un pahar de vin, îl

* binecuvintează

închină în cinstea mirelui şi a miresei şi a socrilor mari şi mici şi le urează căsnicie fericită, spor, sănătate, copii cuminţi şi sănătoşi.

Dacă sunt mai multe nunţi, de aici preotul merge şi acolo. Deci a noua condiţie, nunta să se facă fără lăutari.

10. A zecea rânduială a nunţii canonice. Dacă mirele şi mireasa n-au avut impedimente şi le-a dat voie să se împărtăşească cu Sfintele şi Preacuratele Taine, carnea lor şi sângele lor s-au amestecat cu Carnea şi Sângele lui Iisus Hristos, că Preacuratele Taine sunt cu adevărat Trupul şi Sângele Domnului; şi fiindcă au primit în ziua nunţii două taine, şi Cununia şi Sfânta Împărtăşanie, n-au voie să se împreuneze unul cu altul trei zile şi trei nopţi după nuntă, dacă vor să le meargă bine toată viaţa lor şi să fie adevăraţi creştini.

Mirele, pentru pază, trebuie să doarmă în cămară cu tatăl său, aşa spune cartea, şi mireasa cu mama ei, şi pe urmă sunt liberi să se împreuneze pentru naştere de copii şi înmulţirea neamului omenesc, cum a rânduit Dumnezeu la Facere, când a zis: *Creşteţi şi vă înmulţiţi şi umpleţi pământul şi-l stăpâniţi.*

11. A unsprezecea rânduială a nunţii. Voi credeţi că nunta-i cioaca-cioaca şi troaca-troaca, ca porcii? Ehei... Taină-i nunta. *Cinstită este nunta şi patul neîntinat şi Hristos pe amândouă le-a binecuvântat,* zice marele Apostol Pavel. Toată viaţa creştinul, de când se cunună şi până la moarte, n-are voie să se împreuneze cu soţia lui

decât numai marţea şi joia, dacă nu-i post şi dacă nu-i sărbătoare atunci.

Şi doctorii de azi, după ştiinţă, arată că cei mai sănătoşi copii devin din aceasta ca bărbatul să nu aibă contact cu soţia decât de două ori pe săptămână. Chiar şi ştiinţa vine în ajutor Bisericii şi adevereşte acest lucru, cei ce se împreună prea des slăbesc puterea şi vigoarea copiilor şi devin, pentru plăcerile lor, anormali.

Lunea se ţine curăţia pentru sfinţii îngeri păzitori şi pentru sănătate. Miercurea şi vinerea pentru preasfintele şi înfricoşatele patimi ale Domnului, Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, fiindcă miercuri L-a vândut şi vineri L-a răstignit şi a curs preascumpul Său Sânge şi a udat Crucea pe Muntele Golgotei pentru păcatele noastre, Cel ce a făcut cerul şi pământul.

Sâmbăta se ţine curăţia pentru cinstea Maicii Domnului şi pomenirea răposaţilor noştri, iar Duminica pentru preasfânta şi slăvita Înviere a Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, prin care s-a mântuit tot neamul omenesc.

Iar marţea şi joia sunt lăsate pentru împreunarea soţului cu soţia, de când începe ziua, de la miezul nopţii. Deci de luni seara de la miezul nopţii este dezlegare până marţi noaptea la miezul nopţii. Tot aşa şi joi.

Deci pentru înmulţirea neamului omenesc, pentru întărirea societăţii umane, pentru natalitatea cinstită a poporului nostru să se ţină cont şi de hotărârea Bisericii şi de a doctorilor, care spun că numai de două ori pe săptămână bărbatul să aibă contact cu femeia, şi numai pentru naştere de copii.

Aceasta-i rânduiala a unsprezecea canonică a nunţii.

– Acum vă întreb pe voi, se mai fac astăzi nunţi de acestea?

– Nu, părinte!

– Ştiu şi eu că nu! De aceea vă scoateţi ochii, de aceea vă îmbolnăviţi, de aceea divorţaţi, de aceea face unul la dreapta şi altul la stânga; de aceea unul se duce la alte femei, şi femeia la alţi bărbaţi şi bătăi şi stres şi beţii şi urgii şi moarte!

V-am spus la început că nunta este rădăcina firii omeneşti şi dacă rădăcina a pornit prost şi-i sălbatică şi stricată – că s-au luat doi care sunt sătui, femeia de bărbat şi bărbatul de femeie –, de la început rele sunt şi ramurile. Să nu aşteptaţi fericire în căsătorie sau linişte sau împăcare sau avere sau cinste, ci blestem, sfadă, sărăcie, boală şi toate răutăţile care vin din necinstirea Tainei Nunţii.

Nunta aceea este numai de formă! Rădăcina este blestemată şi stricată, că-i rădăcină de preacurvari, nu rădăcină de oameni sfinţi şi feciorelnici. De aceea se strică toată societatea şi toate familiile, din cauză că nu se ţine rânduiala lui Hristos la nunţi. Iar nunta, în loc să fie taină mare, cum zice marele Apostol Pavel, este o amărăciune şi o sălbăticie a firii omeneşti.

Care din creştini au frica lui Dumnezeu şi vor auzi aceste cuvinte şi vor păzi cu sfinţenie aceste rânduieli canonice lăsate de Biserica lui Hristos,

aceia vor avea cei mai fericiţi copii pe lume, cei mai sănătoşi, cei mai cuminţi, cei mai talentaţi şi, totodată, această familie va avea cinste şi de la oameni şi de la Dumnezeu şi va fi pildă de urmat în familie, în societate, în ţară şi oriunde.

Copiii aceştia sunt înzestraţi de Dumnezeu cu toate darurile, pentru că au venit pe lume pe calea pe care a lăsat-o Dumnezeu.

Am câteva familii care se spovedesc la mine şi au făcut nunta exact după rânduiala Bisericii şi mai sunt şi altele în ţară.

Să vă ajute Dumnezeu să ţineţi cu mare tărie la aceste rânduieli, dacă vreţi să fiţi creştini buni, cetăţeni buni ai ţării şi oameni de mare folos ai Bisericii lui Hristos. Prin aceşti oameni, dacă se vor respecta aceste reguli, va trăi şi ţara, va trăi şi Biserica, şi Duhul lui Dumnezeu le va fi în ajutor în veacul de acum şi în cel viitor. Amin.

IDOLUL NOROC

Am văzut pe unele pomelnice pe care le aduceţi, că pomeniţi pe dracul Noroc, zicând: „pentru norocul fetei, pentru norocul băiatului, pentru norocul familiei". Ce mi-ai pus pe dracul pe pomelnic? Voi ştiţi cine a fost noroc? Cel mai mare demon, care a secerat milioane de suflete. Voi vedeţi că până la venirea lui Iisus Hristos, China, India, Japonia şi Insula Java şi atâtea state se închinau la idoli, la diavoli, lui Brahma, lui Buda, lui Krishna, lui Zoroastru şi la toţi dracii?

Voi ştiţi că până la venirea Domnului, oamenii sălbatici şi nebuni pentru fiecare păcat aveau un zeu?

Marte, zeul războiului. Când aduceau statuia lui, îndată trebuia să se facă război, să omoare cât mai mulţi oameni, că aşa-i plăcea.

Venera, zeiţa discordiei. Când îi aducea statuia, trebuia ca toţi să se sfădească şi să se bată, că aşa-i plăcea zeiţei discordiei.

Nemfis, zeiţa frumuseţii. De-acolo ne-au rămas cerceii şi podoabele femeieşti. Când o aducea, îi punea cercei de aur, îi punea în nas verigi de aur, îi punea mărgele de aur, şi toţi trebuiau să fie pudraţi, cu zorzoane şi cu inele şi cu cercei şi să joace în faţa ei. Că aşa-i plăcea zeiţei Nemfis.

Apoi Afrodita, zeiţa desfrâului. Îi aducea statuia ei şi o trăgeau într-o pădure deasă şi acolo bărbaţii cu femeile făceau cele mai mari urgii înaintea ei, că aşa îi plăcea ei, desfrâul şi urgiile. Era Neptun, zeul apelor, Uranus, zeul pământului.

Era şi Moloh, zeul fericirii, la romani, la sumerieni şi la cartaginezi. Cum era acest zeu Moloh sau noroc, cum îi zicem astăzi? Îi purta statuia într-o căruţă cu două roţi, făcută din aramă sau din argint. În spatele zeului Noroc avea un cuptor de aramă şi în faţa lui o tigaie de aramă; şi-i dădea foc lui Noroc pe la spate până se înroşea şi tigaia şi el. Popii lui purtau în mâini nişte securi mari, ascuţite.

Ce jertfă primea Noroc? Numai copii sugari de la mamele lor. Veneau în satul tău, de unde eşti tu.

Trăgeau căruţa lui Noroc cu tigaia roşie, înfierbântată şi strigau, bătând din palme: „Cine vrea să aibă noroc, să aducă jertfă lui Noroc! Cine vrea să aibă noroc, să aducă jertfă lui Noroc!...” Atunci nebunele de femei ziceau una alteia: „Cumătră, îţi dai copilul?” „Îl dau, ca să am noroc!”

Lua muierea copilul de la ţâţă, îl dădea în mâna slujitorului idolesc, îl tăia bucăţi şi îl punea în tigaia lui Noroc să se frigă. Până la 40-50 de copii punea odată în tigaia aceea. Mirosea în urma lui numai a friptură de copii proaspeţi.

Aşa a secerat dracul Noroc milioane de copii. S-au dus mamele lor în fundul iadului! Acolo stau în vecii vecilor că au dat jertfă lui Noroc.

Voi nu vedeţi ce zice Isaia? „Vai de cei ce fac masă dracilor şi aduc jertfă lui Noroc”. Şi voi, creştinilor, scrieţi noroc pe pomelnic. Vai de mine! Mare nebunie, mare rătăcire! N-ai pe Dumnezeu? Pui pe dracul Noroc?

Numai ce auzi pe beţivi la crâşmă zicând: „Hai noroc, cumătre!” Uneori vezi creştini pe drum că se salută: „Hai noroc, vecine!”. Dacă l-ai întreba cine-i Noroc, nu ştie, dar ştie să-l pomenească.

Mai chemi pe dracul Noroc după atâtea mii de ani? Te închini la satana? Zi: „Bună ziua, cumătre! Bună ziua, vecine! Bună seara, mătuşă!” Când zici „bună ziua”, arăţi că Dumnezeu e bun.

Vă rog să nu-l mai puneţi pe pomelnicele voastre şi nici să nu-l mai pomeniţi pe idolul „Noroc”!

INIMĂ DE MAMĂ

Care-i cel dintâi şi cel mai de folos gând al omului în viaţa asta şi ce-i trebuie omului ca să se mântuiască?

Pe lângă credinţa dreaptă îi trebuie aceste trei lucruri, după învăţătura Sfinţilor Părinţi: să aibă către Dumnezeu inimă de fiu, către sine minte de judecător, iar către aproapele să aibă inimă de mamă.

Iată, aşa trebuie să fim noi, fiii lui Dumnezeu după dar! Noi avem darul punerii de fii prin dumnezeiescul Botez. Biserica este mama noastră duhovnicească, care ne-a născut pe toţi prin apă şi prin Duh. Prin dumnezeiescul Botez avem punerea de fii, darul înfierii, fii după dar ai lui Dumnezeu, nu după fiinţă, că după fiinţă numai unul este, Hristos.

Dar dacă suntem fiii lui Dumnezeu după dar şi dacă zicem lui Dumnezeu: „Tatăl nostru, Care eşti în ceruri”, apoi cum este un fiu adevărat al unui părinte pe pământ? Un copil adevărat, care într-adevăr iubeşte pe tatăl său şi nu cu viclenie, ci cu toată inima, el se teme tare să nu-l mâhnească pe tatăl său, nu de frică, ci ca nu cumva să-l supere pe cel care i-a dat fiinţă şi l-a născut şi l-a crescut.

Îndată ce a greşit acest copil, aleargă la tata şi îşi cere iertare. „Iartă-mă, tată, că am greşit!” Şi-i foarte bucuros când tata îl iartă şi-i spune: „Dragul tatei, fii atent, să nu mai greşeşti!” Aşa trebuie să avem şi noi grijă faţă de Tatăl nostru cel din ceruri.

Noi suntem fiii lui Dumnezeu după dar, fiii Tatălui Ceresc. Avem un Părinte acolo Care priveşte spre toate popoarele lumii, cum zice psalmul: *Ochii Lui spre neamuri privesc. Genele Lui cercetează pe fiii oamenilor* (Psalm 10, 4). Iar Mântuitorul ne învață: *Voi tată să nu numiţi pe pământ!* De ce? *Unul este Tatăl vostru, cel din ceruri* (Matei 23, 9).

Ai auzit că Tatăl are toată zidirea cea de sub cer şi cea din cer; Tatăl, Care a făcut toate din cer şi de pe pământ? Deci când îl supărăm, măcar atât respect să avem, cum are un copil cuminte către tatăl său, că, îndată ce-a greşit, îşi cere iertare. Aceasta ne trebuie şi nouă ca o condiţie a mântuirii.

Să avem către noi minte de judecător. Cum? Să ne judecăm pe noi totdeauna: „Ce gândim noi, îi place lui Dumnezeu? Ce vorbim noi, îi place lui Dumnezeu? Ce facem noi acum, îi place lui Dumnezeu? Ce intenţionăm noi, oare îi place lui Dumnezeu?" Şi dacă conştiinţa, care este oglinda sufletului, ne spune că nu, atunci să încetăm de a gândi aceste lucruri, de a le vorbi şi de a le pune în plan să le facem.

Aceasta înseamnă să se judece omul pe sine, că auzi ce spune dumnezeiasca Scriptură: *De se va judeca omul pe sine, nu mai cade în judecata lui Dumnezeu* (I Cor. 11, 31). Şi dacă îţi spune conştiinţa că da, atunci este bine, căci avem mărturia conştiinţei noastre bune. Apoi să avem ştiinţa gândului curată despre ceea ce gândim sau vorbim sau facem.

Al treilea plan spre mântuire şi datorie prea mare şi sfântă este să avem către aproapele inimă de mamă. Aşa se cere, să iubim pe toţi oamenii din lumea asta, precum o mamă îşi iubeşte pe toţi copiii la fel. O mamă bună, care-i adevărată mamă, dacă ar avea şi zece copii, ea ţine la toţi deopotrivă.

O mamă bună este ca o cloşcă, care, aţi văzut, chiar dacă are 30 de pui, şi numai unul dacă i-l iei, îţi sare în cap. De ce? Este tot al ei. Aşa face şi o mamă bună!

Ea când pune mâna pe vargă şi loveşte copilul, mai tare o doare pe dânsa decât pe copil. Ea îl loveşte cu atâta milă! Şi, ca să nu se facă rău, îl bate cu vărguţa. Şi nu-l bate din ură, ci din dragoste îl bate, ca să se facă bun.

Este un proverb creştinesc: „Unde dă mama, creşte!" Ea din dragoste ceartă pe copii şi foarte mult îi iubeşte. Uneori se mânie, se face că-i ocărăşte, pune mâna pe vargă, în tot chipul, ca să-i facă buni. Ceartă şi pe cei buni şi pe cei răi, dar în vreme de primejdie uită toate. Care este adevărată mamă, îşi pune sufletul pentru toţi.

Şi dacă ar avea unul beţiv, rău, înjurător şi n-o ascultă, Doamne fereşte, dacă l-ar vedea că a intrat în apă şi se îneacă, sau în foc, sare după dânsul! Moare odată cu dânsul ca să-l scoată. Nu mai ţine minte că l-a supărat. Uită toate, uită că a necăjit-o. Moare pentru dânsul. Când strigă: „Mamă, nu mă lăsa!" ea uită totul.

Pentru ce? Că-i mamă adevărată, iar copilul este rupt din inima ei şi nu poate să-l lase, când îl vede în necaz.

Iată aşa trebuie să facem şi noi. Tot omul din lume este aproapele nostru. Cum face o mamă bună, care îşi pune sufletul pentru copii, aşa trebuie să iubim şi noi pe toţi deopotrivă şi să ne punem sufletul pentru ei. Să fim exact ca o mamă bună cu toţi, şi cu cei buni şi cu cei răi; să nu facem deosebire, să-i iubim pe toţi ca pe noi înşine.

În această privinţă o să vă spun o istorioară cu inima de mamă, ca să vedeţi până unde merge inima de mamă.

Era o biată mamă tânără. A murit soţul ei în război cu perşii. Era din Grecia şi i-a rămas un copilaş. Ea, femeie serioasă, cu frica lui Dumnezeu, a hotărât în inima ei să nu se mai căsătorească.

A dus viaţă cinstită, în curăţie, în post, în milostenie, în cercetarea bisericii şi a crescut copilaşul ăsta. Toată mângâierea ei era copilul.

Aşa l-a crescut biata mamă dintr-o fărâmătură de carne, cu multă dragoste, ca o mamă când are unul singur şi când nu are, mai ales, nici soţ. L-a învăţat şcoală, mă rog, ţinea la el ca la ochii din cap. Dar, crescând copilul, creştea şi grija mamei.

Aşa a trecut tinereţea copilului şi a făcut armata. Mama, până la armată, l-a crescut ca pe o fată mare în casa ei. Era cel mai cinstit din tot satul, cel mai cuminte. Nici un cuvânt n-a zis împotriva mamei, nici n-a mâhnit-o vreodată; nimic nu făcea fără sfatul mamei.

Dar, o, răutatea lumii! Când a venit din armată, i s-a schimbat mintea. A început să nu mai

asculte de mama. A început să nu-şi mai arate dragostea faţă de mamă ca mai înainte; se ducea seara prin sat şi venea tot mai târziu. Mama se topea de scârbă acasă. Aprindea candela la Maica Domnului şi făcea metanii: „Maica Domnului, păzeşte-l!" Şi când venea Ioan mai târziu, că Ioan îl chema, îi zicea:

– Dragul mamei, Ioane, unde ai stat tu aşa de târziu, că mare scârbă am avut? Uite, ai mâncare caldă, ai camera ta grijită. Eu am plâns, că tu n-ai fraţi; te va fi întâlnit cineva, ai fi greşit sau nişte oameni răi te-or bate.

Dar el a început, ca niciodată, să vorbească împotrivă:

– Mamă, lasă-mă în pace! Ce mă păzeşti ca pe copii? De acum înainte eu ştiu să mă port în lume!

Niciodată nu vorbise el aşa. Mama se topea când auzea.

– Vai de mine, dragul mamei! Dar eu pentru că te urăsc îţi spun asta? Eu te iubesc! Dar mă tem, că numai pe tine te am, singura mea nădejde! Dacă nu te mai văd, mai bine să mor şi eu!

Să vedeţi ce s-a întâmplat.

În satul vecin era o fată rea, blestemată, unde trăgeau mai mulţi. A început să se ducă şi el acolo. Mamă-sa nu ştia nimic.

– Unde te duci tu? l-a întrebat ea. Eu am auzit că te duci la vrăjitoarea aceea. Vai mie, mai bine muream, decât să aud aceasta!

El, în loc să asculte, a zis:

– Lasă-mă, mamă! Ce mă păzeşti? Eu ştiu să-mi port căciula de-acum!

Niciodată în viață nu vorbise aşa cu mama lui. Iar ea se topea de plâns, că nu mai avea ce să-i facă. Ce s-a întâmplat? Blestemata aceea de vrăjitoare a auzit de la alții că mama lui nu-l lasă să vină pe la dânsa. Odată, mergând el la casa ei, i-a spus:

– Ia ascultă, măi! Să-mi spui drept, pe cine iubeşti mai mult? Pe mine sau pe mama ta?

El, fermecat la minte de muierea aceea blestemată, stă oleacă şi zice:

– Pe tine te iubesc mai mult!

– Eu nu cred! a zis ea. Du-te acasă şi, dacă mă iubeşti pe mine mai mult decât pe mamă-ta, în noaptea asta să vii cu inima mamei tale la mine! Faci aşa sau nu?

A stat oleacă şi, îndemnat de satana, a zis:

– Şi aceasta o fac!

Şi s-a dus din fața ei şi a venit acasă. Mama, săraca, îi pregătise mâncarea, îi încălzise camera şi plângea la Maica Domnului să-l aducă sănătos acasă. Iată ce pregătea mama pentru dânsul şi iată ce pregătea el pentru mama lui!

Ce contrast era aici? Ce fărădelege nemaipomenită? Mama îl aştepta plângând, să-l păzească Dumnezeu de primejdii şi el vine să-i scoată inima.

Vine acasă. Trecuse de miezul nopții. Mama i-a ieşit în cale:

– Dragul mamei, dar acum se vine? Vai, multă grijă am avut de tine!

El nu vedea nimic. Se uita în stânga şi-n dreapta prin casă, după cuțit. Şi vede cuțitul cel

mare din bucătărie. Ia cuțitul în mână, o ia pe mamă de grumaz, să nu răcnească, şi o junghie în inimă.

Biata mamă s-a dus! Sângele a înăbuşit-o, s-a stins mama cea scumpă care se jertfea pentru el!

Ce-a făcut? Auzi până unde l-a dus satana! A spintecat sânul stâng al mamei, a scos inima mamei, a pus-o într-un castron, a spălat-o de sânge, a îmbrăcat-o pe mamă-sa cu haine de moarte, a culcat-o pe pat, a încuiat uşa şi a luat inima mamei lui în basma şi a pornit prin pădure să o ducă vrăjitoarei, ca să-i arate că o iubeşte mai mult.

Ați văzut, când merge un om repede prin pădure, dacă-i pădurea deasă, te lovesc crengile. El mergea repede, ca până la ziuă să vină înapoi, să nu afle nimeni crima pe care a făcut-o, şi totodată s-o încredințeze pe aceea că o iubeşte mai mult decât pe mama lui.

Mergând el repede cu inima mamei într-o basma albă, o creangă din pădure s-a arcuit şi l-a lovit peste ochiul drept; şi-l durea şi a pus mâna la ochi. Atunci aude din inima mamei, care era în basmaua albă: „Puiul mamei, te doare rău?"

Atunci de abia s-a trezit el! „Vai, mamă, cum am ajuns până aici? Unde sunt eu? Unde mă duc? Mamă scumpă, mamă bună, cum ți-am scos inima ta de la loc şi încă te mai doare pentru durerea ochiului meu?" Şi a început a plânge groaznic. Atunci a văzut că-i fermecat şi s-a întors înapoi, când a auzit glasul mamei din inimă: „Puiul mamei, te doare rău?"

A venit acasă – mai era un ceas-două până la ziuă –, a desfăcut pieptul mamei, a pus inima la locul ei şi apoi a început să strige tare că a murit mama lui. Se făcea ziuă şi au auzit vecinii.

– Ce-i, măi Ioane?

– A murit mama!

– Dar cum se poate?

– Mama mea a murit! Mama mea a murit!

A venit lumea să-l mângâie, dar el nu se putea mângâia, că mai era un semn dumnezeiesc. Din sfert în sfert de oră, unde se ducea, auzea glasul mamei: „Puiul mamei, de ce m-ai omorât?" Când auzea glasul mamei, era cea mai grea pedeapsă pentru el!

Atunci toată lumea se mira, oare de ce plânge el aşa de disperat după mama, că de obicei bărbaţii sunt mai tari de fire! Dar el ştia de ce plânge, că auzea glasul mamei care îl mustra cu milă: „Puiul mamei, de ce m-ai omorât?"

Ce s-a întâmplat? S-a dus repede la două bătrâne şi le-a adus să o scalde pe mama. Când a scăldat-o, a văzut că este junghiată în inimă:

– Măi Ioane, mama ta a fost junghiată!

El, când a auzit, s-a topit de plâns, că ştia cine a junghiat-o. A îmbrăcat-o, după trei zile a înmormântat-o; dar el, în loc să se liniştească, mai tare plângea şi bocea, încât toată lumea zicea: „Iată cât de mult a iubit el pe mama lui!" Dar el ştia şi auzea glasul mamei mereu, mereu, care îl mustra şi zicea: „Dragul mamei, de ce m-ai omorât?"

După ce şi-a pus mama în mormânt şi-a adus aminte şi zicea, plângând, în casă: „Mamă

scumpă, mamă bună, cum te luptai tu cu mine! Cum te luptai să mă scoţi din ispite, să mă duci la mânăstire, şi acum am rămas singur!"

Ce-a pus Dumnezeu în mintea lui? Să se ducă singur la un duhovnic de mânăstire şi să se spovedească: „Mă duc, că mama săraca voia să mă scoată din ispite şi eu nu cunoşteam atunci! Mă duc eu!"

A încuiat uşile şi s-a dus la un mare duhovnic al unei mânăstiri şi a căzut cu faţa la pământ:

– Părinte, eu sunt cel mai rău om din lume, cel mai mare criminal!

Bătrânul l-a liniştit, i-a citit molitfa de spovedanie, l-a spovedit, şi el i-a spus duhovnicului cum a omorât pe mama lui bună. Iar duhovnicul, om înţelept, i-a zis:

– Fiule, nu te deznădăjdui de mântuirea ta! Dar să ştii că cine omoară pe mama sau pe tata, treizeci de ani nu poate lua Sfintele Taine!

– Părinte, a zis el, dar altceva se întâmplă. Aud glasul mamei de câteva ori pe ceas, care zice: „Puiul mamei, de ce m-ai omorât?"

Şi a zis duhovnicul:

– Tot bine vrea să-ţi facă, ca să-ţi aduci aminte de crima pe care ai făcut-o şi să te pocăieşti, ca măcar, dacă nu te-a avut în lumea asta, să fii cu dânsa dincolo!

– Cum să mă pocăiesc, părinte?

– Iată cum, fiule. Dacă vrei să te faci călugăr, canonul se scade la jumătate, adică la 15 ani!

– Mă duc! Nu-mi mai trebuie căsătorie, numai să mă ierte Dumnezeu!

– Du-te, fiule, plânge-ţi păcatul şi te va ierta Dumnezeu!

– Mă duc, părinte!

A vândut toate, şi-a luat două rânduri de haine, a dat casa de pomană la o văduvă şi s-a dus la o mânăstire de pe malul Iordanului. Aici a bătut în poartă.

– Ce doreşti, frate?

– Am venit să-mi plâng păcatele! Oare mă primeşte părintele stareţ aici?

– Primim, doar mânăstirea este spital duhovnicesc pentru orice păcătos. Mânăstirea îi vindecă pe toţi!

L-a primit, şi ca nou începător l-a pus la încercare la cele mai grele ascultări. La bucătărie, la trapeză, la grădină, la îngrijirea bolnavilor, la slujba dobitoacelor. El făcea cu atâta dragoste, şi numai plângând, aducându-şi aminte de păcatele lui şi cum şi-a omorât mama.

Dar, pe măsură ce se pocăia el în mânăstire şi făcea ascultare, glasul mamei venea mai rar. La câteva zile îl mai auzea. Mai târziu, la câteva luni, duhovnicul i-a spus:

– Cu cât glasul mamei vine mai rar, cu atât Dumnezeu se apropie de tine, că mama vrea să te aducă la cer, că-i pare rău că te-a pierdut în lumea asta! Ea tot mamă a rămas!

– Părinte, a întrebat el, ce canon mai aspru să fac eu ca Dumnezeu să mă ierte mai repede?

– Fiule, să mănânci doar o dată în fiecare zi mâncare fără untdelemn trei ani de zile, să faci

câte cinci sute de metanii pe zi şi să zici psalmul 50 de câte ori vei putea mai mult pe zi.

– Fac, părinte!

Pe lângă ascultarea grea, numai sâmbăta şi Duminica venea de două ori la masă, în celelalte zile mânca o dată în zi, mâncare fără untdelemn, vin nu gusta deloc şi a făcut trei ani acest canon.

Călugării se minunau de dânsul, cu câtă dragoste face ascultare şi canon, că ei nu ştiau taina lui: „Măi, acela are dar de la Dumnezeu, că zilnic plânge!"

La trei ani de zile, înainte de Florii, a venit el la duhovnic să se mărturisească. Iar duhovnicul i-a spus:

– Frate Ioane, cum mai stai? Mama te mai cercetează?

– Părinte, mai rar. Parcă aş dori s-o aud mai des, dar mai rar se aude!

El a slăbit de atâta post. Trei ani de zile mâncare fără untdelemn, cinci sute de metanii pe zi şi ascultarea grea în mânăstire, şi atunci a zis duhovnicul:

– Frate Ioane, iată vine săptămâna Sfintelor Patimi. De la Florii până în ziua de Paşti să nu guşti nimic, nici apă, nici mâncare, iar în sâmbăta Paştilor să vii la mine.

Şi a venit în sâmbăta Paştilor foarte slăbit, dar vesel oarecum, că Duhul Sfânt, după măsura pocăinţei, îl bucura.

– Iată, frate Ioane, noi mergem la slujba Învierii la noapte, tu însă să nu vii la biserică.

– Dar ce să fac, părinte?

– Du-te în chiliuţa ta, pregăteşte-ţi candela, pune-i untdelemn, pune fitil şi n-o aprinde. Roagă-te la Dumnezeu şi pomeneşte şi pe mama ta, că ea este martiră şi are mare trecere la Dumnezeu să te ajute cu rugăciunea. Şi dacă va fi un semn şi ţi se va aprinde candela singură, să ştii că te-a iertat Dumnezeu şi mama ta de tot păcatul.

El s-a dus în chilie – nu mâncase de la Florii nimic –, s-a pus cu faţa la pământ şi a început să se roage: „Doamne, Iisuse Hristoase, miluieşte-mă pe mine, păcătosul, pentru rugăciunile Preasfintei Maicii Tale şi ale mamei mele!"

Şi aşa s-a rugat patru ceasuri, cu multe lacrimi şi, văzând că nu-i nici un semn şi trebuia să iasă cu Învierea, s-a aruncat în chipul crucii şi striga cât putea la Mântuitorul, la Maica Domnului şi la mama lui să-l ierte şi să-i dea un semn de mângâiere că l-a iertat.

Când se trăgeau clopotele pentru Înviere şi toţi călugării ieşeau afară, deodată, o lumină dulce a umplut chilia lui şi s-a aprins candela singură, iar de la sfintele icoane s-a auzit un glas: „Puiul mamei, te-am iertat!"

După atâta jertfă, mama bună tot mamă a rămas! În loc ca el să facă treizeci de ani de pocăinţă sau cincisprezece în mânăstire, în trei ani de zile mama l-a iertat. L-a adeverit prin aprinderea candelei. După ce a omorât-o, după ce a suferit martiriul din mâna lui, ea tot cu inimă de mamă a rămas.

*

Iubiţi credincioşi, v-am spus aceasta ca să vă fie milă unul de altul. Acestea să le ţineţi: Să avem către Dumnezeu inimă de fiu, către noi, minte de judecător, şi către aproapele, inimă de mamă!

Oricine ne-ar greşi, să-l iertăm; şi cum este o mamă bună care iartă pe toţi, aşa să iertăm şi noi. Dacă ar fi aşa pe faţa pământului, să se iubească toţi unii cu alţii cum iubeşte mama pe copii, pământul s-ar face cer, s-ar face rai, n-ar mai fi judecăţi, n-ar mai fi morţi, n-ar mai fi războaie, n-ar mai fi tulburări, ci ar fi milă şi îndurare şi bucurie în toată lumea.

Dumnezeu, Cel în Treime închinat, Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, pentru rugăciunile Preacuratei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria şi cu ale tuturor sfinţilor, să ne miluiască, să ne ajute şi nouă păcătoşilor să ţinem minte această învăţătură, ca să avem către Dumnezeu inimă de fiu, către noi să avem minte de judecător, şi către aproapele, inimă de mamă. Amin.

MINUNEA FĂCUTĂ DE DUMNEZEU CU VĂDUVA ANASTASIA

Împăratul Nichifor Votaniatul, al Constantinopolului (1078–1081), a făcut o catedrală mare, aproape cât Sfânta Sofia. A venit patriarhul Ierusalimului, al Constantinopolului şi al Alexandriei, mă rog, ca atunci când se sfinţeşte o biserică împărătească.

Când a terminat-o, a anunţat sfinţirea. Sfinţirea bisericii se anunţase cu câteva luni înainte, ca să aibă lumea timp să vină; că atunci nu erau maşini, avioane sau trenuri. Tracţiunea se făcea cu boii, caii şi măgarii, iar pe mare veneau cu corăbiile.

La sfinţirea bisericii împăratului Nichifor au venit patriarhi, 40 de mitropoliţi, mii de preoţi, ca la o biserică împărătească.

Au început a veni la sfinţire mii de care. Unii aduceau covoare, alţii butoaie cu vin, cu untdelemn, alţii aduceau făină, alţii lumânări. Fiecare aducea ce putea.

Atunci trăia o văduvă în Constantinopol, pe care o chema Anastasia. Această văduvă, de 50 de ani se ducea la biserică şi se ruga lui Dumnezeu. Ea stătea în marginea oraşului, tocmai lângă drumul acela pe care treceau căruţele la sfinţire.

Dar era tare necăjită. Avea o cocioabă de căsuţă, n-avea bani, n-avea untdelemn, n-avea făină, n-avea ce să ducă şi ea. Când a văzut că trec atâtea perechi de boi la sfinţire, s-a gândit şi ea să ducă un braţ de iarbă. Atât avea ea, o seceră şi o furcă de tors.

Văduvă săracă material, dar bogată în credinţă. Iarna torcea cânepă şi lână pe la oameni, iar vara se ducea cu secera pe lan şi aduna spicele de pe urma secerătorilor, le punea pe un ţol, le bătea şi făcea oleacă de grâu. Şi aşa, puţin câte puţin, făcea şi ea un sac de grâu pentru dânsa. Aşa de săracă era văduva Anastasia!

Ea, dacă a văzut că trec atâtea care cu boi, încărcate cu poveri grele cu alimente pentru praznic la sfinţire, ce s-a gândit săraca? „Bani n-am, covoare n-am, untdelemn n-am, n-am nimic. Mă duc să duc şi eu un braţ de iarbă acolo!” Dar se temea, că n-avea pământ. De unde să taie iarbă ca să nu facă rău?

A luat un ţolişor şi s-a dus pe un hat unde creşte un fel de iarbă numită pir. A luat pir, ca să nu strice cumva din ogorul cuiva. A tăiat pirul şi l-a pus într-o sărcinuţă. Ce s-a gândit ea? „Voi da şi eu la nişte boi un braţ de iarbă, măcar că nu-i de la mine de pe hat”.

Într-adevăr, şi-a luat beţişorul, s-a dus acolo unde era sfinţirea cu acea lume multă, şi tocmai atunci a văzut o pereche de boi, care gătiseră mâncarea dinaintea jugului. Se uitau plăvanii; ar mai fi mâncat ei ceva, dar nu mai era.

Mătuşa Anastasia a dezlegat şi ea sărcinuţa ei de iarbă, a pus-o înaintea boilor şi a zis: „Doamne, primeşte braţul acesta de iarbă, că n-am ce aduce la sfinţirea acestei biserici şi să mă ierţi, că nu-i de pe ogorul meu!” Şi plângând s-a dus de acolo la biserică, după ce-a dat iarba la boi.

Când a văzut atâta lume şi atâtea podoabe, căci biserica era pregătită ca o mireasă de nuntă cu toate podoabele gata de sfinţire, atunci ea s-a dus la icoanele din urmă, unde se închină femeile. Bătrână, năcăjită, cu faţa zbârcită de bătrâneţe, cu un tulpan vechi pe ochi, încălţată cu opinci, cu o catrinţă rea, a îngenuncheat şi se ruga Domnului: „Doamne, iartă-mă că n-am adus nici un dar la

biserică! N-am nimic. Împăratul este împărat şi pe pământ şi va fi şi în cer! Dar eu, săraca de mine, n-am avut bani, n-am avut nimic...", se ruga ea cu lacrimi.

A venit şi împăratul Nichifor Votaniat, cu dregătorii lui, cu spătarii lui, cu tot. Când a intrat în biserică, spătarul lui, pe care-l chema Petru, i-a arătat inscripţia. (La biserici, la mânăstiri, la monumentele istorice, inscripţia este scrisă deasupra uşii).

Era o placă mare de marmură, scrisă cu slove de aur: „Întru slava Preasfintei Treimi, a Tatălui şi a Fiului şi a Duhului Sfânt, făcut-am această dumnezeiască biserică cu toată cheltuiala mea, eu, împăratul Nichifor Votaniat". I-a plăcut tare inscripţia, că el dăduse ordin.

Şi au intrat în biserică împăratul, împărăteasa şi generali mulţi să vadă cum este pregătită biserica pentru sfinţire, că a doua zi era sfinţirea. Picturi frumoase, icoane lucrate în aur, perdele frumoase, veşminte aurite, policandre, chivote, potire pe sfânta masă, Evanghelia, tot ce trebuia.

În timpul acela, mătuşa Anastasia, care a dat un braţ de iarbă, plângea la icoanele din urmă. Avea mulţi ani. În timpul acesta îngerul Domnului a schimbat inscripţia împăratului.

Era scris mai frumos: „Întru slava Preasfintei Treimi, a Tatălui şi a Fiului şi a Duhului Sfânt, făcut-am această dumnezeiască biserică cu toată cheltuiala mea, eu, văduva Anastasia".

Oamenii au încremenit. Mai înainte citeau numele împăratului, dar era lume, schela era luată

de la biserică, nimeni nu putea să spună că ar mai fi putut cineva schimba ceva.

Oamenii au început a citi:

– Ce scrie acolo, măi?

– Ce scrie?

– Păi uite scrie că o văduvă a făcut biserica!

– Dar mai înainte, când a intrat împăratul, era numele lui.

– Măi, dacă aude împăratul!

Aceia se temeau să-i spună împăratului şi au spus spătarului. Dar spătarul împăratului, Petru, după ce a citit, a zis:

– Măi, asta-i mare minune! Lasă că-i zic eu împăratului!

Împăratul îl asculta, că era urechea lui. La împărat şi împărăteasă cununi de aur le străluceau pe cap ca razele soarelui, cu porfiră, cu hlamidă, cu ostaşi lângă el. Toată suita împărătească.

– Măria ta, hai oleacă în pridvor!

Vine împăratul. Când se uită a rămas uimit:

– Măi, doar când am intrat noi în biserică, era inscripţia mea!

– Cred că a ta, împărate, a fost. Toată lumea ştie. Dar uite ce scrie acolo!

– Vai mie, păcătosul! Aici este mare minune! Nimeni n-a putut face aceasta decât Dumnezeu! Asta-i minune mare! Am pierdut biserica pentru că am făcut-o cu mândrie! A dat-o unei văduve!

A adunat sfetnicii lui şi a spus aşa:

– Nu se sfinţeşte biserica aceasta până nu se găseşte această văduvă! Şi când o găsim, o sfinţim

pe numele ei, că-i mai mare ea la Dumnezeu decât mine.

A dat poruncă să trimită în toată împărăţia să-i găsească adresa acestei văduve, Anastasia.

Dar Dumnezeu, când vrea să descopere un lucru repede, a descoperit-o printr-o altă văduvă, care era cam de-o seamă cu această bătrână, aflată printre lume. Dar ea nu ştia că Anastasia este acolo.

– Ce se aude?

– Uite ce se aude...

– Pe Anastasia eu o cunosc! Stă aici în marginea oraşului.

– Cum, mătuşă? Hai la împărat!

Şi i-a spus împăratului locul unde o găseşte pe văduva Anastasia, iar el a trimis soli s-o caute şi s-o aducă la biserică.

Solii, călări pe cai, repede au plecat în marginea oraşului Constantinopol, s-o caute pe mătuşa Anastasia şi s-o aducă la împăratul.

Acolo au văzut nişte copii care se jucau.

– Măi copii, nu ştiţi unde stă mătuşa Anastasia?

Dar unul mai mărişor a zis:

– Mătuşa Anastasia stă acolo în grădină.

S-au dus ei pe un pârleaz. Când ajung la uşa văduvei, ce să vadă? Ce lacăte mai erau acolo! Ce zăvoare! Ce încuietori mai avea! Că cel ce n-are nimic, de nimic nu se teme. Erau două belciuge la uşă, legate cu aţă de cânepă şi un băţ în uşă. Era semn că mătuşa nu-i acasă. Acelea erau toate

zăvoarele ei. N-avea ce-i fura. Ea era dusă la sfinţire la biserică.

Vin înapoi cei trimişi de împărat. „Uite, măi, nu-i acasă bătrâna Anastasia!"

– Măi copii, n-aţi văzut pe mătuşa Anastasia?

– Mătuşa Anastasia s-a dus cu un braţ de iarbă acolo, la iarmaroc.

Copiii nu ştiau că acolo este o sfinţire de biserică. Şi atunci cei trei generali, care au fost trimişi soli de împăratul, au întors caii şi au venit să-i dea raportul împăratului.

– Măria ta, am fost! Are o căsuţă mică în marginea Constantinopolului. Nişte copii se jucau pe acolo şi au zis că mătuşa Anastasia este pe aici, prin lumea asta, pe undeva.

Văduva care a cunoscut-o pe cealaltă a zis:

– Este în biserică, se roagă la Mântuitorul!

– Dacă-i în biserică, spuneţi-i să nu se teamă, că ea n-a fost niciodată în faţa mea, împăratul Nichifor Votaniat. Trimiteţi nişte femei bătrâne şi faceţi o veste că la sfinţirea bisericii, împăratul dă câte o vacă la bătrâni.

La porunca împăratului au găsit pe bătrâna Anastasia şi i-a zis:

– Nu te teme, Anastasie, că te-ai învrednicit de mare dar de la Dumnezeu! Ce jertfă ai adus dimineaţă la sfinţirea bisericii?

– N-am adus nici un dar, măria ta, că sunt săracă!

Căci ea nu socotea braţul cel de iarbă pe care l-a adus şi l-a dat la boi, că este dar.

– Totuşi, adu-ţi aminte, mamă Anastasie, că ai adus un dar mare, prin care mi-ai luat biserica mea!

– N-am adus nici un dar, că n-am bani, n-am nimic! Toată averea mea este o seceră şi o furcă. Iarna torc şi eu lână pe la oameni, iar vara cu secera mă duc şi adun spice de pe lan, în urma secerătorilor. Şi le strâng şi fac şi eu oleacă de grâu. N-am nici un fel de avere.

– Dar această biserică împărătească, în care am cheltuit atâţia galbeni de aur şi argint, am făcut-o numai pe cheltuiala mea şi iată acum scrie pe inscripţia ei că este făcută de Anastasia!

– Ce dar ai dat la această biserică?

– N-am dat nimic, decât un braţ de iarbă la boii înjugaţi la car.

– Nu te teme, mamă Anastasie, că a scris Dumnezeu, nu dumneata! Dumnezeu a scris. Biserica este a matale!

Şi era scris aşa: „Întru slava Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, Unuia Dumnezeu în Treime, făcut-am această dumnezeiască biserică cu toată cheltuiala mea, eu, văduva Anastasia". Îi citea, iar ea tremura, că nu ştia carte.

– Vezi, mătuşă, zici că n-ai adus nici un dar, însă adu-ţi aminte că ai adus un braţ de iarbă!

– L-am adus, dar n-o fi pomană că l-am tăiat de pe hatul unui om.

– Iată, mătuşă Anastasie, braţul acela de iarbă al matale, a fost mai scump decât toate vistieriile pe care le-am băgat eu! Iată, îngerul Domnului ţi-a trecut biserica pe numele tău şi a ta rămâne în veac. Vom sfinţi biserica – că erau cei patru patriarhi – cu aceeaşi sfinţire, cu aceeaşi pompă mare, dar biserica va rămâne a Anastasiei până în veac.

– Să ştii, mătuşă, se sfinţeşte biserica pe numele matale, pe care îngerul ţi-a dat-o de sus şi te-a scris aici.

Ea, săraca, a rămas uimită. Toţi se mirau: „Măi, mare minune!"

Când a murit fericita Anastasia din Constantinopol, împăratul i-a făcut mormântul în Sfântul Altar: „Aici, în biserica pe care i-a dat-o Dumnezeu prin minune, este îngropată văduva Anastasia".

Un braţ de iarbă dat în numele Domnului cu smerenie şi cu durere de inimă că nu poţi face mai mult, a făcut mai mult decât cheltuiala împăratului Nichifor. Aşa cere Dumnezeu!

Sfântul Efrem Sirul zice: „Dumnezeu nu se uită la mulţimea darului pe care îl aduci, ci la voinţa cu care îl aduci". Cât de mic dar ai dat, dacă dai cu smerenie şi cu părere de rău că nu poţi face mai mult, aceea este adevărata milostenie.

*

Cu adevărat, Dumnezeu caută la inima înfrântă şi smerită.

Vine deunăzi o mătuşă năcăjită. Mă uitam, măi, cum i-aduce Dumnezeu! Ea săraca zice:

– Aş pune 40 de Liturghii, dar n-am bani de drum! Vă dau un şerveţel!

Numai cu atât a venit, cu un şerveţel.

Ştii cât m-a costat pe mine asta? Şi i-am zis:
– Mamă, lasă că-ţi pun eu slujbe!
I-am pus de trei ori câte 40 de Liturghii pentru şerveţelul acela.
– Mai dau 15 lei! A zis bătrâna.
– Vai de mine! Noi n-am venit aici la mânăstire să ne îmbogăţim! Noi am venit să ne plângem păcatele.
– Dar nu-i primit dacă nu dau bani, părinte!
– Este primit. Îţi spun eu!
De aceea eu nu mă supăr când aduce cineva puţin. Pentru că Domnul nu se uită la darurile noastre… Se uită la voinţa cu care se aduce darul.

Când a văzut Sfântul Antonie cursele diavolului pe faţa pământului întinse până la cer, a zis: „Doamne, cine mai poate trece printre acestea?” Şi aude un glas din cer: „Antonie, smerenia şi milostenia!”

Când se întâlnesc aceste două fapte bune, adică smerenia şi milostenia, străbat toate cursele lumii!

Deci milostenia nu se caută numai în mulţimea banilor, ci mai ales în inima şi voinţa cu care se aduce ea.

O ISTORIOARĂ ADEVĂRATĂ

Un preot, mergând pe stradă, întâlneşte un copilaş, ca de cinci-şase ani, cu picioarele crăpate de glod, părul încâlcit în cap, zoios, nespălat, cu mâinile crăpate, şi-l întreabă:

– Măi copile, de unde vii tu?
– Din iad vin!
Preotul s-a minunat de copilul acesta.
– Cum îl cheamă pe tatăl tău?
– Satana!
– Dar pe mama ta?
– Aripa satanei!
– Dar fraţi şi surori ai?
– Da.
– Cum îi cheamă?
– Diavoli.
Şi atunci preotul a spus:
– Unde stai, copile?
– Hai, că eu ştiu unde!
Şi a mers cu preotul. Şi în marginea satului îi arată o căsuţă stricată, veche şi o ogradă cu gardurile rupte. Preotul ia copilaşul de mână şi intră acolo. Aude sfădindu-se în casă tatăl cu mama sa.

Bărbatul o înjura pe femeie groaznic, iar femeia îi spunea: „Du-te de-aici, satano!” Bărbatul zicea: „Tu eşti aripa satanei!” Au trecut nişte copii pe acolo: „Treci, drace, de-aici!” Dar femeia striga pe urmă: „Vai de mine, casa asta este iad!”

Preotul a auzit de afară. Şi atunci şi-a dat seama de ce spune copilul că vine din iad. El nu ştia cum să spună. A auzit pe mamă-sa că este iad în casa ei; că pe tatăl său îl cheamă satana şi pe mamă-sa, aripa satanei, şi pe fraţii lui îi cheamă diavoli. Aşa auzea grăind în casă.

Dar ştiţi voi de ce se face casa iad? Unde nu-i post, unde nu-i rugăciune de dimineaţă şi de seară, unde nu-i viaţă curată, unde nu merg oamenii la biserică, unde se apucă şi beau de dimineaţă, fumează şi înjură, casa aceea se face cu adevărat iad. Şi diavolul vine acolo şi apoi, vai de zilele care le mai trăieşte omul pe pământ!

Toată ziua înjurături, toată ziua bătăi, toată ziua suferinţă. A intrat diavolul! Diavolul aduce ură, sfadă, mânie, iuţime, ocară, blestem, înjurături, bătăi, morţi, beţii, desfrâuri. Aşa! Unde a intrat el, distruge. Casa o face iad!

Iar unde oamenii se scoală dimineaţa şi se închină lui Dumnezeu şi merg la lucru cu rugăciunea în minte şi postesc sfintele posturi de peste an şi fac milostenie şi citesc sfintele cărţi şi rabdă scârbele şi necazurile cu bucurie, acolo este şi binecuvântarea lui Dumnezeu şi toate se rânduiesc după iconomia Lui pentru folosul sufletului şi pentru mântuirea noastră.

SINODUL AL VII-LEA ECUMENIC

Astăzi este un mare praznic al Bisericii Răsăritului, că nu prăznuim un sfânt sau doi, ci 367 de sfinţi făcători de minuni şi păstori ai Bisericii lui Hristos, de la Sinodul VII Ecumenic.

Au fost 350 la Sinodul VII de la Niceea, dar s-au mai amestecat încă 17 episcopi, care călcaseră sfintele icoane în picioare, care căzuseră în eres şi care se luaseră după luptătorii de icoane.

Dar de frica tiranilor şi pentru alte interese au călcat peste sfintele icoane şi le-au defăimat. Când au văzut Sinodul adunat, în fruntea căruia era marele Tarasie, Patriarhul Constantinopolului, şi binecredincioşii împăraţi Constantin şi Irina, au căzut în genunchi, au cerut iertare, au sărutat sfintele icoane şi s-au închinat cu lacrimi în faţa lor şi au fost primiţi în Soborul al VII-lea Ecumenic.

Şi a fost acest Sinod Ecumenic la anul 783, dar discuţiile şi toate procesele verbale şi toate aşezămintele acestui sobor abia s-au încheiat la anul 787, cu câţiva ani mai târziu, pentru că a fost mare luptă împotriva iconoclaştilor, a împăraţilor iconomahi şi a multor arhierei care au căzut din dreapta credinţă, şi preoţi şi popor peste măsură de mult.

Deci peste 130 de ani a tulburat eresul luptării de icoane Biserica dreptmăritoare a lui Iisus Hristos.

Acest Sinod, al VII-lea a toată lumea, a fost şi ultimul Sinod Ecumenic al Bisericii de Răsărit, în fruntea căruia a fost Sfântul Patriarh Tarasie şi binecredincioşii împăraţi Constantin şi Irina.

De ce la toate Sinoadele Ecumenice, şi la cel dintâi şi la celelalte, Biserica pune aceeaşi Evanghelie: *Părinte sfinte, voiesc ca şi ei să fie una, precum noi suntem una* (Ioan 17, 11), rugăciunea arhierească a Mântuitorului?

Pentru că s-a împlinit în ochii tuturor că prin cele şapte Sinoade Ecumenice înţelepciunea şi-a zidit ei casă. Care-i casa înţelepciunii lui

Dumnezeu? Este Biserica dreptmăritoare a lui Iisus Hristos, că auzi ce spune la Pilde: *înțelepciunea şi-a zidit casă rezemată pe şapte stâlpi* (Pilde 9, 1).

Da, Biserica lui Iisus Hristos cea dreptmăritoare de la Răsărit are aceşti şapte stâlpi neclătiți pe care s-a clădit duhovniceşte. Sunt cele şapte Sinoade Ecumenice, a toată lumea. Cel dintâi a fost la anul 325, în Niceea Bitiniei, în timpul Sfinților împărați Constantin şi Elena.

Al doilea Sinod a fost la anul 381 la Constantinopol, sub împăratul Teodosie cel Mare, patriarh fiind Sfântul Nectarie începător cu 150 Sfinți Părinți.

Al treilea Sinod Ecumenic, la anul 431 la Efesul Asiei, unde au fost iarăşi 200 Sfinți Părinți.

Al patrulea Sinod Ecumenic a fost la anul 451 în cetatea Calcedon, unde s-au dat anatemei monofiziții, sub împărații Marchian şi Pulheria. Acum au căzut o mulțime de Biserici necalcedoniene, cum este Biserica Abisiniei, a Armeniei, Biserica Coptă din Alexandria, Biserica Siriacă Veche, care mărturisesc o fire şi o voie în Hristos.

Sinodul al V-lea Ecumenic a fost la anul 553, iarăşi în Constantinopol, pe timpul împăratului Iustinian cel Mare, unde s-au dat anatemei Origen, Didim cel Orb, Teodor de Mopsuestia, Teodoret şi ceilalți care au primit ereziile lui Origen.

Sinodul al VI-lea Ecumenic a fost la anul 680, tot în Constantinopol, pe timpul împăratului Constantin Bărbosul, nepotul lui Heraclie. Şi a ținut Sinodul acesta, care s-a mai numit şi al V-VI-lea,

până în anul 691. A fost mare dezbatere în problema ereticilor monoteliți, care, voind să împace pe ortodocşi cu monofiziții, au căzut în altă extremă, în prezența lui Serghie, patriarhul Constantinopolului, care a fost promotorul monotelismului; că deşi admitea în Hristos două firi, dar mărturisea o singură voie.

Aceasta era deosebirea între monofiziți şi monoteliți. Unii ziceau o fire şi o voie, iar alții ziceau două firi şi o singură voie, cum este Biserica Maronită din muntele Libanului şi Biserica Tomită din India, Biserica din Antiohia Siriei şi alte Bisericii monotelite până astăzi.

Iar Sinodul al VII-lea Ecumenic s-a făcut pentru cinstirea sfintelor icoane şi au dat anatemei pe toți luptătorii împotriva sfintelor icoane de la anul 783 până la anul 787. Întâi stătător a fost Sfântul Tarasie.

Aceste şapte Sinoade Ecumenice sunt cei şapte stâlpi ai Bisericii Răsăritului, despre care a spus Duhul Sfânt mai înainte: *înțelepciunea şi-a zidit casă rezemată pe şapte stâlpi,* adică pe cele şapte Sinoade Ecumenice.

Am amintit aceasta fiindcă astăzi Biserica lui Hristos prăznuieşte al VII-lea Sinod Ecumenic şi pe dumnezeieştii Părinți de atunci. De aceea s-a şi pus Duminica Ortodoxiei cea dintâi în Postul Mare că s-a încheiat tot ce-a trebuit mai scump în Biserica Domnului, la Sinodul al VII-lea Ecumenic.

Să aveți mare evlavie la sfintele icoane, să le cinstiți cu mare cinste, mai ales icoana Mântuitorului, a Maicii Domnului, a sfinților, Sfânta

Cruce, icoana Preasfintei Treimi, pentru că cine nu cinsteşte sfintele icoane este dat anatemei, şi anatema este cea mai grea pedeapsă a Bisericii, care înseamnă pogorâre de viu în iad cu dracii şi tăiere de la trupul tainic al Bisericii lui Iisus Hristos.

Să cinstiţi sfintele icoane, să vă închinaţi lor, că au fost mărturisite de mii de sfinţi şi până în ziua de azi le vedeţi în toate sfintele biserici. Să nu vă luaţi după eretici, după adventişti şi după ceilalţi blestemaţi de sectari, care au căzut din dogma dreptei credinţe şi sunt daţi anatemei pentru veacul de acum şi pentru cel ce va să fie, despărţiţi pentru veşnicie de la trupul tainic al Bisericii lui Hristos.

Dumnezeu să ne ajute tuturor cu rugăciunile sfinţilor de la Sinodul al VII-lea şi de la toate celelalte Sinoade Ecumenice, să ţinem dreapta credinţă pe care o mărturisim în Crez şi să ne mântuim cu mila Domnului. Amin.

PILDA SEMĂNĂTORULUI

Iubiţi credincioşi, aţi auzit astăzi că s-a citit în Sfânta Biserică pilda Semănătorului. Deci vom spune puţin din tâlcuirea acesteia, ca să nu îngreunăm auzurile dumneavoastră cu prea multe cuvinte.

Mai întâi să facem aici o întrebare: Oare pentru care pricină Mântuitorul, când a spus pilda cu semănătorul, n-a arătat cine este acest semănă-

tor? Ci a trecut pilda la a treia faţă, zicând: *Ieşit-a semănătorul să semene sămânţa sa.*

Dar n-a arătat: Ieşit-a dreptul sau sfântul cutare sau proorocul cutare sau apostolul cutare să semene sămânţa sa. Sau ieşit-am Eu să semăn sămânţa cea bună a cuvântului. Pentru care pricină nu s-a spus numele Său?

Pentru că cel dintâi semănător al Evangheliei este Însuşi Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos. El a semănat întâi cuvântul acesta al vieţii în urechile sfinţilor Săi ucenici şi apostoli şi prin ei la toată lumea.

Dar n-a spus: Venit-am sau ieşit-am Eu să semăn sămânţa cuvântului, ca să nu stârnească zavistie de prisos şi ură în urechile şi în inimile fariseilor şi ale cărturarilor, ca să nu se arate ca un iubitor de slavă deşartă, că numai El seamănă cuvântul vieţii. De aceea nu a spus numele semănătorului şi a zis numai aşa simbolic: *Ieşit-a semănătorul să semene sămânţa sa.*

Dar de ce n-a zis: „Ieşit-a plugarul" şi a zis „Ieşit-a semănătorul?" Iată de ce: Pentru că nu acela este plugar cu adevărat care are sămânţă, dar o ţine în sac sau în ladă sau în pod undeva sau în hambar şi nu o seamănă. Ci adevăratul semănător şi adevăratul plugar este acela care are sămânţă şi o seamănă pe dânsa.

De aici să trecem la sămânţa cuvântului.

Aşa zice dumnezeiescul Ioan Gură de Aur: „Nu este plugar al lui Dumnezeu şi nici semănător al Evangheliei acela care ştie multe şi are multă cunoştinţă în mintea şi în inima sa, dar nu vrea să

propovăduiască. Ci ţine ascunsă această sămânţă, ori de frica oamenilor, ori de ruşine, ori de lenevire, ori alte motive are în mintea sa şi aşa ascunde sămânţa lui Dumnezeu. Ori poate are mai mult decât altul, dar nu vrea să o semene ca să aducă lui Dumnezeu roadă însutită.

De aceea, adevăratul plugar al lui Iisus Hristos şi adevăratul semănător este acela care are sămânţa cuvântului lui Dumnezeu şi o seamănă în urechile şi în inimile ascultătorilor care îl ascultă pe dânsul.

Şi apoi, după ce-a zis Mântuitorul această pildă la început, a arătat că se întâmplă cu sămânţa cuvântului lui Dumnezeu exact cum se întâmplă şi cu sămânţa cea materialnică care se seamănă de plugar pe ogor.

Şi a zis Preasfântul nostru Mântuitor mai departe aşa: *Şi una din seminţe a căzut lângă cale*, adică lângă cărare sau lângă drum, *şi oamenii, nebăgând seamă de dânsa, au călcat-o şi păsările cerului, văzând-o aşa descoperită, au mâncat-o şi a pierit sămânţa aceasta semănată lângă cale. Şi alta din seminţe a căzut pe piatră şi, neavând umezeală, s-a uscat.*

Dar, ca să vă daţi seama că nu chiar pe piatră goală s-a semănat, că acolo nici nu prinde sămânţa deloc rădăcini; ascultaţi pe ceilalţi doi evanghelişti care îl completează pe acesta de astăzi.

Matei şi Marcu zic: *Şi una a căzut pe pietriş*, adică pe pământ cu piatră multă, pe pământ cu pietriş, şi unde sămânţa, neavând umezeală, a

prins puţină rădăcină şi, neavând pământ bun, s-a uscat.

Gura fiecărei plante, gura fiecărui arbore este rădăcina lui, cu care el se hrăneşte mai cu seamă din pământ; este adevărat că arborii mari şi multe feluri de saduri se hrănesc prin ramuri din aer, cu oxigen şi cu celelalte care trebuie la creşterea vieţii sale. Dar mai mult decât toate, gura unei plante, cu care ea se hrăneşte şi trage hrană, este rădăcina.

Deci a doua sămânţă, căzând pe pietriş, foarte puţin s-a prins şi, neavând umezeală şi nici pământ destul, s-a uscat.

A treia sămânţă a căzut în mijlocul spinilor, cum aţi auzit dumnezeiasca Evanghelie, şi a răsărit puţin şi, crescând spinii au înăbuşit-o, i-au luat spaţiul de lumină şi de hrană şi aşa s-a uscat.

A patra sămânţă a căzut în pământ bun şi a adus domnului său roadă însutită. Unii din cercătorii de firi, parcă s-ar contrazice cu dumnezeiasca Evanghelie, că sămânţa, oricât de bun ar fi pământul, nu poate aduce o sută de roade, adică un bob de grâu să aducă o sută de boabe de grâu sau unul de porumb şi aşa mai departe, să aducă o sută de boabe.

Dar n-au dreptate! Să se ducă în Egipt, în ţarina numită Vizachia şi în părţile Nilului şi în alte părţi din Sicilia, din Italia, să vadă că acolo holdele care se seamănă aduc uneori de două sau de trei ori însutit roadă şi să vadă că nu poate să mintă cuvântul lui Dumnezeu şi că sunt locuri pe

pământ unde un grăunte aduce mai mult de o sută de grăunţe roadă în spicul său.

După ce a spus Mântuitorul pilda acestei Evanghelii, ucenicii Săi n-au înţeles puterea pildei şi L-au întrebat deosebi: *Spune-ne nouă, care este puterea pildei acesteia!* Iar Mântuitorul mai întâi le-a spus: *Vouă vi s-a dat să ştiţi tainele împărăţiei cerurilor, iar acestora în pilde vorbesc, ca, auzind, să nu audă şi, văzând, să nu vadă,* cum a zis Isaia Proorocul pentru nesinceritatea inimii lor.

Şi apoi le-a tâlcuit Mântuitorul aşa: Sămânţa cea bună este cuvântul lui Dumnezeu, ţarina este inima omului, cum e în pilda cu zâzaniile ţarinii. Sămânţa cea semănată pe cale sunt oamenii puţin credincioşi sau mai bine să zic aproape deloc credincioşi, căci aud cuvântul lui Dumnezeu, dar nu-i dau nici o atenţie, aşa în trecere: „Eh! Am auzit predica preotului! Spunea unu o predică! Am auzit că unu citea din Evanghelie, ce-o fi mai spunând", şi nu-i dă nici o atenţie, ca şi cum nu s-ar vorbi din Evanghelie, ci din poveşti.

Unul care este indiferent şi nu-i place să asculte cuvântul lui Dumnezeu sau îl trece cu vederea, la acela vine satana şi mănâncă sămânţa cuvântului din inima lui şi este călcat în picioare de toate ispitele drăceşti, cum este călcată sămânţa, pentru că nu prinde rădăcină cuvântul în inima lui, pentru neatenţia lui şi nebăgarea de seamă, că nu dă importanţă cuvântului lui Dumnezeu.

Sămânţa care a căzut pe pietriş sunt oamenii care aud cuvântul şi pentru moment se bucură că au înţeles ceva, dar bucuria lor este pripită. Au auzit şi s-au bucurat puţin, iar pe urmă le-a scăzut toată evlavia faţă de cuvântul Domnului, se împietreşte inima lor de necredinţă, de nesimţire, de răutate şi îndată se usucă din inima lor sămânţa cuvântului lui Dumnezeu. Nu găseşte acolo un pământ bun în ţarina inimii lui ca să crească.

Aceştia sunt aceia care sunt sămânţă căzută pe piatră, adică oameni care prea puţin se bucură şi cred şi îndată pierd evlavia şi credinţa către cele auzite din cuvântul vieţii.

Iar sămânţa a treia sunt oamenii aceia care cred în cuvântul lui Dumnezeu până la o vreme, dar de la o vreme se ridică ispite asupra acestui cuvânt. Ori prigoană din partea oamenilor, ori necaz din partea trupului, sau se ridică grijile lumii cele rele, să alerge omul după bogăţii, după slavă deşartă, după dregătorii, după bani, după trai bun, după dulceţile veacului de acum. Şi toate aceste griji crescând, adică mărindu-se în inima omului, îl fac să uite de cuvântul lui Dumnezeu; şi aşa cuvântul lui Dumnezeu, care prinsese rădăcină acolo şi crescuse puţin, se înăbuşă, se astupă, se otrăveşte de grijile veacului de acum, de mâncare, de băutură, de avere, de patimi trupeşti, de dezmierdări, şi cine ştie ce scopuri ale slavei deşarte sau cine ştie ce răutăţi, care-l împiedică pe acest cuvânt să crească; şi aşa, crescând patimile în om, înăbuşă şi întunecă lumina cuvântului lui Dumnezeu şi îndată începe a se ofili, iar cuvântul cel dintâi al credinţei lui se usucă şi piere.

Iar sămânţa a patra, care cade în pământ bun, sunt acei buni creştini şi buni oameni de pe faţa

pământului, care, atunci când aud cuvântul lui Dumnezeu, sunt ca un pământ însetat în care cade ploaia cea binefăcătoare a cuvântului vieţii şi, căzând în inima lor, se hotărăsc pentru cuvântul lui Dumnezeu să sufere toate necazurile, toate scârbele, foamea, setea, lipsa, ocara, durerea, crucea, moartea şi nu mai dau înapoi. Aceştia lucrează împreună cu cuvântul lui Dumnezeu din inima lor şi aduc roadă întru răbdare, cum zice Evanghelia, rabdă toate pentru porunca lui Iisus Hristos şi pentru cuvântul Sfintei Scripturi şi al Evangheliei şi aşa aduc roadă întru răbdare: unul, adică, cum zice altă Evanghelie, treizeci, iar altul şaizeci, iar altul chiar o sută.

După ce Mântuitorul a spus şi a tâlcuit pilda Evangheliei sfinţilor Săi ucenici şi apostoli, la urmă a zis şi acest cuvânt: *Cela ce are urechi de auzit, să audă.*

Prea puţini sunt oamenii aceia care au urechi şi nu aud în lume. Dar urechi de auzit n-au numai oamenii; au şi dobitoacele, au şi târâtoarele, au şi păsările; numai peştii sunt surzi, cum spun Sfinţii Părinţi, că n-au acest organ al auzului dat de Dumnezeu, ci au numai simţire grozavă, ca, simţind valurile, să se ferească de primejdie, că ei sunt surzi.

Dar celelalte vieţuitoare şi oamenii, toţi au urechi. Dar de care urechi este vorba în Evanghelie? Ce credeţi? De urechile acestea trupeşti? Nu! Îndoit este omul şi două feluri de urechi are, după cum şi două feluri de ochi. Are ochii aceştia simţiţi cu care vede cele simţite şi are

ochii minţii, sau mai bine-zis are mintea, care-i ochiul sufletului, cu care priveşte cele inteligibile, cele nevăzute, ca dogmele credinţei şi învăţăturile Sfintei Scripturi şi alte câte sunt nevăzute.

Aşa şi la urechi să înţelegeţi! Cela ce are urechi de auzit, adică ale sufletului, că mulţi aud cu urechile acestea şi stau în biserică şi aud cântând la strană şi aud proorocii citindu-se, şi aud evanghelii şi apostoli şi taine mari, mulţi stau aici şi aud, dar aud numai cu urechea din afară, iar urechea cea duhovnicească a minţii lor şi a sufletului lor este astupată de satana, îi întunecată şi nu înţelege puterea cuvântului, pentru că urechile sufletului lor sunt surde.

Către aceste urechi s-a adresat Mântuitorul când am auzit: *Cela ce are urechi de auzit, să audă.* Adică prin urechile acestea simţite să dea cuvântul urechilor celor nevăzute şi cu acelea să audă cuvântul şi să-l înţeleagă, ca apoi, înţelegându-l, să aducă roadă lui Dumnezeu prin lucrare şi prin răbdare.

Iubiţi credincioşi, dar oare care este cauza nerodirii cuvântului lui Dumnezeu în ziua de astăzi? Sunt mulţi preoţi predicatori şi-n capitala ţării, şi-n oraşe, şi-n sate, mulţi predicatori sunt astăzi şi prin mânăstiri şi oriunde vei întâlni predicatori buni. Chiar şi unii din credincioşi cunosc Scriptura, dar nu se mai văd astăzi roadele Evangheliei, nu se mai văd suflete roditoare, cum erau la începutul creştinismului, cu toate că se rosteşte cuvântul lui Dumnezeu.

Care este pricina pentru care nu rodesc sufletele oamenilor astăzi cum rodeau altă dată? Am să zic că nu sunt altele decât cele patru pe care le-a arătat Mântuitorul, sau trei, că al patrulea a rodit. Dar care este pricina nerodirii cea adevărată, în cele trei chipuri ale Evangheliei, care s-au zis mai sus?

Unii vor zice: „Da, părinte! Astăzi nu se mai întorc oamenii la pocăinţă, nu se mai văd roadele pocăinţei la mulţi, pentru că nu se mai fac minuni ca la începutul creştinismului". Când Apostolul Petru a început să predice în Ierusalim, spune dumnezeiasca Scriptură că, numai într-o zi au crezut trei mii de oameni.

Iar a doua zi a predicat în pridvorul care se zicea „al lui Solomon" şi au mai crezut încă cinci mii. Iată minune mare, în două zile opt mii de oameni au crezut în Hristos prin gura Sfântului, slăvitului, întru tot lăudatului Apostol Petru, care nu era nici teolog, nimic, ci numai avea teologia cea mai înaltă, pe Duhul Sfânt pe Care îl primise.

Dar zic ei: „Da, părinte, au crezut atunci mulţi pentru că-l auzeau pe Petru vorbind în toate limbile de sub cer", că aşa a fost la Cincizecime, vorbeau doisprezece bărbaţi galileeni, apostoli, şi ei auzeau măririle lui Dumnezeu, fiecare în limba lui, câţi erau adunaţi acolo cu ocazia praznicului Cincizecimii.

Şi aceasta nu mică minune a fost, cum fiecare auzea predicându-se Evanghelia în limba lui, cu toate că un singur om vorbea acolo şi aceasta a atras pe mulţi să creadă.

Iar când a predicat Petru a doua zi, au crezut cinci mii de bărbaţi. Iarăşi, pentru ce? Pentru minunea cea mare cu ologul Enea, care stătea în pridvorul bisericii, numită „Frumoasa", în care Apostolul Petru şi Ioan Evanghelistul numai cu un cuvânt l-au ridicat şi l-au făcut sănătos şi această spaimă şi minune mare i-au făcut pe toţi să creadă în învăţătura apostolilor.

Da! Ajutat-au atunci foarte mult minunile. Aşa spune şi Evanghelistul Marcu: *Domnul împreună lucrând, i-a trimis la propovăduire, i-a îmbrăcat cu putere de sus, cu Duhul Sfânt, şi le-a dat putere să învie şi morţii, să scoată dracii, să calce peste leu şi peste balaur şi peste toată puterea satanei.* Şi în baza acestor minuni mulţi au crezut.

Dar oare numai minunile aveau puterea de a face oamenii să creadă în Hristos? Şi pentru aceea nu cred alţii astăzi? Nu-i adevărat!

Iată, noi vedem de foarte multe ori şi atunci şi astăzi că oamenii cred fără minuni. Mântuitorul a fericit pe cei ce cred fără să vadă. Ce minuni a văzut famenul Candachiei când mergea cu împărăteasa Etiopiei şi marele Apostol Filip a fost răpit de Duhul Sfânt şi a fost lângă căruţa lui, unde citea pe Proorocul Isaia şi ajunsese la stihul acela: *Duhul Domnului peste Mine*.

Şi i-a tâlcuit de acolo înainte, că Hristos a fost acesta, nu Proorocul Isaia, şi a zis famenul: *Uite apa! Ce mă împiedică să mă botez?* A crezut famenul, s-a dat jos din căruţă şi s-a botezat şi îndată Duhul a răpit pe Filip din Gaza – unde-i

Gaza? Până în Asia Mică, până la Azot l-a dus într-o clipeală de ochi, cum a dus altă dată pe Proorocul Avacum cu zeama din Iudeea în Babilon la Daniel în groapa cu lei, că organe ale Duhului Sfânt au fost şi proorocii şi apostolii.

L-a răpit după ce a botezat pe famenul Candachiei, care a fost cel dintâi apostol şi cel mai mare misionar din Etiopia, înainte de a merge acolo Sfântul Apostol şi Evanghelist Marcu.

Deci n-a văzut famenul nici o minune, dar i-a explicat şi a crezut şi a avut inimă bună şi a prins cuvântul lui Dumnezeu repede şi ca roadă a fost botezul lui şi credinţa lui statornică.

Ce minune a făcut Apostolul Pavel în Iconia, în Listra şi în Derbe? Ce minune a făcut Sfântul Apostol Filip în Samaria, când a crezut toată Samaria, primind cuvântul lui Dumnezeu? Predica cu putere cuvântul Domnului! Nu în tot locul, deci, se făceau minuni, dar multă lume se întorcea la Dumnezeu numai prin credinţă. *Credinţa vine prin auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu* şi celelalte.

Deci iată, care are ţarina bună a inimii sale, nu aşteaptă să vadă minuni.

Va zice cineva: „Da! Nu numai minunile, dar şi viaţa Sfinţilor Apostoli, că erau aşa straşnici, aşa de mari sfinţi şi neprihăniţi în viaţă, poate de aceea prindea cuvântul Domnului care-l predicau".

Nici aceasta nu-i! Pentru că vezi, n-a zis Mântuitorul azi în Evanghelie: ieşit-a sfântul, ieşit-a apostolul sau dreptul să semene, ci a zis aşa simplu: *Ieşit-a semănătorul să semene sămânţa sa.*

De multe ori un om simplu spune din cuvântul lui Dumnezeu, dar spune şi el sincer şi cu credinţă şi se altoieşte acest cuvânt în altă inimă sinceră şi aduce roadă însutită.

Deci cauza nerodirii cuvântului lui Dumnezeu, în ziua de astăzi, nu este din vina persoanei care predică, nici pentru că nu se mai fac minuni şi alte pricini care le spun oarecare în această privinţă.

Cauza nerodirii cuvântului lui Dumnezeu în masa poporului de astăzi este arătată de Mântuitorul în Evanghelie, că oamenii ori sunt cale bătută, unde nu se poate cuprinde cuvântul lui Dumnezeu, inima lor este bătută de grijile lumii şi de draci şi de patimi şi nu mai prinde cuvântul Domnului rădăcini. Ori au inimile împietrite şi cuvântul Domnului numai puţin se opreşte şi se usucă, ori au inimile lor pline de interese materiale şi nu numai atât, ci prinşi şi întunecaţi de ură şi zavistie, de beţie, de lăcomie, de făţărnicie, de viclenie şi de toată răutatea şi din cauza aceasta nu rodeşte în inima lor cuvântul Domnului, că se înăbuşă de aceste păcate pe care le găseşte acolo în inima omului.

Deci dacă vă întreabă cineva de ce oare nu se întoarce astăzi lumea la pocăinţă, să ştiţi că din cauza răutăţii şi a aşezării sufletelor celor pătimaşe. Că unii din noi suntem cale bătută, alţii suntem spini şi alţii piatră şi de aceea cuvântul Domnului nici nu prinde rădăcină, şi, chiar dacă prinde, se usucă şi se înăbuşă.

PROOROCII MINCINOŞI

Fraţii mei, în ţara noastră sunt o seamă de secte autorizate; o seamă sunt tolerate, ca fracţiuni religioase, şi o seamă din ele sunt netolerate, subversive, care sunt şi contra statului şi a Bisericii. Dar oricare sectă ar fi, să ştiţi că toate se cheamă „neghinele ţarinii".

Dumneavoastră aţi auzit pilda din Evanghelie cu neghinele ţarinii, că a întrebat pe Stăpânul: *Doamne, n-ai semănat sămânţă bună în ţarina Ta? De unde are zâzanii?* (Matei 27, 25). Adică de unde are neghine?

Şi a zis Stăpânul ţarinii: *un om vrăjmaş a făcut aceasta.* Ai auzit? Adică diavolul. Ţarina este toată lumea – cum spune Mântuitorul. Ţarina creştină, dacă se socotesc toţi creştinii care cred în Sfânta Treime, suntem peste două miliarde pe glob. Aproape o jumătate din populaţia lumii este creştină într-un fel.

În această ţarină mare, satana a semănat neghine, ca să nu fie grâul curat, adică credinţa dreaptă. Şi această neghină sunt sectele. Ele sunt nişte buruieni care au crescut la umbra Bisericii, la temelia Bisericii, şi nu trebuie ca noi să dăm grâul pe neghină sau să amestecăm grâul cu neghina.

Pentru voi, care v-aţi născut creştini, care aţi crescut creştini din părinţi creştini, din strămoşi creştini, este o mare ruşine şi un mare păcat să lăsaţi rădăcina voastră şi să vă duceţi la vrăjmaşii

lui Dumnezeu, care nu cinstesc pe Maica Domnului, pe sfinţi şi sfintele moaşte; care hulesc icoanele, Sfânta Cruce, cele şapte Sfinte Taine şi tot ce este sfânt în Biserica dreptmăritoare a lui Iisus Hristos.

*

Acum să vă spun o istorioară cu Chinops vrăjitorul.

Sfântul Ioan Evanghelistul a predicat Evanghelia în tot pământul. Când a ajuns cu predica Evangheliei în insula Patmos, a aflat acolo închinători la idoli, cum era atunci; toată lumea se închina diavolilor.

Când a ajuns acolo, ostrovul acela avea un mare vrăjitor care stătea în pustie, pe care îl chema Chinops. Şi ei ziceau că acela-i dumnezeul lor, că acela, cu puterea drăcească, făcea farmece mari, făcea fel de fel de „minunăţii". Acestui vrăjitor îi slujeau 1000 de demoni, ca să poată face fermecătorii, minuni cu puterea drăcească şi vrăjitorii mari.

Când a ajuns Sfântul Ioan Evanghelistul acolo, a început să predice Evanghelia cu puterea lui Hristos. Sfântul Ioan avea putere de la Mântuitorul să facă minuni, căci tuturor apostolilor le dăduse această putere: *Întru numele Meu, draci veţi scoate, morţi veţi învia, în limbi noi veţi vorbi...* (Marcu 16, 17).

Şi când a început Sfântul Ioan Evanghelistul să predice cu putere, a crezut multă lume în Hristos. Toţi care erau bolnavi se vindecau, care

erau morţi înviau şi multe minuni făcea cu puterea Mântuitorului.

Atunci oamenii s-au dus la idolul lor în pustie, în munţi, şi i-au spus lui Chinops vrăjitorul, care era sluga satanei.

– Stăpâne, a venit un ucenic al Celui răstignit, pe care îl cheamă Ioan. Face minuni şi semne mari, învie morţii, tămăduieşte bolnavii, vindecă orbii, surzii, îndrăciţii şi crede multă lume într-însul.

– Mergeţi în cetate, că eu o să trimit un înger de-al nostru să-l ia şi o să-l dau judecăţii celei veşnice.

Dar duhurile care veneau la Sfântul Ioan erau legate şi trimise afară din insula Patmos.

Chinops, dacă a văzut că nu se mai întorc duhurile, s-a umplut de mânie şi a luat toată mulţimea drăcească şi s-a dus în cetate. A bătut de trei ori din palme, l-au luat dracii pe nori, l-au dus pe sus şi l-au pus în mijlocul oraşului. A început lumea să strige:

– Mare eşti, Chinoapse, dumnezeul nostru! Dar a venit unul din ucenicii Celui răstignit şi face minuni şi semne mari.

Când au văzut cei ce crezuseră în Hristos, au început a se teme: „Măi, şi dumnezeul nostru-i mare! Uite, vine pe sus!" Dar îl aduceau dracii pe sus. Chinops a început a-i mustra:

– Oameni orbi, aşa de repede credeţi în el? Ascultaţi-mă pe mine! De este drept Ioan, să facă minunile pe care le fac şi eu!

Şi s-a dus acolo unde predica Ioan Evanghelistul:

– De ce-ai intrat în ţara mea, Ioane, şi faci minuni şi predici pe Cel pe Care L-au răstignit evreii pe cruce şi n-a putut să se salveze pe Sine? Ce, crezi că numai tu faci minuni? Să vă arăt eu ce pot să fac!

Şi Chinops cheamă un tânăr, căruia-i murise tatăl:

– Unde este tatăl tău?

– A murit înecat în mare.

– Uite, eu îl aduc acum imediat!

Şi a bătut din palme de trei ori şi s-a scufundat în mare Chinops. Dracii care-i slujeau lui erau cu dânsul. Numai ce vede că a ieşit Chinops din mare cu tatăl copilului. Era nălucire drăcească. Şi toţi oamenii de pe mal s-au mirat şi au zis:

– Mare eşti, Chinoapse, dumnezeul nostru!

Sfântul Ioan Evanghelistul îi vedea că sunt draci.

Se duce Chinops la o femeie:

– Femeie, unde sunt feciorii tăi?

– Feciorii mei s-au înecat cu o corabie mergând la Cipru de doi ani de zile.

– Ia să ţi-i aduc şi pe aceia!

A bătut de trei ori din palme, s-a băgat în mare şi i-a scos feciorii femeii.

„Sărut mâna, mamă! Vai de mine! Închinaţi-vă la dumnezeul Chinops, că acesta ne-a scos pe noi din muncile iadului şi ne-a adus aici!"

Şi mama îi săruta, dar nu vedea că-s draci! (Aşa are să fie acum la sfârşit. Băgaţi de seamă!).

Când au văzut oamenii aşa, au început a striga:
– Mare eşti, Chinoapse, şi mai mare dumnezeu ca tine nu este!

Şi a zis Ioan lui Chinops:

– Minunile tale sunt vrăjitorii drăceşti!

Când au auzit păgânii, s-au repezit asupra lui Ioan, l-au prins şi l-au omorât.

Cei ce crezuseră în Hristos, prin predica lui Ioan, au prins mare frică: „Dacă au omorât pe Sfântul Ioan, o să ne omoare şi pe noi!"

Atunci Chinops a început a predica:

– Ticăloşilor! Vedeţi ce-am făcut eu cu Ioan? Şi voi aţi crezut în el! Eu am putere mare!

Şi a venit un înger al Domnului şi s-a atins de Ioan Evanghelistul: „Ioane, scoală-te şi predică pe Hristos!"

Numai ce aude:

– Ioan, pe care l-am omorât noi cu trei zile în urmă, predică grozav şi toată lumea crede în el.

Când a auzit Chinops că Ioan a înviat, s-a dus la el cu acei draci, despre care credea poporul că i-a înviat Chinops. Sfântul Ioan predica pe malul mării.

– Ioane, crezi că dacă ai înviat, mă tem de tine? Oameni buni, ştiţi corabia care s-a scufundat deunăzi cu vreo 400-500 de oameni?

– Da!

– Uite, eu acum îi aduc odată cu corabia şi îi învii pe toţi!

Şi a bătut din palme de trei ori Chinops şi s-a scufundat în mare să aducă corabia cu tot cu oameni. Dracii care-i slujeau lui erau cu dânsul.

Sfântul Ioan Evanghelistul, când a văzut că s-a scufundat, a luat Sfânta Cruce şi a zis:

– Aici să se scufunde toată puterea satanei!

Oamenii, care erau pe mal şi aşteptau venirea lui Chinops, cu cei înviaţi de dânsul, au zis:

– Nu mâncăm nimic până nu vine Chinops!

– El nu mai vine niciodată, că l-am trimis eu în fundul iadului.

Şi aştepta poporul să vină Chinops cu corabia cu oamenii şi au stat trei zile şi mureau de foame pe malul mării.

Marea a fiert trei zile, aşa ca în clocot, iar dracii l-au părăsit pe Chinops şi el a rămas în fundul mării. Toţi aşteptau şi ziceau: „Nu mai vine Chinops nici într-un fel! Nici singur, nici cu alţii!" Sfântul Ioan le-a zis:

– Vedeţi cum v-a înşelat? Vedeţi înşelăciune? Vedeţi că pe el n-a putut să se salveze? Şi acum, pe cei pe care i-a înviat, îi cunoaşteţi?

– Îi cunoaştem, vai de mine!

– Hai să-i întrebăm pe cei ce au înviat dacă sunt morţii voştri!

– Cu puterea Sfintei Cruci vă leg să spuneţi cine sunteţi voi!

– Noi suntem diavoli care îi slujim lui Chinops de atâţia ani!

Atunci oamenii au început a-i întreba pe cei înviaţi: „Măi, bărbate, dar nu eşti tu? Dar voi, măi feciori, dragii mamei?..."

Sfântul Ioan Evanghelistul i-a legat.

– Ia să vă faceţi oleacă voi, nu tare urâţi, să nu moară lumea de frică. Aşa cum se poate, să vadă oamenii cine sunteţi!

S-au făcut nişte arătări aceia pe care Chinops i-a înviat, şi când au suflat odată cu foc, toţi au căzut la pământ.

– Vai de mine, Sfinte Ioane, alungă-i de aici că murim!

Scăpărau scântei pe nări, gura le era de foc, aveau unghii de aramă, şi când au răcnit la oameni, toţi s-au speriat!... Erau draci!

– Vedeţi cui vă închinaţi voi? a zis Sfântul Apostol Ioan. Gata, voi aţi crezut că Chinops a înviat morţi!

– Vai de noi, murim! Trimite-i de aici!

I-a blestemat să se ducă în gheenă şi oamenii nu i-au mai văzut. Când a văzut aceasta, poporul a crezut în Hristos şi Sfântul Ioan Evanghelistul a început să facă minuni şi mai mari.

Vedeţi cum i-a înşelat diavolul pe oameni? Ai văzut că unui vrăjitor îi slujeau o mie de draci! Dar în faţa puterii lui Dumnezeu nimic nu pot. Acesta a fost războiul Sfântului Ioan Evanghelistul cu Chinops vrăjitorul, în insula Patmos. Acolo Sfântul Ioan Evanghelistul a făcut preoţi, episcopi şi a încreştinat tot ostrovul Patmos. Acolo a scris el şi Apocalipsa, care este în Sfânta Scriptură, cu care se termină Noul Testament.

*

Aşa au să vină şi pe timpul lui Antihrist. Băgaţi de seamă, poate eu sunt în groapă. Voi fi putred pe atunci. Să vă aduceţi aminte când învăţam eu aici. Să vă însemnaţi cu Sfânta Cruce, cea mai puternică armă de care se cutremură tot iadul, şi nu veţi fi biruiţi de nimic.

Auzi cum cântă Biserica la Sfântul Maslu: *Doamne, armă asupra diavolului, Crucea Ta o ai dat nouă, că se scutură şi se cutremură, nesuferind a căuta spre puterea ei; că moartea ai călcat şi morţii ai sculat. Pentru aceasta ne închinăm îngropării Tale şi Învierii.*

Deci să nu credeţi în descântece, în tot felul de vrăji, în cei ce caută în bobi, în cafea, în palmă; cei ce sting cărbuni, cei care deschid cărţi sfinte, cei care descântă cu numele lui Hristos şi pomenesc sfinţii. Toţi sunt împotriva lui Hristos! Toţi sunt în slujba satanei!

Nici o vedenie să nu primiţi. O vedenie care-i de la Dumnezeu, v-am spus că nu se supără Dumnezeu dacă nu o primeşti, că El ştie că tu te temi să nu primeşti lup în loc de păstor.

Vedenia ştiţi care este? Ai auzit care-i vedenia noastră? Care o spune Sfântul Efrem Sirul: *Aşa, Doamne, Împărate, dăruieşte-mi ca să-mi văd păcatele mele, să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat eşti.*

Şi iarăşi ceea ce spune Duhul Sfânt prin Proorocul David: *că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea* (Psalm 50, 4). Să ne vedem păcatele, nu vedenii. Că Sfântul Isaac Sirul spune: *De mii de ori mai fericit*

este cel ce-şi vede păcatele, decât cel ce vede vedenii; că vedeniile pot fi draci şi te duc la pieire vremelnic şi veşnic.

Să ne vedem păcatele noastre, să petrecem în smerenia minţii şi a inimii şi să nu ne socotim vrednici că putem vedea vedenii, că asta este cea mai mare mândrie şi cutezanţă.

Dacă de pe acum crezi în vedenii, când va veni Antihrist, ce-ai să faci atunci? Că spune la II Tesaloniceni, cap. 9, despre venirea lui Antihrist: *a cărui venire este întru toată puterea satanei, făcând semne şi minuni mari, de va putea să înşele şi pe cei aleşi.*

Sfântul Andrei al Cezareei, în tâlcuirea Apocalipsei, spune: „Când vor veni ucenicii lui Antihrist, vor face pe femei şi bărbaţi să zboare pe sus". Ai să vezi tu atunci! Când vei vedea că din paie uscate de grâu îţi face pâine proaspătă şi din viţă uscată de vie îţi face să curgă vinul cel mai bun.

Vor face multe minuni cu puterea satanei, încât cei care nu sunt întemeiaţi în credinţă vor zice: „Măi, ăştia sunt de la Dumnezeu!"

Vor merge cu tine la cimitir şi vor întreba:

– Unde-i mama ta îngropată?

– Aici!

– Unde-i tatăl tău îngropat?

– Aici!

Şi vor zice slugile lui Antihrist:

– Ieşi, măi Gheorghe! Ieşi, măi Ioane! Ieşi, Vasile! Ieşi, Marie! Ieşiţi din morminte!

Şi o să-ţi iasă tatăl tău şi o să te sărute; şi mama ta o să te ia în braţe, cu hainele cu care-i pusă în mormânt, şi îţi va zice:

– Dragul tatei, credeţi în aceştia, că de la Dumnezeu sunt! Credeţi, că ei ne-au scos pe noi din iad!

Toţi vor fi draci! Şi cei scoşi din morminte şi cei care vin cu dânşii.

Luaţi aminte! Să nu credeţi în proorocii mincinoşi, că fac minuni cu puterea satanei şi pe cei slabi în credinţă o să-i înşele. Ei lucrează cu satana, iar noi suntem cu Hristos!

Atunci ce-ai să faci, dacă începi a crede de pe acum în vrăji, în descântece şi în ghicitorii de tot felul?

Eu umblu prin credinţă, nu prin vedere. Aşa ne învaţă Biserica în Simbolul Credinţei. N-am nevoie să văd. Că zice Hristos: *Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!* (Ioan 20, 29). Aşa este.

Acum aproape de sfârşitul lumii vor apare mulţi hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi să înşele lumea. Voi ţineţi-vă de mama voastră spirituală, Biserica Ortodoxă, care v-a născut prin apă şi prin Duh! Nimic să nu primiţi de la sectanţi. Când vine un sectant sau cineva la tine, întâi pune-l să facă cruce şi să spună Crezul: „Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului...".

Dacă spune Crezul, vorbeşte cu el; dacă nu, zi-i: „Fugi, satană, că nu eşti fiu al Bisericii, ci eşti al lui Antihrist!"

Eu am scris o carte – „Călăuză în credinţa Ortodoxă" – care s-a tipărit în mai multe ediţii, unde am pus şi pe martorii lui Iehova şi toate sectele.

Spune Evanghelistul Ioan: *Fiilor, aţi auzit că vine Antihrist? Tot duhul care nu mărturiseşte pe Iisus Hristos că este Dumnezeu, Antihrist este!* (I Ioan 4, 3). Deci înaintemergătorii lui Antihrist tăgăduiesc dumnezeirea lui Hristos.

Să nu ne speriem! Noi una să ştim: „Că *Piatra Hristos este temelia Bisericii şi porţile iadului nu o vor birui*". Ai văzut ce spune Sfântul Atanasie cel Mare: „Vezi căderea iudeilor din credinţă? Câţi prooroci au avut ei până la Sfântul Ioan Botezătorul! Iar de atunci nici unul! „Că Legea şi proorocii până la Ioan Botezătorul sunt".

S-a ridicat Duhul Sfânt de la ei să nu mai aibă prooroci până la sfârşit. Tot el spune: „Să nu vă temeţi când se vor înmulţi vrăjmaşii Bisericii! Că şi în vremea sfârşitului şi oricând Hristos va sprijini pe cei credincioşi".

Şi zice: „Dacă are să împărăţească Antihrist 1260 de zile, trei ani şi jumătate, *pentru cei aleşi se vor scurta zilele"*. Are să ţi se pară că a trecut într-o lună împărăţia lui Antihrist. Ce? Dumnezeu nu ştie pe cei aleşi, ca să-i cruţe?

Deci totdeauna să ţineţi credinţa cu statornicie. *Un Domn, o credinţă şi un Botez.* În ceea ce ne-am născut, în aceea să murim!

ENOH ŞI ILIE

Aceşti doi prooroci au să se pogoare, să vină din Rai, trimişi de Dumnezeu, fiind luaţi cu tot cu trup la cer. Când vor predica ei cu mare putere şi vor înfrunta pe Antihrist trei ani şi jumătate, cât va împărăţi el, Sfinţii Enoh şi Ilie vor avea mare putere să străbată tot pământul cu fel de fel de minuni. Au să facă minuni mari şi semne în Ierusalim ca să întoarcă pe evrei, căci ei nu se întorc până nu vine Ilie şi Enoh. Vor întoarce inimile către fii şi sinagoga satanei către Hristos.

Când vor predica ei, îi va auzi tot pământul şi-i va vedea toată lumea. Şi acestea sunt scrise de 2000 de ani, de când i s-au descoperit Sfântului Ioan Evanghelistul. Şi cine ar fi crezut? Ar zice cineva că este o nebunie asta. Şi se întrebau oamenii: „Cum o să-i vadă pe Enoh şi Ilie? Din continentul Asia sau Africa, cum o să-i audă în America?"

Acum, dacă ar predica, îi vede la televizor toată lumea şi îi aude la aparate toată lumea. Cum să nu! Dumnezeu ştie toate, ca şi cum ar fi venit. Când vor predica şi vor face minuni, tu ai să te uiţi aici şi ai să-i vezi cum fac minuni, cum învie morţii, şi ai să auzi de aici ce predică Enoh şi Ilie şi cum mustră pe Antihrist, când va împărăţi peste toată lumea, timp de 1260 de zile.

Vezi? Ceea ce era atunci de necrezut şi de neînchipuit, acum se poate realiza! De aici se poate vedea şi auzi la Ierusalim. Da! Şi uite, stăm

aici şi vedem la Ierusalim cum slujesc acolo, cum predică şi auzim toate! Şi la Muntele Sinai şi în Italia şi în Belgia şi în Olanda şi în Bulgaria şi în Grecia şi în Serbia. Deci stau aici şi văd slujba de la Ierusalim! Vezi că-i posibil acum? Dumnezeu ştia de mai înainte cât are să se înmulţească mintea, adică ştiinţa.

Că Daniil Proorocul a spus la capitolul doi: *În vremea de apoi se va înmulţi mintea foarte şi se vor înţelepţi oamenii şi vor zbura prin văzduh şi vor înconjura lumea.* Toate câte le vezi acum, Biblia le-a spus cu mii de ani înainte.

Vezi Proorocul Isaia, care trăieşte cu 850 de ani înainte de venirea Domnului, la capitolul 60 întreabă de avioane, că el le vedea acum 2800 de ani: *Doamne, ce sunt acestea care zboară şi se întrec cu norii; şi zboară ca porumbeii spre porumbarele lor şi de huietul aripilor lor se tulbură văzduhul?* (Isaia 60, 8).

Ai auzit? Cu 2800 de ani înainte a spus de avioane. Ce-a zis? „Că zboară ca porumbeii spre porumbarele lor". Că ei nu zboară decât de la un aerodrom la altul, ca să alimenteze.

Dar şi Proorocul Ieremia a văzut maşinile astea fără cai, care le vedeţi acum că aleargă pe drum. Şi întreabă pe Dumnezeu: *Doamne, ce sunt acestea care huruie pe drum şi întrec carele oamenilor?*

Vezi, că spune de bomba cu neutroni la Apocalipsă: *Iată au ieşit de la faţa Mielului nişte lăcuste şi acestea aveau putere mare de vătămat în cozile lor. Şi am auzit un glas de la tronul*

Mielului: Nu vătămaţi iarba pământului, nici copacii, nici florile, nici toate cerealele lumii, numai pe oameni să-i vătămaţi cinci luni de zile. Războiul neutronic. Bomba cu neutroni îţi lasă pomii înfloriţi.

Eu am la mărturisire pe cel mai mare profesor de fizică atomică din Bucureşti.

– Domnule, zic, ce rău poate face această bombă?

– Aceasta distruge numai viaţa, şi-ţi lasă oraşul complet. Că ce folos dacă l-ar distruge? Ei ce să mai câştige când vin să ocupe? Au nevoie să ucidă pe oameni, ca să ocupe oraşe şi toate bunurile lumii.

– Dar dacă eu sunt închis într-o casă de fier şi bomba cu neutroni explodează afară, ce poate să-mi facă, dacă zici că nu distruge materia? Eu nu sunt în siguranţă?

– Dumneata dacă ai avea o casă de fier fără uşă, cu pereţii de zece metri grosime în jur şi te-ai băgat acolo, neutronii rapizi nu sunt împiedicaţi de fier să treacă. Trec prin fier şi vin la dumneata şi-ţi distrug numai viaţa.

Am grăit cu dânsul. Soţia lui este mare bibliotecară la cărţile de limbi vechi. Un om credincios!

Aşa ne-a spus Dumnezeu, că acestea sunt scrise la Apocalipsă. Nu vor vătăma copacii, nici florile, nici sadurile, nici ierburile, ci numai pe oameni cinci luni de zile. Atât o să dureze războiul neutronic. Cinci luni de zile n-ai să te poţi păzi nici în casă, nici în beci, nici în apă,

nicăieri, nicăieri. Unde te-a ajuns... Tot ce-i viu distruge. Asta-i bomba cu neutroni.

Toate-s scrise, fraţii mei. Şi Mântuitorul a spus: *Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece* (Matei 24, 35). Da. Noi suntem cei de pe urmă!...

SFATURI DUHOVNICEŞTI

– Când facem pomelnic pentru Sfântul Altar, pe cine să trecem în primul rând?

– Cel mai mare neam pe care îl avem pe faţa pământului, nu-i tata şi mama, cât veţi trăi voi. Cel mai mare neam pe care îl avem nu-i soţia, nu-i soţul, ci este preotul care ne-a botezat şi al doilea este naşul de botez, şi al treilea – pentru care sunteţi cununaţi – este naşul de cununie. Deci, când faci un pomelnic, întâi şi întâi la morţi să faci. Şi dacă preotul care te-a botezat este mort, pe el să-l pui întâi. Apoi să pui naşul, dacă-i mort, pe urmă pe ceilalţi.

Când faci pomelnic la vii, tot aşa. Dacă trăieşte preotul, pui pe preot întâi şi apoi pe naşul de botez, naşul de cununie şi apoi pui pe soţ, soţie, mamă, soră şi alte rudenii.

– Ce persoane nu se pot trece pe pomelnic?

– Pe pomelnic nu se pot trece niciodată mai întâi sectarii, căci ei s-au rupt definitiv de Biserica lui Hristos. Pe aceştia în veac nu-i poţi trece în pomelnic. Al doilea sunt sinucigaşii, care şi-au

făcut seama singuri; ori s-au înecat, ori s-au spânzurat, ori au murit din beţie, au băut şi au murit beţi, ori au murit în duel, tot sinucigaşi se socotesc.

Pe urmă nu se pun la slujbe cei ce trăiesc necununaţi. În veacul veacului nu-i poţi pune părticică în Sfântul Potir celui ce trăieşte în preacurvie! Niciodată. Pentru preacurvie se dă 15 ani oprire de la împărtăşanie, că trăieşte necununat. Cum să-i pun părticică lui, să se împărtăşească cu Trupul şi Sângele Domnului?

De asemenea nu se trec pe pomelnic cei care refuză Sfintele Taine şi care nu se mai spovedesc. Gata! Pe aceştia nu-i mai pui! S-au despărţit de Biserică pentru veşnicie!

– Este de folos creştinilor să ia părticele acasă?

– N-ai voie să iei părticica acasă. Nici un preot n-are voie să dea părticica acasă. Este o mare greşeală a preoţilor care dau părticele acasă! Nu-i voie, Doamne fereşte! Sfântul Simion al Tesalonicului zice: „Preotul care va da părticele din altar poporului să nu mai fie preot".

Părticica ţi-o scoate preotul în altar şi rămâne în Sfântul Potir. Ţi-a scos pentru vii şi pentru morţi. Ea rămâne să se sfinţească când se coboară Preasfântul Duh la epicleză. După ce s-a sfinţit, este pusă în dumnezeiescul Sânge, şi atunci ai împărtăşire direct cu Trupul şi Sângele Domnului*.

* Vezi „Ne vorbeşte Părintele Cleopa" volumul 2, capitolul *Cele cinci feluri de împărtăşiri*.

Nu să i-o dea omului acasă s-o pună prin castroane. Vai de mine ce nebunie! Cine ţi-a spus că ai voie să dai părticele acasă? Niciodată nu se dau părticele. Să vină la mine preotul care dă părticele!

– Dar dacă un creştin este beţiv, este bine să-l trecem la pomelnic?

– Este bine să-l pui la Psaltire, Sfântul Maslu, acatiste, dar nu la Sfânta Liturghie.

– Dar cel desfrânat se poate trece la Sfânta Liturghie?

– Desfrânaţii, dacă nu părăsesc păcatul şi nu se spovedesc, nu se pun niciodată! Dimineaţa, la Sfânta Proscomidie, ai văzut că preotul are copia aceea de argint în mână, şi din prescura întâi scoate dumnezeiescul Agneţ, care se preface în Trupul lui Hristos; din prescura a doua se scoate partea Maicii Domnului; din prescura a treia scoate pentru cetele îngereşti; din a patra prescură scoate părticele pentru cei vii: ctitorii mănăstirii, conducătorii ţării, conducătorii Bisericii şi ceilalţi care sunt vrednici. Dar pentru cel care înjură, huleşte şi trăieşte în desfrâu nu poţi scoate, că acea părticică reprezintă faţa sufletului lui. Din a cincea prescură scoate pentru cei morţi.

Şi acele părticele care le scoatem dimineaţa, sunt numai blagoslovite. Şi în timpul epiclezei, atunci când se cântă în biserică: *Pe Tine te lăudăm, pe Tine Te binecuvântăm*..., preotul în Altar ridică mâinile la cer, se roagă în faţa Sfintei Mese şi se pogoară Sfântul Duh peste Sfintele

Daruri. Atunci pe Sfânta Masă nu mai este pâine, ci Trupul lui Iisus Hristos. În Sfântul Potir nu mai este vin, ci Sângele lui Iisus Hristos.

Ce-am păţit aici cu un preot, Calistrat Bobu! Era un preot foarte bun. Foarte bun. A trecut pe la o maică care trăia prin pădure, că în pădure erau vreo 50 de pustnici atunci, şi ea i-a spus preotului ăsta tânăr: „La voi nu se pogoară Duhul Sfânt, că aţi trecut pe stilul nou!"

Părintele Calistrat a venit acasă şi-i spune stareţului. Stareţul meu era din Sfântul Munte, ieroschimonahul Ioanichie, care m-a călugărit. El mânca numai sâmbăta şi Duminica. În celelalte zile, nimic. Sâmbăta mă întreba: „Ai oleacă de zeamă de varză şi oleacă de grâu fiert?" El a slujit 20 de ani Sfânta Liturghie singur şi se întărea numai cu Sfânta Împărtăşanie. Când s-a îndreptat calendarul, a postit 23 de zile. N-a gustat nimic până i s-au arătat Sfinţii Trei Ierarhi şi i-au spus să asculte de Biserică! Să ţină cum zice Biserica!

Odată slujea părintele Calistrat Bobu. Eu eram paraclisier. Anafora de la stareţ era albă şi dulce, iar de la părintele Calistrat, verzuie şi acră. Am întrebat:

– Părinte stareţ, de ce când slujeşte părintele Calistrat, anafora este verzuie şi acră?

– Măi, băiete, slujeşte cu îndoială! S-a dus la nebuna aceea de Isidora, care a făcut atâtea boroboaţe în mănăstire, şi ea i-a spus că nu vine darul Duhului Sfânt din cauza calendarului. Şi i-am spus că are s-o păţească, fiindcă el se îndoieşte că vine Duhul Sfânt!

Eram paraclisier. Când a chemat harul Duhului Sfânt, numai ce vede că agneţul s-a făcut carne, curgea sânge pe Sfântul Disc, pe Sfântul Antimis. Şi când se uită în potir vede sânge. Mă cheamă pe mine:

– Costică, ia vino încoace! Ce vezi?

– Vai, părinte Calistrat! S-a făcut carne şi sânge! Stareţul ţi-a spus că ai s-o păţeşti, să nu mai crezi în calendar, căci calendarul nu-i sfânt sau dogmă. El este un ceas al vremii. A mai fost îndreptat canonic înainte de câteva ori până acum.

Stareţul, când a venit, a pus să se citească Psaltirea la strană.

– Ei! Acum crezi că vine Duhul Sfânt şi preface Darurile?

– Iartă-mă, părinte! şi a căzut în genunchi.

– Ia uite! A venit Duhul Sfânt! S-a făcut carne! S-a făcut sânge! Te mai îndoieşti de acum, părinte?

– Cred, părinte, iartă-mă!

– Ia şi strânge Sfintele Taine!

Şi a făcut cu dalta o gaură în piciorul Sfintei Mese, că Sfânta Masă este mormântul Domnului, şi a îngropat acolo Sfintele Taine. Iar potirul l-a sfinţit din nou şi l-a spălat la sfânta spălătoare şi Sfântul Antimis, toate. Şi am stat până s-a citit Psaltirea toată, patru ore, şi apoi a început Liturghia de la Sfânta Proscomidie: „Şi unul din ostaşi cu suliţa în coastă…" a luat-o de acolo. Şi a făcut Sfânta Liturghie şi nu s-a mai repetat.

– Vezi? Acum crezi?

– Cred, părinte!

Stareţul i-a dat canon 40 de zile. „De ce nu crezi, când eu îţi spun, şi te duci la babe să te înveţe despre calendar?" Asta a fost în anul 1932. În vara anului 1932 eram aici. Eu am venit în anul 1929 aici.

– Părinte, ce-i cu cei de la Slătioara? Ei spun că noi ne-am vândut credinţa.

– Stiliştii sunt caterisiţi de Sfântul Sinod, că ţin mai mult la calendar decât la dogmele Bisericii şi au căzut din ascultare.

– Stiliştii se laudă că ei au dreapta credinţă şi noi nu.

– Ei au într-înşii mândrie şi nesupunere.

În vara anului 1992 au venit din Sfântul Munte stareţul Mănăstirii Xeropotamu cu câţiva călugări şi au făcut un pelerinaj prin ţară cu Sfânta Cruce, făcută tocmai din secolul V, de împăratul Marcian şi împărăteasa Pulheria, ce păstrează o mare parte din crucea Mântuitorului. Şi am sărutat Sfânta Cruce, udată cu sângele lui Hristos. De două ori am sărutat-o.

Cei din Muntele Athos ţin pe vechi. De ce nu au mers la stilişti la Slătioara, ci au mers numai la mânăstirile ortodoxe pe stil nou?

Au fost în multe locuri în ţară şi călugării în Sfântul Munte sunt pe vechi toţi; dar când m-am dus acolo, îi blestemau pe cei pe stil vechi din România. Că atoniţii nu s-au rupt de ascultarea Bisericii. Ei sunt pe vechi, dar ascultă de Sfântul Sinod din Grecia, doar grecii sunt pe nou, daţi din anul 1924. Ei nu fac diaconi, preoţi, biserici, nu

fac nimic fără aprobarea Sfântului Sinod. Şi mi-au zis: „Spune stiliştilor de la voi că sunt eretici. S-au apucat să facă mânăstiri şi biserici fără voia Sfântului Sinod".

N-am fost eu acolo? N-am slujit cu ei? Cei de pe vechi nu slujesc cu noi, dar cei din Athos au slujit. Ne-am împărtăşit cu ei. Îi au ca pe nişte păgâni pe cei cu stilul vechi de la noi. Rămân exact ca lipovenii din Rusia!

Calendarul nu-i sfânt! M-am dus la instalarea mitropolitului la Iaşi şi le-am vorbit. Am vorbit în mitropolie de atâtea ori, erau mii de oameni. Erau episcopi şi mitropoliţi, dar m-au pus pe mine să vorbesc. La sala de mese, unde erau atâtea oficialităţi, am vorbit aproape o oră.

A doua zi am vorbit la Facultatea de Teologie din Iaşi şi le-am arătat cum calendarul vechi a mai fost îndreptat până acum. Le-am arătat şi anul şi luna şi timpul; şi când va mai rămânea în urmă – cum spune în Pidalion –, iar se va îndrepta. Calendarul este un ceas al vremii.

Pentru calendar să ne sfădim?

– Cine poate boteza un copil?

– Pentru botez să vă alegeţi oameni creştini ortodocşi. La fel şi pentru cununie. Numai atâta să vă feriţi: La nuntă şi la botez să nu puneţi naşi mulţi, ci doar unul singur, că te-ai făcut rudenie cu toţi aceia, rudenie spirituală, şi copiii voştri în veac nu se mai pot lua neamuri.

– Se pot boteza copiii avortaţi?

– Cine a îndrăznit să boteze un copil mort ori avortat, nebotezat, nu mai poate fi preot în veacul veacului. Ce botezi? Ţărâna! Doar sufletul a plecat din clipa când a murit. Cum? Te-ai făcut preot şi te-apuci să botezi la cimitir şi să înşeli lumea? Mare nebunie!

Am auzit pe undeva că preotul botează la Botezul Domnului pe cei avortaţi. Asta-i nebunie! Asta-i ieşire din minţi! Nu se botează în veacul veacului! A plecat sufletul lui. Ştiţi voi unde stau copiii nebotezaţi? Să ţineţi minte, care sunteţi aici! Copiii nebotezaţi ai creştinilor stau în partea de miazănoapte din ceruri, unde este un fel de ceaţă, cum este la noi în zori de ziuă, când nu s-a luminat.

Ei au primit de la Mântuitorul un inel; se cheamă „inelul nemuririi veşnice". Ei stau acolo şi strigă totdeauna împotriva părinţilor: „Doamne, n-am văzut lumina soarelui, n-am văzut lumina lunii, n-am văzut stelele, n-am văzut lumina zilei, n-am văzut florile câmpului, n-am auzit cântând păsările, n-am văzut frumuseţea lumii, de ce ne ţii pe noi în întuneric, că noi nu suntem vinovaţi?" Iar Hristos le va zice: „Staţi acolo, să văd pocăinţa părinţilor voştri!" Că, dacă cei ce au copii morţi nebotezaţi se mărturisesc curat la duhovnic şi fac canonul şi nu mai fac această urgie, se mântuiesc.

Când se mântuiesc părinţii, atunci şi copiii se mântuiesc. Când se mântuiesc părinţii, copiii avortaţi în clipa aceea primesc botezul nădejdii; cum au avut cei din Vechiul Testament, cei ce mai înainte au nădăjduit spre Hristos, zicând: „O să

vină Mesia să ne scoată din iad!" Primesc botezul nădejdii şi odată cu părinţii lor zboară la cer. Asta-i soarta copiilor care au murit nebotezaţi.

– Prea Cuvioase, cum ni se cuvine nouă, creştinilor, care purtăm numele unor sfinţi din calendar, să prăznuim ziua numelui?

– Când este sfântul căruia-i porţi numele, să te duci la biserică, să asculţi Sfânta Liturghie, să te împărtăşeşti, dacă eşti spovedit. Dacă poţi, fă oleacă de pomană la tine acasă, la câteva suflete amărâte.

Vine o bătrână la mine nu de mult: „Părinte, scrie acolo!" „Ce să pun, mătuşă?" „Pune pe Ghiţă, pe Costicuţă, pe Tincuţa, pe Neluţu...!"

„Mătuşă hăi! Unde ai găsit tu nume de sfinţi de ăştia? Eu am îmbătrânit în mânăstire, şi de sfântul Ghiţă n-am auzit. Unde ai găsit pe sfântul Costicuţă? În calendar nu-i, în Prolog nu-i, în Minei nu-i, în Penticostar nu-i, în Triod nu-i. De unde l-ai scos?" „Nu, nu. Aşa-i cheamă!" „Fugi, mătuşă de aici! Îţi baţi joc de slujbele Bisericii?"

Nu Ghiţă, ci Gheorghe l-a chemat; nu Costicuţă, ci Constantin, că „sfântul Costicuţă" nu există sau Costăchel sau Costache cum îi zici tu acasă; şi „sfânta Tincuţa". N-am auzit de când sunt de „sfânta Tincuţa" sau Catrina sau Catinca. Sfânta Ecaterina, marea muceniţă, fiică de împărat. I-am văzut sfintele moaşte la Muntele Sinai în sicriu de aur.

Aşa, când veniţi cu pomelnic, să nu puneţi nume de acestea, că vă bateţi joc de sfinţii lui

Dumnezeu. Cum să scriu eu aşa, că trebuie să scot părticele? Părticica n-o pot scoate decât pentru un nume ortodox.

Să ştiţi! Eu vă spun. Nu mă interesează că aveţi ciudă pe mine. Eu sunt un putregai; mâine sunt în groapă, dar să nu ziceţi că n-aţi auzit şi nu v-am spus!

– Se pot pune două nume la botez?

– Nu se pun două nume la botez în veac. Numai unul şi ortodox! Niciodată să nu puneţi două nume la copii. Unul şi ortodox! Că părticica este pentru un suflet, nu pentru două. Aşa este! Mânca-v-ar Raiul, să vă mănânce! Aşa să vă văd în rai, mamă, pe toţi! Pe toţi! Doamne fereşte, unul să nu rămână la munci! Toţi să vă bucuraţi în grădinile Raiului! Toţi, mamă!

Dacă aş avea eu un sac mare, să vă pun într-un sac, să pot să vă dau drumul în grădinile Raiului... Acolo! Ştiţi voi cât de frumos este acolo? Vai de mine! Auzi ce spune Apostolul Pavel: *Cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit şi la inima omului nu s-au suit* (I Cor. 2, 9). Aceasta a pregătit Dumnezeu celor ce se tem de El şi-L iubesc pe El.

– În ce perioadă nu se fac metanii?

– Când ai intrat în biserică, întâi faci trei închinăciuni în mijlocul bisericii; la iconostas faci două metanii, săruţi icoana de pe iconostas şi mai faci o metanie. Tot aşa faci şi la Maica Domnului din mijlocul bisericii. Acestea nu-s oprite niciodată. Nici în ziua de Paşti.

După tipic, nu se fac metanii de vineri seara de la Vecernie până Duminică seara la Vecernie, în cinstea Învierii Domnului. Nu se fac metanii în cele 12 praznice împărăteşti şi de la Paşti până la Duminica Mare. Însă în locul lor se fac închinăciuni. Închinăciunile nu-s oprite tot anul. Se fac două închinăciuni pentru o metanie.

Cine are canon de la duhovnic, să-şi facă metaniile acasă, oricând, că-i sub canon.

– **Ce ne puteţi spune despre Rai?**

– Aşa cum s-a silit omul să-şi facă cortul în lumea aceasta, aşa îl va avea în vecii vecilor. *Eu mă duc să vă gătesc vouă loc* (Ioan 14, 2), zice Mântuitorul.

Cum şi-a pregătit fiecare sufletul aici pe pământ, aşa îl va dobândi în Rai! Vorba bătrânilor: „Cum îţi vei aşterne, aşa vei dormi!"

Unii au fost milostivi, alţii au avut darul rugăciunii, unii au fost postitori, alţii au mers cu evlavie la biserică, alţii au avut dragoste să citească sfintele cărţi, alţii au avut răbdare în necazuri. Fiecare şi-a pregătit locul aici, şi cum şi-a pregătit, aşa se va veseli în vecii vecilor!

De aceea, cei ce vă aduc pe voi pe aici pe la mănăstiri, sunt îngerii care vă păzesc de la Botez, ca să mai faceţi ceva pentru suflet, cât mai este vreme, că numai Mântuitorul ştie câtă vreme mai avem!

– **Este bună cartea cu douăsprezece vineri?**

– Cartea cu douăsprezece vineri a rămas de la bogomili, un fel de sectari ai bulgarilor din secolul XII. Este carte apocrifă, adică neaprobată de Sfântul Sinod. Tot aşa nu-i bun nici „Visul Maicii Domnului", nici „Epistolia". Biserica nu le-a îngăduit, căci nu sunt aprobate de Sfântul Sinod.

Cele mai bune sunt Acatistul Maicii Domnului şi Paraclisul Maicii Domnului. Acestea au mare putere şi sunt aprobate de toate Sinoadele Ecumenice. Să le citiţi în fiecare zi.

Citiţi Acatistul Bunei Vestiri, cel mai renumit; Acatistul Acoperământului Maicii Domnului, când ai o supărare mare, să te acopere Maica Domnului; şi Acatistul Maicii Domnului numit „Bucuria tuturor scârbiţilor".

Ai văzut când ai scârbe mari şi citeşti din Ceaslov Paraclisul? Maica Domnului îţi dă bucurie, căci paraclisul este pentru calmare. Când eşti nervos, când ai supărare în casă şi-i tulburat soţul sau soţia, citiţi Paraclisul Maicii Domnului cu candela aprinsă la sfintele icoane şi vă liniştiţi.

Această putere are Paraclisul Maicii Domnului, ca să dea linişte în familie şi în casă.

– **Părinte, a mai apărut ceva: „Scrisoarea Domnului nostru Iisus Hristos despre patimile care le-a suferit".**

– Sunt bune toate, dar este mai bine să citiţi Acatistul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, căci este aprobat de toate Bisericile. Acatistul cu tot cu canoane, şi împreună cu Canonul de pocăinţă către Mântuitorul, ne ajută cel mai mult.

Dar învăţaţi-vă cea mai puternică rugăciune, după rugăciunea domnească „Tatăl nostru", care

este rugăciunea inimii, adică să zici mereu în minte şi în inimă: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!"

Sau poţi să zici şi aşa: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale şi ale tuturor sfinţilor, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!"

Aceasta este o rugăciune scurtă, dar are mare putere. Este bine s-o repeţi şi în tren şi pe drum şi acasă, până ce adormi seara s-o ai în gură. Dacă ai numele lui Iisus Hristos, nu mai ai năluciri prin somn şi supărări şi visuri urâte, pentru că nu se poate apropia satana de locul acela unde se pomeneşte numele Mântuitorului cu toată inima, cu toată dragostea.

Afară de asta să ştii că dacă adormi seara neînchinat este mare păcat. Cât de obosit ai fi, zi măcar rugăciunile de seară pe scurt din Ceaslov, fă câteva închinăciuni şi apoi culcă-te!

Dimineaţa, dacă pleci la lucru fără rugăciune, este la fel mare păcat. Sfântul Ioan Gură de Aur zice aşa: „Se cade, mai înainte de toate, în viaţa omului să povăţuiască nevinovata rugăciune".

Când te-ai sculat dimineaţă, nu te apuca de treabă. Este un drac care se cheamă „înainte mergător" şi are o ceată mare de draci pe faţa pământului, care o trimite în casele creştinilor ca să-i înveţe, când se vor scula dimineaţa, să se apuce întâi de treabă. Cu noaptea în cap să se apuce de treabă.

Nu! Întâi slăveşte-L pe Dumnezeu, că apoi Dumnezeu te întăreşte şi poţi să lucrezi cât zece oameni într-o zi.

– Dacă suntem obligaţi să lucrăm Duminica, ce trebuie să facem?

În timpul de astăzi, vin mulţi la mine, că ei sunt siliţi să lucreze Duminica şi în sărbători mari. „Părinte, sunt obligat să lucrez Duminica, că dacă nu, îmi desface contractul de muncă!"

Hai să vă spun un lucru! Nu vă supăraţi; banii care îi câştigaţi Duminica, să-i daţi la săraci! Că este mai mare milostenia decât ţinerea unei zile.

Aţi văzut voi când Mântuitorul a vindecat pe femeia cea gârbovă de optsprezece ani în sinagogă? Aţi văzut că vine mai-marele sinagogii şi cu râvna legii se făţărniceşte? Nu putea lovi pe Hristos cu cuvântul, că-l omora lumea, că lumea ţinea la Hristos.

Auzi ce spune făţarnicul: *Şase zile sunt în care trebuie să se lucreze; în acestea veniţi să vă vindecaţi, dar nu în ziua sâmbetei!* (Luca 13, 14).

Mântuitorul nu l-a mai răbdat: *Făţarnice!* Căci una avea în inimă şi alta în gură. Acela-i făţarnic, care are una pe limbă şi alta în inimă. Făţărnicia este mai rea decât toţi dracii! *Făţarnice, care din voi nu dezleagă boul său sau asinul să-l ducă la apă, sau să-i dea mâncare? Şi dacă tu dezlegi asinul şi boul, în ziua sâmbetei, pe această fiică a lui Adam, pe care, iată, a legat-o satana de optsprezecea ani, nu se cădea s-o dezleg în ziua sâmbetei?* (Luca 13, 15-16).

A numit-o fiică, că era credincioasă. Era cu capul în jos, ca la rugăciune. Numai a spus şi a îndreptat-o. Şi atunci, vedeţi voi, a ţine sâmbăta era un lucru mare; iar a vindeca şi a ajuta pe cineva din milă, era mai mare bine, că a vindecat-o în ziua sâmbetei.

Ai văzut că apostolii în ziua sâmbetei smulgeau spice şi mâncau şi câte minuni nu au făcut în ziua sâmbetei, ca să răstoarne părerea acelor sâmbătari, care voiau să-şi facă dreptate.

Ce? *Sâmbăta s-a făcut pentru om, nu omul pentru sâmbătă* (Marcu 2, 27). Deci voi, dacă sunteţi forţaţi de împrejurări să lucraţi, lucraţi cinstit, corect şi să nu furaţi. Nu-i voie să furi nici de la stat, nici de la nimeni, şi banii care-i câştigi Duminica sau în sărbători, să-i dai la săraci, că-i mai mare milostenia decât ţinerea unei zile!

– Părinte Cleopa, apar filme acum care aduc hule la adresa Mântuitorului, care tulbură tineretul. Ce atitudine trebuie să ia Biserica faţă de asemenea lucruri?

– Frate, nu-ţi fie frică de asta! Ai văzut ce i-a spus Mântuitorul lui Petru? Iată: *Cine zic oamenii că sunt Eu? ...Unul că eşti Ilie, altul că eşti Ieremia sau unul din prooroci. ...Dar voi cine ziceţi că sunt?* (Matei 16, 13-15).

S-a sculat Petru şi a zis: *Doamne, Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.* Şi i-a răspuns Mântuitorul: *Tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui* (Matei 16, 16-18).

Cine sunt porţile iadului? Sfântul Atanasie cel Mare zice: „Porţile iadului sunt gurile ateilor, gurile necredincioşilor, gurile ereticilor, gurile sectarilor; aceştia nu vor birui Biserica lui Hristos, că este întemeiată pe Piatra cea din capul unghiului".

Necredincioşi sunt de când e lumea. Şi apoi Piatra cea din capul unghiului este Hristos. Niciodată Biserica nu va cădea. Când se ridică unul şi huleşte Biserica şi pe Hristos, lasă-l, dă-i pace, că Dumnezeu nu se judecă cu el aici! Ci când va veni la judecată.

– În asemenea condiţii, dacă vine unul şi-l auzi hulind sau ocărând sau a pus un motiv anticreştin, poţi lua poziţie creştină în faţa lui să-l combaţi sau îl laşi în voia lui?

– Iată, tocmai acum căutam ceva aici în cartea Sfântului Ioan Gură de Aur, numită *Puţul*: „De vei auzi pe cineva înjurând în public pe Hristos sau Biserica Lui, du-te şi-i dă palme, că ţi-ai sfinţit mâinile tale! Şi chiar de vei suferi închisoare sau bătaie sau pedeapsă pentru asta, bucură-te, că mucenicie se socoteşte ţie asta, dacă suferi că ai bătut pe cel ce huleşte pe Hristos!"

Asta-i mărturisire de credinţă, dar mai trebuie şi dreaptă socoteală. Mântuitorul a spus: *Păziţi-vă de oameni, că vor pune peste voi mâinile şi vă vor duce la adunări şi la soboare!* (Matei 10, 17). Şi zice Sfântul Ioan Gură de Aur: „Când poţi, fereşte-te de primejdie! Iar pe urmă dacă ai căzut

în primejdie, să nu-ţi pierzi curajul!" Să mărturiseşti pe Hristos până la urmă!

– De ce trebuie să ne temem cel mai mult în viaţă?

– Cel mai tare să ne temem de Dumnezeu. Ştii de ce? Pentru că zice Scriptura: *Cu frica de Dumnezeu, se abate tot omul de la rău.* Şi auzi mai departe: *Începutul înţelepciunii este frica Domnului.* Asta o zice David şi fiul său, Solomon.

– De cine trebuie să ne lipim cel mai mult pe pământ cât trăim?

– Porunca întâi o ştii? Cum să n-o ştii tu, mânca-te-ar Raiul! Câtă dreptate are Dumnezeu, să ne dea porunca întâi! *Să iubeşti pe Domnul Dumnezeu din toată inima ta, din tot cugetul tău şi din toată vârtutea ta.* Adică din toată fiinţa noastră. Din inimă ia sufletul, din cuget ia mintea şi din vârtute ia trupul. Cu toată fiinţa să-L iubim! Să ne contopim în El cu toată fiinţa noastră!

Dar de ce? Cine ne-a dat nouă minte? Cine ne-a dat trup? Cine ne-a dat suflet? Cine ne-a dat vedere? Cine ne-a dat auz? Cine ne-a dat miros? Cine ne-a dat gust? Cine ne-a dat pipăire? Cine ne-a dat viaţă? Cine ne-a dat de sine stăpânirea? Cine ne hrăneşte?

Cu toată fiinţa noastră să ne contopim cu Dumnezeu! Apostolul Pavel spune aşa: *Ce ai, omule, care n-ai luat?* (I Cor. 4, 7) Ai viaţă! Cine ţi-a dat-o? Ai minte! Cine ţi-a dat-o? Ai vorbire! Cine ţi-a dat-o? Ai vedere! Cine ţi-a dat-o? Ai miros! Cine ţi l-a dat? Ai gust! Cine ţi l-a dat? Ai trup! Cine ţi l-a dat? Ai sănătate! Cine ţi-a dat-o? Ai de sine stăpânirea, când să faci bine sau nu! Cine ţi-a dat-o? *Şi dacă ai luat, de ce te mândreşti ca şi cum nu ai luat?*

De aceea în porunca întâi Dumnezeu cere prea cu dreptate să-L slujim cu toată fiinţa în veacul veacului. De El să ne lipim cu toată fiinţa! Că legea noastră creştină este cea mai desăvârşită de sub cer. Să iubim pe Făcătorul, Care ne-a adus din nefiinţă la fiinţă pe toţi, şi ne-a dat tot ce avem noi în fiinţa noastră.

– Iubirea creştină faţă de om este de aceeaşi măsură?

– Nu! Auzi ce spune: *Iar a doua poruncă, asemenea acesteia, să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi* (Matei 22, 39). Iubirea de aproapele are măsură. Pe aproapele să-l iubim, nu ca pe Dumnezeu, numai ca pe tine însuţi. „Eu vreau să mă mântuiesc, te iubesc pe tine, dar hai cu mine la mântuire! Eu vreau să mănânc, hai şi tu!..."

Îl iubeşti numai în măsura ta. Iar cu Dumnezeu te cufunzi cu nemărginire în iubirea Lui, cu toată fiinţa. Deci a doua poruncă are măsură, cu treaptă; în măsura în care mă iubesc pe mine. Iar cea dintâi nu mai are măsură, fiindcă se contopeşte cu fiinţa cea nemărginită a lui Dumnezeu.

– Ce înseamnă cuvântul: *N-a făcut Hristos în patria Sa multe minuni, pentru necredinţa lor.* Nu putea să facă minuni să-i întoarcă şi pe ei?

– Ştii de ce n-a făcut minuni? Nu credeau! Ca un ştiutor al inimilor, n-a făcut minuni, ca nu cumva, făcând minuni şi ei necrezând, să se osândească. Tot din dragoste, din mila lor. „Mă duc la aceia care cred, că dreptatea Mea mă sileşte să-i pedepsesc, şi mai bine nu fac aici minuni".

Dar nu cântă proorocul prin Duhul Sfânt: *Mila şi judecata voi cânta Ţie, Doamne!* Dumnezeu este nemărginit în milostenie, este nemărginit şi în dreptate. Dacă le-ar fi făcut minuni, dreptatea Lui avea să-i pedepsească, dar aşa nu. El i-a cruţat, că nu erau pregătiţi să primească.

CUPRINS

